Lieu^t. Colonel J. Lilburns, *Apologetiſch verhael, nopende ſijn onwettigh en onrechtvaerdigh Bannuſſement, onlanghs tegen hem uytgeſproken: toegeſchreven aen alle Inwoonders der vereenighde Nederlandſche Provintien.*

Lieſt. Colonell *I. Lilburne* his Apologeticall Narration, in reference to his late illegall and unjuſt Banishment; directed to the people of the united Provinces.

WAERDE VRINDEN,

GOd, d'abſolute Over-Heer van 't gantſche menſchlijcke geſlachte, die daer den Hemel ende d'Aerde beſtiert ende regeert, ende alles daer inne naer ſijn luſt ende welgevallen ende tot openbaringe van ſijn eygen-eere ende prijs, is ordonneerende; daer toe al het werck uyt ſijne handen is gheſchapen gheworden: wiens verſcheyde verhenckeniſſen over der menſchen ſoonen, ende de ſeeckere ende particuliere gronden ende redenen der ſelve, ons on-nae-ſpeurlick ende ondoorſoecklick zijn: den eenen verhoogende ende den anderen vernederende, naer ſijn eygen goede wille ende welgevallen; is in allen ſijne wegen ende handelinghe met den menſch oprecht ende getrouw, oock gerechtigh ende rechtvaerdigh; ende wel geluckig is die onder de menſchen kinderen, die in alderley verhenckeniſſen Gods, inde Ebbe ende vloedt derſelve, ſulcks waerlijck, oprechtelijck ende van herten ſeggen kan: want dus doende, is daer vrede ende gheruſtheydt des gemoets in't bevinden van dien, is d'arme Creatuer recht vernoecht ende bevredight, ende is ſulck beſit meer te waerdeeren dan groote rijckdommen, ende waerdiger verkooren te worden, dan veel ſijn Gouts.

Ick, de ſchrijver deſes, hebbe overvloedelick van Gods Tuymel Kelck ende hooge ende laghe verhenckeniſſe over my, in deſe VVereldt geſmaeckt, welcke my, als een enckel menſch, niet als een dael der traenen, ja als een Pilgromſchap geweeſt is,

GENTELMEN,

GOd the abſolute ſoveraigne Lord of all mankind, who governs and rules the Heavens and the Earth and diſpoſeth of all things therein at his beck and pleaſure, and for the manifeſtation of his owne glory & praiſe, for which all the workemanſhip of his hand was created, whoſe various dealings with the ſonns of men and the certaine and particular grounds and reaſons thereof are paſt finding out by us, raiſeing up ſome and abaſeing others according to his owne good will & pleaſure; is in all his wayes and dealings with man, faithfull and true, yea moſt juſt and righteous, and happy is he amongſt men, in the various diſpenſations of God, in the ebbings and flowings thereof, that is able truly, ſincerely and heartily ſo to ſay; for in ſo doeing, there is peace & tranquillitie of mind; in the enjoyment whereof, the poore creature is at reſt and content. The poſſeſſion of which is more excellent then abundance of riches, and rather to be choſen then much fine gold.

I the penman hereof, have aboundantly taſted of Gods toſſing and tumbling dealings with me in this World, which to me as a mere man, hath bin nothing but a vale of teares, yea a pilgrimage, full of

 ſor-

(1652)

is, vol droefheyts ende lijden voor deſe mijn aertſche Tabernakel. VVant in mijn jonge jaren, doen ick niet boven de twintigh jaren oudt was, in het jaer 1637 VVas ick door de Biſſchoppen ghenoodtſaeckt uyt Engelandt te vlutchen, en in deſe Quartieren, (de gewoonlicke ende Edelſte toevlucht op aerde, voor vele treffelicke ende vaillante Chriſtelicke gemoederen,) myte begeven. Maer in mijn weder-keer in Engelandt, dien ſelfden jaer, wirdt ick aldaer door hun genomen ende gevangen geſet. Ende daer nae wirdt ick door de Heeren van 's Koninckx raedt gevangen genomen, ende daer nae noch eens door de Richters vande *Starr-kamer*: Van dewelcke ick, geduirende de tijdt van omtrent drie jaren, d'Executie hebbe geleden ende uytgheſtaen van een vande wreedſte ſententien, als yemandt van V. L. (mijns bedunckens) in eenighe Hiſtorye oyt ſal geleſen hebben, dat eenich Menſch hebbe uyt geſtaen ende daer na noch lijckewel het leven behouden hebbe. Waer van ick V.L. datelijck een verhael, gelijck het ſelve in't jaer 1645, in Engeland is gedruckt geworden, ſal mede-deelen. Daer na inde maent November 1640, zijnde door 't Parlement, daer doen de Generael *Cromwel* de voornaemſte Inſtrument toe was, weder los gelaten, wirdt op den derden May ſeſtien-honder en een-en-veertigh, door 't ſpeciael bevel van den overledene Coninck ſelfs, weder gevangen genomen, ende des volgende daeghs, wird ick door ſijn ſpeciael order, als een verrader gebracht ende geſteldt in een extraordinary volle Huys der Heeren tot VVeſt-munſter, om voor mijn leven te verantwoorden: alwaer ick met eere ende credit afkomende, den Oorloch korts daer na tuſſchen den Coninck ende 't Parlement aen-hevende (hy door een ſpeciale Acte des Parlements hun ghemaeckt hebbende tot een geduerigh Parlement, om ſoo lange te ſitten als het hun believen ſoude, ende daer door hun formalicken die macht gegeven hebbende, daer te vooren door de wetten hy ſelfs mede verſien en bekleedt was) ſoo nam ick, volgens mijn verſtandt ende ſchuldige plicht na mijn oordeel ende

ſorrowes and afflictions to my earthly houſe of clay. For in my tender yeares, when I was about twentie yeares old, in the yeare 1637, by the Biſhops, I was forced to flie out of England into theſe parts for ſhelter, the uſuall and moſt noble receptacle among all the parts of the earth of many a brave and gallant chriſtian ſpirit. And at my goeing back into England, in the ſame yeare I was apprehended there and impriſoned by them; and after that I was impriſoned by the Lords of the Kings Counſell; after which I was impriſoned by the Iudges of the Star-chamber, *by whom for about three yeares together, I ſuffered the execution of one of the moſt cruell ſentences, that I thinke any of you in any Hiſtorie whatſoever, hath read to be inflicted upon a man that lived after the undergoing it. the narrative of which, as it was printed in England Anno 1645, I ſhall by and by communicate unto you. After all which, being releaſed by the Parliament, in November 1640 (the preſent Generall* Cromwell *being the cheifeſt inſtrument thereof) I was againe impriſoned May third 1641, by the ſpeciall command of the late King himſelfe, and the next day after by his ſpeciall order, was arraigned as a Traitor for my life, in an extraordinarie full houſe of Peeres at Weſt-minſter, where comeing of, with honour and credit, the warrs betwixt King and Parliament ſhortly after comeing on (he haveing by a ſpeciall act of Parliament made them a perpetuall Parliament, to ſit as long as they pleaſed, and thereby haveing formally given up to them that power which formerly by Law was inveſted in himſelfe) I according to my underſtanding and duty in judgement and*

ende Conſcientie, de wapenen als een Officier ende Capitain onder 't Parlement, tot verdedi-ginge ende handthavinge vande Vryigheden onſer Natie, ende waer in't gevecht van Edge-hill den 23 October 1642, alwaer ick my droech als een man van eere ende reputatie de Vryigheden ſijns Vaderlants hooger eſtimeerende als ſijn leven ende bloet. Daer na was ick oock in dat bloedigh gevecht ende ſcharmutſeringe tot Brainfort op den 12 November naeſt-volgende, alwaer ick, als een man van couragie, die liever op de plaets doot wil blijven, als 't geen daer hy toe verplicht is, ende dat hy voor genomen had, trouwlooſlijck op te geven, een van die 700 was, die vele uyren langh, den gantſchen Coninckſlijcken Armee een manlijck wederſtandt deden, ende dien volgens het innemen van de Stadt Londen beletteden. In welcken ſcharmutſel door 's Coninckx Armee aen allen kanten omgeven, ende ick ſelfs gevangen genomen zijnde, wirdt ick gevanckliick naer Oxford gevoert: Alwaer ick, door verſcheyde Heeren, noch rechtevoort in Engelandt levende, van 's Coninckx wegen, verſocht wirdt, mijne gronden te veranderen ende der Parlements ſaecke daer ick my ingegeven had te verlaten: Maer ſulcks geweygert hebbende, wirdt ick in yſere boeyen geleght, ende moſt alſoo voor den Opperſte Richter den Heer *Heath* voor de tweedemael als een Verraeder geſtelt worden, om aldaer voor mijn leven te antwoorden. Daer nae, hebbende aldaer by nae een gantſche jaers ſeer wreede gevanckeniſſe uyt-gheſtaen, wirdt ick ſeer eerlicken door des Parlements Generael den Graef van Eſſex gewiſſelt teghens een ſonderlinghe Mignon des Coninckx, *Sir John Smith*, Bander-Ridder, dewelcke alſoo door den Coninck inden Velde tot Ridder was gheſlaghen, om dat hy inden ſlach van Edgehill des Coninckx verlooren Standart, weder ghewonnen had.

Ende nu vry zijnde, gaende naer Londen, vondt ick, mijns oordeels, een maniere van perſecutie in des Graef van Eſſexs Armee,

and conſcience, tooke up Armes as an officer and Captaine under the Parliament, for the vindication and eſtablishment of the freedomes of our Nation, and was at Edge-hill battle October three and twentie 1642. *where I did that which became a man of honour and reputation, valueing the Liberties of his Comtrie above his life and blood. After that I was in that bloody ſhirmish at Brainford the twelfth of November following, where like a man of Principles, that chooſed rather to die upon the place, then to betray his engagements and undertakeings, I was one of thoſe* 700 *that gave a ſoldierlike oppoſition to the Kings whole Armie for many houres together, and conſequently ſaved his then taking of London, at which Skirmish being encompaſſed by the Kings Army, I my ſelve being taken priſoner, was led captive to Oxford, where after many courtings from the King by ſeverall great Lords yet alive in England, to alter my principles and leave the Parliaments cauſe I had engaged in; upon the refuſal whereof, I was laid in Irons and in them before the Lord cheiſe juſtice Heath as a traitor arraigned for my Life the ſecond time. After which and allmoſt a yeares moſt cruell captivity there, I was honourably exchanged by the Parliaments Generall the Earle of Eſſex, for a ſpecial darling of the Kings, Sir* Iohn Smith *Knight Bannret, who was ſo knighted in the feild by the King, for regaining his ſtandard when loſt at Edgehill battle.*

And being at liberty comeing home to London, finding in my apprehenſion ſome Kind of perſecution in the Earle of Eſſex his

Armee, wegens eenige Religioeus ſtucken, daer de gheſtalte mijns ghemoedts ſeer afkeerigh van was, zijnde in my ſelven een groote liefhebber van Vryheyt, inſonderheyt van Chriſtelijcke Vryheyt, daer d'Apoſtel onſes opperſten Heere ende Souverain, ons ghebiet vaſt in te ſtaen, als de treffelijckſte ſaecke inde wereldt daer een deughtſaem menſch ende nobel gemoet ſijn behaghen in konne nemen, jae een ſaecke van ſulcke waerdye, eenvuldelijck in hem ſelven ingheſien, dat de genietinge van alle aertſche luſten inde werelt, ſonder den ſelve niet eens des aenſiens, ofte vermaeck daer in te nemen, waerdigh zijn: uyt deſe conſideratie, ſegh ick, verliet ick den Graef van Eſſex ende ſijn Armee, en alle die hooge Obligatien daer hy my aen hem mede verplicht had (niet alleen met my uyt te wiſſelen, maer oock met by de drie hondert pont ſterlinghs my beſorghende, ende my te preſenteren eenigh commando onder hem, daer ick maer ſin mocht toe hebben) ende gingh na den Lieut. Generael *Cromwel* in Lincolnshire, die ick wiſte ſcheen een geeſt te hebben tot Vryheydt genegen doen maels ſeer conform mijn gemoet. Ende daer vond ick hem onder 't commando vanden Graef van Mancheſter, onder wiens gebiet, voor eerſt als Majeur in Colonels Kings Regiment, ten anderen als Lelut. Colonel in des Graef van Manchesters eygen Regiment dragonders, ick verſcheyde maenden met groote hertelickheyt, yver ende couragie diende, tot dat na het ſlagh tot Marſton-Moore, ick met een deel van mijn Regiment geſonden wiert om tot Tichle-towne in Iorck-ſhire mijn In-quartieringhe te nemen, met bevel den vyand in't Caſteel aldaer in te houden, op dat hy niet uyt viele ende eenige Quartieren van onſe Armee op en ſloeghe. Maer in ſtee van ſulcks de doen, ginck ick het gracht van 't Caſteel opdroogen ende nam het Caſteel ſelfs in, ſonder eenigh bloet-ſtortinge ofte een eenich man vande mijne te verlieſen. V Vaer over mijn Generael, de Graef van Mancheſter, om dat ick geen volle ende eygentlicke Commiſſie en had gehadt, te doen wat ick gedaen had, my noodtſaecklijck wilde doen hangen,

Army, about principles of Religion, unto which the temper of my ſpirit was very much averſe, being in my ſelf a great lover of freedome and liberty, eſpecially Chriſtian Liberty, in which by the Apoſtle of our ſupreme Lord and Soveraigne, we are enjoyned to ſtand faſt; as the moſt tranſendent and excellenteſt thing in the world, that a man of virtue and of an ennobled mind can take delight in, nay as a thing of that worth in it ſelfe ſimply conſidered, that the enjoyment of all the earthly delights in the world without it are not worth the regarding or delighting in: I ſay out of this conſideration I left the Earle of Eſſex and his Army, and all thoſe high obligations that he had put upon me (not only in my exchange but alſo in furniſhing me with almoſt 300 pound in ready mony and proffering me what command under him I had a mind unto) and I went unto Lieut. *Generall* Cromwell *in Lincolnſhire, who I knew ſeemed to have a ſpirit for freedome at that time very ſuitable to mine owne. And there I found him under the command of the Earle of Mancheſter, under whoſe command, firſt as Major in Colonel Kings Regiment, ſecondly as Lieut. Colonel to the Earle of Mancheſter his owne Regiment of Dragoones, I ſerved for divers moneths with heartynes, zeale and mettle, till after Marſton-Moore-Battle, I was ſent with part of my regiment to quarter in Tickle-towne in yorkeſhire, with orders to keepe the Enemie in the Caſtle there, from comeing out to beat up any of the Quarters of our Armie. In ſtead of the doeing whereof, I drained the Caſtle-moat, and tooke in the Caſtle it ſelfe, without the loſs of the blood or life of any of my men. For which my Generall the Earle of Mancheſter, becauſe I wanted the formalitie of a full and poſitive commiſſion to doe what I did, would needs*

hang

gen, 't welck my ſoo diſcourageerde van langer een Soldaet te weſen, dat van dien dagh af tot op deſe uyr, ick t'eenemael geſtuyt ben geweeſt oyt meer voort Parlement te vechten. VVaer op, korts daer na, in 't jaer 1644 Ick mijn Commiſſie neer-leyde, ende ſedert die tijdt hebbe tot op deſen dagh toe, buyten den oorlogh gecontinueert. Maer alſo de Graef van Mancheſter, om verſcheyde andere hooge miſcomportementen, doen ter tijdt door den Luytenant Generael *Cromwel* (doenmaels mijn familiaerſte ende innighſte vriendt) aengeklaeght ende in queſtie getrocken wirdt in 't Parlement, verſocht op my ſeer inſtantelijck de voorſz. *Cromwel*, ende verwon my, dat ick hem de behulplijcke handt ſoude bieden in't vervolgen van den voorſz. Graef van Mancheſter, 't welck ick oock met een yver deed, bevroedende op ſeer goede gronden, dat hy een verrader was van het ampt hem aen vertrouwt: 't welck geen kleyne vervolgentheydt over my verweckte van alle des Graefs intereſſeerde ofte vrienden, die doe in beyde huyſen des Parlements ende in de ſtadt Londen ſeer machtigh waren. VVaer op ick in May 1645 Door een Committy van 't Lager-huys aengerant wirdt; maer dien ſtorm ontgaende, wierdt ick op den negentienden Iuly naeſt volgende, door een Acte des Lager-huys (maer door wat reede, hebbe tot deſen dagh toe niet konnen ſeeckerlijck weten) verklaert een gevangene in de bewaringe van hun Sergeant des Armes; de welcke my ſeer ſtrengh getracteert hebbende, beval my aen een van ſijn Gedeputeerde, genaemt Meeſter *Knight*. Alwaer niet weynigh ontſtelt zijnde over my onſchuldighe gevanckeniſſe, nam ick de pen in de handt ende deed mijn beklach: 't welck maeckte dat een Committy van 't Lager-huys, door hun order van den 9 Auguſti 1645, My naer New-gate lieten voeren, daer men ordinaris de dieven, moordenaers, ende diergelicke ſchandelijcke ende gedebauchieerde Malefactors doet ſetten: welck priſonement het Huys ſelfs, door een ſpeciale Acte vanden 11 Auguſti 1645, approbeerde. Daer na op den 26 Auguſti 1645, wirdt in't Huys der Gemeente een ſpeciale

hang me. which ſo diſcouraged me from continuing to be a ſoldier, as that from that day, to this houre, it totally ſpoiled a ſoldier of me, to fight any more in the Parliaments quarrell. Whereupon, a little while after, in the yeare 1644 *I laid downe my Commiſſion, and have continued ever ſince out of Armes unto this day. But the Earle of Mancheſter for divers other high Miſcarriages, being brought upon the Stage and queſtioned in Parliament by Lieutenant Generall* Cromwell, *my then moſt intimate and familiar boſome frind. Hee very much preſſed me and prevailed with me, to put my helping hand to his in proſecuteing againſt the ſaid Earle of Mancheſter, which with ſome Zeale I accordingly die, apprehending him upon very good grounds, to be a Traitor to his truſt, which begot me no ſmall indignation from all the Earles intereſt or freinds, which were then very potent in both houſes of Parliament and in the city of London. Whereupon, I was in* May 1645 *by a Committee of the houſe of Commons caught by the back, and getting free of that trouble on the* 19 *of Iuly after by a vote of the Houſe of Commons, (I could never tell certainly what for unto this very day) I was voted a priſoner by them into their ſergeans at armes cuſtodie, who after that he had uſed me very roughly, committed me to one of his deputies, called M. Knight. Where being not a little troubled at my cauſeles impriſonment, I put pen to paper and complained thereof. Which occaſioned a Committee of the Houſe of Commons by their order of the* 9 *of Aug.* 1645 *to ſend me to New-Gate, the uſuall priſon for theives and murderes & ſuch infamous & debaucht malefactors Which Committment the Houſe it ſelfe by ſpeciall vote Auguſt* 11. 1645 *approved of. And afterwards, the ſaid Houſe of Commons, made a ſpeciall order*

ſpeciale order beraemt, my voor 't gericht te vorderen, ende aldaer ter Seſſie voor mijn leven te doen antwoorden. Maer met mijn tonge en penne grootelijcks my weerende, ende mijn conditie in verſcheyde boecken uytgedruckt hebbende, ſoo deden ſy my 100 pondt aen geldt tellen, die ſy my ſchuldigh waren, en door ordre vanden 14 October deden ſy my eerlijck van mijn gevanckeniſſe ontſlaen, als eener die onſchuldigh ende onnoſel bevonden wirdt, ſonder eenigh verder examen altoos. Daer na, op den 14 April 1646 wirdt ick ſonder grondt of rede by een van des Grave van Manchesters Campioenen gearresteert over een actie van 2000 pondt, wegens gepretendeerde woorden: waer op ick weder genootſaeckt wirdt tot mijn defencie, wederom mijn toevlucht tot mijn pen te nemen, en by maniere van Plaitinge een boeck te ſchrijven ende te drucken, genaemt des *Gerechtige mans Rechtvaerdiginge*: waerinne op ſommige plaedtſe iets ghedacht wordt, de reputatie vanden Graef van Manchester een weynigh quetſende, waer over hy, zijnde doen-maels de Preſident van 't Opper-Huys, my door order vanden tienden Iunij 1646 voor het Huys der Heeren deed verdachvaerden. Alwaer ick onder mijn handt ende ſegel een Proteſtatie overgaf, tegens hun aenmatinghe van Iuriſdictie tegens de Gemeente, 't welck ick ſuſtineerde te ſtrijden tegens het negen-en-twintighſte Capittel van *Magna-Charta* ende de *Petitie van Rechten*, twee vande voornaemſte, bekende ende hooghſte wetten van Engelandt, ende d'abſoluytſte wettelijcke ſauvegarde vande Vryigheden des volcks aldaer; die daer wel uytdrucklijcken verklaren. Dat de Gemeente van Engelandt door niemandt geexamineert en mach worden dan door huns gelijcken. Ter oorſaeck van welcke Proteſtatie, ſy my dien ſelſden dagh weder in New-gates gevanckenis lieten brengen; alwaer ick den ſeſtiende Iuny ſeſtien-hondert en ſes-en-veertigh tegens hun aen't huys der Gemeente appelleerde, als tegens die, die de Vryigheden der Gemeente van Engelandt wilden omſtooten; ende in't gedruckte gaf ick, het den tijtel van des *Vry-*

dated Auguſt 26 1645 to try and diſpatch me for my life, at the Seſſions there. But ſtruggleing with my tongue and pen very hard, printing my condition in ſeverall bookes, they paid me an hundred pound of moneyes which they owed me and by their order of the fourteenth of October, they honourably diſcharged me from that impriſonment, as a juſt and innocent man, without any tryall at all. After which, I was without ground or cauſe, upon the fourteenth of April 1646 arreſted by one of the Earle of Mancheſters Champions, in an action of 2000 pound, for pretended words. Whereupon, I was forced for my defence to fly to my pen againe, and to write and print a Booke by way of Plea, called the Iuſt-mans Iuſtification. *Some paſſages in which, touching a little upon the Earle of Mancheſters reputation, he being then Speaker of the houſe of Peers, got me by their order dated the 10 of Iune 1646 ſummoned up to the Lords barr, about that booke. at whoſe bar, under my hand and ſeale, I delivered a proteſtation, againſt their aſſumeing a juriſdiction over Commoners, which I there maintained to be againſt the 29 chapter of* Magna-Charta *& the* Petition *of* Right, *two of the moſt principal, knowne, & eminenteſt Lawes of England, and the abſoluteſt legal ſafeguards of the Liberties of the People there; and which doe poſitively and expreſly declare, that the Commons of England, ſhall be tried by none whatſoever, but their equalls. For the delivery of which Proteſtation, they the ſame day committed me to New-gate-priſon. where the 16 of Iune 1646, I appealed againſt them to the houſe of Commons, as deſtroyers of the Liberties of the Commons of England, and in print intitled it the* Free-

mans

mans Vryigheyt geredt, Maer de Heeren daer over grootelijcks verſtoort zijnde, deeden my weder door een ander order van den 22 Iuny 1646 voor hun komen, alwaer ick met hooge woorden daer op ſterck ende ſtijf aenhiel, dat volgens de verklaerde wetten van Engelandt, ſy geen Iuriſdictie altoos over my en hadden: waer over ſy my condamneerde in 4000 pont ſtraf aenden Coninck te betalen, voor eeuwigh incapabel te zijn eenigh Officie in Kercke ofte Staet, het zy in militaire ofte burgerlijcke ſaecken te bedienen, ende voor 7 jaren inden Tour van Londen gevangen te liggen; werwaerts ick dien volgens gevoert wirdt, alwaer ick dus verbleef tot op't eynde van't jaer 1648 geduerend' welcke gevanckenis, de Heeren my voor 16 ofte 17 weecken van't geſelſchap mijner Huys-vrouwe afgeſcheyt ende anderſins barbariſche wijſe met my gheleeft hebbende, 'twelck my niet weynich verdroot, ende deed my met des te meerder ernſt mijn ſtudie vervolgen, en verſcheyde tractaties te laten drucken tegens der Heeren onwettelijcken handeling tegens my. In welcke tijdt, het door de Rebellie ofte Conteſtatie van d'Armee tegens 't Parlement, gebeurde, te weten ontrent May 1647 dat de Lient. Gen. *Cromwel* machts genoch in handen kreegh, om my nae ſijn welbehagen uyt mijn onwettelijke en ongerechtige Gevanckeniſſe te verloſſen, welck ghevanckeniſſe oorſpronckelijck uyt ſijn importuniteyt, my in ſijn querell tegens den voorſchreven Graef van Mancheſter in te trecken, was veroorſaeckt geworden. Maer hy, gelijck ick verſtaen hebbe, ſich als-dan met den voorſz. Graef (dewelcke hem in ſijn beooginge doen gedienſtigh genoch was) vereenight hebbende, ſtemde veel eer met hem, my in gevanckeniſſe te houden liggen, ten ware ick de Iuriſdictie der Heeren over my erkennen wilde, dan eenighſins in het minſte ſijn Intereſt te krencken, om mijn Vrydoms wille. Welck ſijn handeling met my (om ſo civielick daer van te ſpreecken als ick kan) ick aenſach als een grouwelijck ende afgrijſelijck ſtuck van onbeſchoftheyt en onwaerdigheyt; en derhalven viel iek plotſlijck met mijn pen op hem, ende druckte verſcheyde hooge Diſcourſē tegens hem, waer uyt de

mans freedome vindicated. *But the Lords being very angry therefore, by another order of theirs dated the 22 of Iune 1646, forced me againe up to their bar, where I to the height perſevered, according to the declared Lawes of England, in a ſtif deniall of their juriſdiction over me. For which they ſentenced me to pay 4000 pound to the King, for ever to be uncapable to beare any office in Church or Common-wealth, either martial or civil, & to lye ſeven yeares a priſoner in the Tower of London, unto which place accordingly I was committed, where I remained till about the latter end of the yeare 1648. during which Impriſonment, the Lords havеing for 16 or 17 weekes divorced me from the ſociety of my VVife, and other waies uſed me moſt barbarouſly, which did not a little trouble me, and made me the more eagerly purſue my Study, and print ſeverall treatiſes againſt the Lords illegal dealeing with me. In which time it fell ſo out, that by the Rebellion or Conteſtation of the Army againſt the Parliament, which was about May 1647, Leiutenant Generall* Cromwell *grew to have power enough in his hands, at his pleaſuer to redeeme me out of my illegal and unjuſt captivity; which was originally occaſioned, by his importunate ingageing me in his quarrell againſt the ſaid Earle of Mancheſter. But he, to my underſtanding, ſhaking hands with the ſaid Earle (who then was ſerviceable enough to his ends) rather complied with him to keepe me in priſon, unleſs I would acknowledge the Lords juriſdiction over me, then any way in the leaſt to improve his intereſt for my freedome. VVhich dealing of his with me, I looked upon (to ſpeake as civilly as I can) as a moſt abominable and deteſtable peice of unhandſomnes and unworthynes; and with my pen full point blanck upon him therefore, and printed ſeverall high diſcourſes againſt him, which begot*

the

de eerſte twiſt tuſſchen hem ende my ontſtaen is. Maer dat jaer, namelijk 1648, door een Petitie aen 't Huys der Gemeente ingelevert, ende door vele duyſenden van mijne vrienden tot Londen, die my wegens hun Engelſche Vryigheden ende Nature Gerechtigheden die ick voorſtont, ſeer hertelijck lief hadden, wordt ick door een ordonnantie van beyde Huyſen des Parl^t: van de voorſz. ongerechtige gevanckeniſſe, ende van yder ſtuck der voorgedachte ſententie der Opper-Huys, vry verklaert.

Daer na, leeck het als of het verſchil tuſſchen den Luytenant Generael *Cromwel*, ende my ten vollen geſlicht ware. Ende doen nu den Oorlogh in Engelandt (veroorſaeckt door den inval van den Hertogh van Hamilton, &c.) over was, ſoo het d'Armee nevens vele voorige Declaratien, een weijtloopigh Remonſtrantie uytgaen, gedateert tot S^t. Albans, den ſeſtienden November 1648. nopende het ſtellen van den Coningh voor 't Gericht oock wegens het afbreken ende diſſolveren van't Parlement. Op welken tijt ick ende verſcheyde andere van mijn kenniſſe, grotelijcks vreſende, dat hun voornemen was, allen burgerlicke macht ende Magiſtraetſchap deſer Natie by de wortel uyt te roeyen, om in't toecomende ons na hun wille ende ſweerden, als een geconqueſteert volck te gouverneeren; Leyden onſe hoofde te ſamen ende ſchickten tot hun na VVindſor vier Commiſſariſſen, daer ick dan een van verkooren was, de andere drie waren Majeur *John VVildman*, *Mr. VVilliam VValwijn*, ende *Mr. Maximilian Petty*. Alwaer wy doen, als oock in hun march naer Londen, vele ſchoone ende treffelijcke beloften van hun kregen, van een ſpoedigh ende onmiddelijcke oprichtinge van ſucceſſive ende gelimiteerde Parlementen, op een vaſt populaire Accoort, door 't volck van Engelandt ondertekent: 't welck doen van hun ſelfs in't druck wiert gegeven, ende verklaert den eenigen reden-matige, gerechtige ende beſtandige middel te zijn, om de Vryigheden van Engelandt vaſt te ſtellen, ende ſtaende te houden. Maer binnen weynige dagen na hun komſte tot Londen, oordeelende dat den Commiſſaris-Generael *Ireton*, nu onlanghs overleden

the firſt quarrell betweenhim and me. But being that yeare, vix. 1648. *(by a petition to the houſe of Commons, ſigned by many thouſands of my frinds in London, that intirely loved me, for ſtanding for their Engliſh freedomes and native rights,) freed by an ordnance of both houſes of Parliament from my ſaid unjuſt impriſonment, by the houſe of Lords and every part of their forementioned ſentence.*

Afterwards, the difference betweene Lieutenant Generall Cromwell *and my ſelfe, ſeemed very fully to be compoſed. And after the warrs (occaſioned in England, by Duke* Hamiltons *invaſion &c) were over, the Armie beſides many former declarations, publiſſed a large Remonſtrance, dated at Saint Albanes, the* 16 *of* November 1648, *about bringing the King to luſtice, and breaking or diſſolveing the Parlament. At which my ſelfe and divers others of my acquaintance, being very fearfull, that they intended to pull up by the rootes all the civill power and Magiſtracy of the Nation, & for the future to governe us by their wills and ſwords, as a conquered people; we laid our heads together and ſent four commiſſioners downe to them at Windſor, whereof my ſelfe was choſen one, the other three being Major* Iohn Wildman, M^r. William Walwijn, *and* M^r. Maximilian Petty. *Where, and in their journeying towards London we had many large & gallant promiſes from them, for the ſpeedy and immediate eſtabliſhing of ſucceſſiue and bounded Parliaments upon a firme and popular agreement, to be ſigned by the People of England. Which was then by themſelves printed & declared to be the only rational, juſt, & firme way to ſettle & eſtablish the Liberties of England. But, within few daies after their comeing to London judgeing that Comiſſary Generall* Ireton *(lately dead)*

overleden (die doen 't aſſe was opwelcke alle des Armees ſaken op ſteunden) met andere van de Hoog' Officieren van d'Armee, merckelijck deeclineerde van't geen ſy ons belooft hadden, na te komen, deed ick, voor mijn part, proteſteerde tegens hun in hun aengeſicht; en in getrouwigheyt tot die gene die my geſonden hadden, deede hun in ſeecker publijcke by-een-komſte tot dien eynde vergadert, een pertinent verhael van alles wat tuſſchen die vande Armee, ende ons hun Commiſſariſſen, was ghepaſſeert, VVaer over vele van hun ſeer onvernoeght zijnde, quamen ettelijcke vande voornaemſte ſich tot my vervoegen, ſtelden op 't pampier ende onderteeckende een ernſtigh geſchrift, ende gaven het over aenden Generael *Fairefax* op den 28 December 1648, welcken ſy datelijck drucken lieten, met hun namen daer by. Omtrent s' daeghs daer aen, deed ick een reyſe naer 't Noorden in 't landt mijner geboorte, wel 200 mijlen weeghs van Londen. Ende van daer weder 't huys comende tot Londen ('t welck was, doen nu de Coninck al voor't Gericht geſtelt ende ge-executeert was) diſcourerende met mijne vrienden die hun Vryigheden als hun hoſtelijckſte kleynodie eſtimeerden; bevonden wy, naer ons verſtant, de gelegenheyt der ſake, ten opſicht van onſe Vryigheden (daer wy voor namentlijck omgevochten hebben) in een ſeer gevaerlijcke, droevighe, ende beklaeghlijcke conditie. VVaer op ick, daer toe verkooren door mijn gemelde vrienden, op den 26 Februarij 1648 aen't Parlement een wytloopigh vertoogh van deſe onſe droevige bekommerniſſe preſenteerde, daer een groot getal haerder Namen onder by gevoeght was: welck vertoogh daer na in druck bevordert, ende *Engelands Nieuwe Boeyen ontdeckt*, geheeten wirdt.

Maer geen redres altoos daer by vindende, waren gereet en ſamelden op onder teekeningen tot een tweede Deel, vol merchs ende krachts: maer, eer wy't aen't Parlement koſten preſenteeren; ſy daer kenniſſe van hebbende, verklaerden het door een Acte des Parlements, op den ſeven-en-twintighſten Marty 1649 voor Verraet: ende drie van mijne vrienden wirden uyt hun bedden

dead (who whas then the axletree upon which all the affaires of the Army turned) with others of the great officers of the Armie, had viſibly declined, that which they engaged to us to performe; I for my part, made my proteſt to their faces againſt them, and in faithfullnes to thoſe that ſent me, gave them at a publique meeting, aſſembled for that end, an exact account of what had paſſed betwixt them of the Army, and us their commiſſioners. upon which, divers of them being much unſatisfied; ſeverall of the cheifeſt of them, joyned with my ſelfe, and drew up and ſigned a ſerious Adreſs, and delivered it to Generall Fairfax, *the 28 of December 1648; which they immediatly cauſed to be printed, with their names thereunto annexed. and about the next day after, I tooke my journey into the North, to mine owne Countrie, being 200 miles from London. and at my comeing home to London againe (which was after the King had bin tried and executed) upon diſcourſe with my freinds, who valued their freedomes as their moſt choiſeſt jewells; to our underſtandings, we found the State of things as in reference to our freedomes (for which principally we had bin fighting) in a very dangerous, ſad, and deplorable condition. VVhereupon, being choſen by my ſaid freinds; the 26 of February 1648, I preſented at the bar of the Parliament, a large repreſentation of their ſad apprehenſions, whereunto an abundance of their names were annexed: which afterwards we called in print,* Englands new chaines diſcovered.

But finding no redreſs at all thereby; we had prepared and were getting ſubſcriptions to a ſecond part, full of mettle & gallantry. but, before we could preſent it to the Parliament, they haveing knowledge of it, voted it treaſonable. upon which March 27, 1649, three of my freinds

bedden gelicht, namelick *Mr. VVilliam VVallwin*, *Mr. Thomas Prince* ende *Mr. Richard Overton*. Ende ick ſelfs oock wirdt des morgens te vier uyren uyt mijn bedt van mijn vrouw ende kinderen wech gehaeldt met boven de hondert gewapende mannen ſoo te paert als te voet, ende op een ſchandelijcke maniere over de ſtraeten van Londen gevancklijck wech gevoert, alhoewel ick 's daeghs te vooren, ende noch ettelijcke dagen voor henen, voor de deure des Parlements opgewacht had om mijn geſcheften halve, als kennelijck genoech was aen de voornaemſte auteuren deſer voorſchreven Acte, (daer mijn Heer de Generael *Cromvvel*, wel de principaelſte van was) maer wilden dat mijne gevangen-neminge op ſoo een vyandtlijck maniere toeginck, ende dat uyt bedachten raet ende op ſet, om alſo de gemoederen des volcks te verbyſteren, en neder te werpen ende verſchricken, op dat niemant meer ſoo veel durve, als kicken alleen van eenigh ootmoedigh petitie ofte ſupplicatie voor hun vryheden. Ende gebrocht zijnde voor den Raeds van Staten, den welcke mijn ſaecke door 't Parlement opgedragen was, naer een wijtloopigh ende reſolute expoſtulatie der ſake met hun (namaels gedruckt in Engelant, en geheeten het afbeelt ſel vanden Raet van Staten) ſonden ſy my gevancklijck met mijn drie Cameraden naer den Tour van Londen, als wegens verraet: ende weynich naer mijn gevangen-neminge, gingh *Sir Arthur Haſelridg* ende ſloegh de handen aen alle mijne goederen inde Noorder Quartieren, over al daer hy maer aen koſt komen, ende dat na ſijn eygen wille ende welbehagen, ſonder behoorlicke Rechts procedure ofte eenigh gebodt van 't Parl: ſulcks te doen. Ick ondertuſſchen lach in een dichte gevanckenis, alwaer my in 't eerſte niet ſo veel vergunt en wirdt mijn Wijf ofte kinderen te mogen ſien, ende wirdt my van al mijn goet niet een penningh toegeleght om broot te koopen, tot dat ick gedwongen wirt met meenigh bitter verwijt van die barbariſche wreetheyt aen my gepleegt ende meenigh anxſtige geſchreeuw uytte voeren: daer mijne tegenparty in 't Parlement hun advantagie van nemend', (zijnde meeſt

were fetched out of their beds vid: Mr. VVilliam VVallwin, Mr. Thomas Prince, *and* Mr. Richard Overton. *and my ſelfe was fetched by four a clock in the morning out of my bed from my wife and children by above an hundred armed horſe and foot, and in a moſt diſgracefull manner carried captive through London ſtreets: although I had waited the very day before and ſeverall daies before that, at the Parliament doore about my occaſions, as was very well knowne to the cheifeſt of thoſe which procured the foreſaid vote (my Lord Generall* Cromwell *being the principall) and cauſed my apprehenſion to be in ſuch a hoſtile manner, VVhich was done on purpoſe to amuſe, daunt and fright the ſpirits of the People, that they might not dare any more, ſo much as humbly petition or ſupplicate for their freedomes. And being brought before the Councel of State, unto whom the Buſynes by Parliament was referred, after a large and a reſolute expoſtulation of the Buſynes with them (ſince printed and reprinted in England, and called the Picture of the Councel of State) they committed me and my three Comrades to the Tower of London for treaſon. and within a little while after my committment,* Sir Arthur Haſelridg *by his will and pleaſure, ſeazed upon all my eſtate in the North-Country that he could lay his hands on, without due proceſs of Law, or any command of Parliament ſo to doe. And I was alſo locked up cloſe priſoner, and at the beginning of my cloſe impriſonment, not ſuffered to enjoy ſo much as the ſight of my wife and children, and had not a penny allowed by them which dealt thus with me, to buy me bread, till I was forced to make many loud and bitter outcries of the barbarous crueltie exerciſed upon me. of which my adverſaries in the Parliament, takeing advantage (which*

were

meeſt de geintereſſeerde vrienden, ende creaturen vanden Heer Generael *Cromwel*) te wegen brachten dat ick op den vijf-en-twintigh ende ſesen twintigſten October 1649. Op een extraordinariſche wijſe, op 't Stadt Huys ofte Gerichts-Camer van Londen, gedaghvaert ende geſtelt wordt voor ettelijcke veertigh Richters, als een verrader, die voor ſoude gehadt hebben hun wetten te breecken, die eerſt ettelijcke maende na ick eerſt gevangen wiert geſet, gemaeckt waren, ende en leyden my niet eens te laſte 't ſtuck daer ick eerſt om gevanghen geleydt wierdt, maer allen dingen die ick ſoude voorgehadt hebben te doen, ende dat naer ſo vele ondraeghlijcke provocatien ende laſten my opgeleght, dat het voor menſchelicke crachten uyt te ſtaen by na onmogelick zy: Echter door de goetheyt ende goedertierenheydt Gods, de getrouwe hulper alleronnoſele ende gerechtige in hun angſt ende noot, naer een diſpuyt van bykans twee gantſche dagen tuſſchen my ſelve ter eener ende de Richters, d' Advocaet Generael ende andere Advocaten mijner Tegen-partyders ter andere zeyde, ende naer dat ſy my afgeſlagen hadden alle die wettelicke vryheden ende privilegien, die by de verklaerde wetten van Engelandt mijn ongetwijffelde Geboorts-recht waren ende zijn, ende welcken ſy noyt ſelfs aenden grootſten Verrader ofte Aerts-Yrſche Rebel die oyt in Engelandt voor Recht is gebracht geworden, ſedert den eerſten dagh der ſittinge deſes Parlements, welcke op den 3 November 1640 aenvingh, wiert ick op een heerlick wijſe, door de verklaringe van een *Iury* van 12 be-eedighde Londenaers, mijne Pares ende mijns gelijcke (ſulcks vereyſchende de wetten, dat ick door ſoodanigh getal van wettelijcke ende goede mannen uyt mijn nabuerſchap, geexamineert worde) die ſy ſelfs verkooren hadden, vry geſprocken, ende dat met ſo grooten gejuch ende vreughden-geſchrey van 't volck (alhoewel daer vele ende ſtercke wachten ſoo van ruyteren als voet-volck, op de binnenplaets van't Stadt-huys, ende voorts inde ſtraten ende ſteegies rondtom de gemelde plaets des Examens gheſtelt waren, om't volck in ontſach te houden)

were principally the intreſt, freinds and creatures of my Lord Generall Cromvvell) *they cauſed me upon the five and twenty and ſix and twenty of October 1649 in an extraordinary manner, to be arraigned at the guild or towne Hall in London, before about fourty Iudges as a traitor, for pretended breaking of their Lawes, made divers Moneths after the firſt day of my impriſonment, and never laid unto my charge at all the thing for which I was firſt committed, but only things pretended to be done by me, after ſo many inſufferable provocations and burthens laid upon me, as it was almoſt impoſsible for the ſtrength of a man to beare or undergoe. Yet through the goodnes and loveing kindnes of God the conſtant ſupport of all innocent and juſt men in diſtreſs, after allmoſt two whole daies diſpute in Law, betwixt my ſelfe ſingly on the one parte, and the Iudges, the Attorney Generall & other Councel for my Adverſaries on the other; and after they had denied me all thoſe legall liberties and priviledges, that by the declared Law of England were and are my undoubted Birth-right; and which they never denied to the greateſt traitor, or the archeſt Irish Rebel that ever was arraigned in England, ſince the firſt day of this Parliaments ſitting, which began November the 3, 1640; I was moſt gloriouſly delivered, by the cleare and entire verdict of a Iury of twelve Londoners, being my Peers and equals (the Law requireing me to be tryed only by ſuch a number of legal and good men of my neighbourhood) of their owne chooſing, with the greateſt acclamations and shoutings for joy by the people (although many and ſtrong guards both of horſe and foote were, to overawe the People, placed in the Towne-Hall, Court-yard and in the ſtreets and lanes round about the ſaid place of*

houden) dat ick geloove in ettelijcke hondert jaren diergelijcke nooyt sy gehoort gheweest. welck vreught ende blijdtschap der ghemeente, noch verder betuyght ende uytghedruckt wirdt, door de vele vreughde-vuyren die men op alle de straten van Londen, stracks daer op sach opgaen. Waer door de wroegende Conscientien van mijne gecorrumpeerde Richters, (die genoechsaem door 't gantsche beleyt der saken teghens my, blijcken deden, dat sy gheresolveert waren, het gae recht of krom, my soo het moogelijck ware, het leven te benem) soo verschrickt, verbaest ende verslaghen waren, dat sy tot hun verseeckeringe een Guarde van Ruytery ende voet-volck mosten nemen, om sich naer huys te doen geleyden. 't Verhael van welcke Examen ofte Gerichtspleyte sedert in Engelandt in twee Deelen gedruckt is, beloopen ongeveer 13 boogen Pampiers.

Dus, door die wonderbare schiekinge Godts, ende buyten verwachtinge van alle mijne vrienden ende bekenden, wirdt my mijn leven als een buyt gegeven; waer op dan mijn verlossinge uyt de ghevanckenisse is gevolght. Daer nae de Generael *Cromwell* uyt Yrland komende, leverde voor my mijn Petitie aen het Parlement om my noch boven de sestien-hondert pondt sterlinghs te doen ontfangen, zijnde het restandt van die wettelijck satisfactie my voor desen toegeleght wegens het Barbarisch ende cruel lijden my door den Bischoppen ende den Sterr-Camer aengedaen. Ende nae de middagh des selven daeghs, stelde hy order by sijn speciaelste vrienden inden Raedt van Staten, dat mijn saecke in sijn absentie ten eynde gebracht mocht worden, alsoo hy selfs des anderen daeghs naer Schotlandt soude trecken: welcke sijne voor-sorghe voor my verstaende, door een seecker Colonel tot my ghesonden (als hy seyde) van een vande voornaemste vanden Raet van Staten, en mijn seer minnelijcke Vrient, die op my liet versoecken dat tot Danckbaerheydt, Respect en Compliment, ick doch den Generael opwachten wilde ende eenige

tryall) that I beleive have bin heard in London for some ages past. which Joy and rejoyceing of the People, they further expressed by their immediate makeing of an abundance of Bone-fires, through all the streets of London. Which so terrified, amazed and affrighted the guilty Consciences of my corrupt Iudges, (who made it plainly appeare by the whole manage of their Busynes against me, that they were resolved right or wrong, if possible, to take away my life) that they were forced to procure themselves to be guarded by troopes and Companies of Horse and Foot to their Houses. The Narrative of which triall is in England since printed in two parts, in about thirtie sheets of Paper.

And thorough the wonderfull providence of God, and beyond the expectation of all my freinds and relations; my life was given me as a prey, and my deliverance from Imprisonment thereupon followed. After which, Generall Cromwell *comeing out of Ireland, delivered my petition to the Parliament for me; to procure me about sixteene hundred pound sterling, being the remainder of my legal satisfaction, formerly ordered me for my Barbarous and cruell sufferings by the Byshops and Star-chamber. and the afternoone of the same day, he tooke order with his specialleſt freinds in the Councel of State, to perfect my Busynes for me in his absence, being the next day himselfe to goe into Schotland. which actings of his being made knowne unto me by a Colonel, seent unto me (as he told me) from one of the cheifest members of the Councel of State and my very loveing freind; with a desire from the said member, that out of Gratitude, Respect and complement, I would wait upon the Generall, and accompanie him*

eenige mijlen weegs op ſijn reyſe naer Schotland uytgeley doen. 't welck ick oock met allen mogelijcken maniere van reſpect (tot extraordinary advantage van hem en ſijn ſaken in die tijdt) deed; hebbende by my eenige van mijne Cameraden, van welcken eene, een Man was, ende noch is, van ſo goede qualiteyten en eſtime als yemant in Engelandt: Ende tot *Totnam-high-croſſe*, ongevaer vijf mijlen weegs van Londen, ſtont de Gen: op uyt ſijn Caros, ende begroette ons met grooten blijcken van reſpect en compliment. ende gekomen zijnde tot *Ware*, 20 mijlen van Londen, deed hy ons ten avondtmael by hem noodigen; daer wy oock gingen, en aeten aen ſijn eygē Tafel. En s'ander daegs hielen hem noch 5 mijlen verder geſelſchap, ende doen ick mijn affcheyt van hem nam, omhelſden hy my in ſijne armen in het aenſien van ſijn gantſche train, met de ſolemneelſte proteſtatien die oyt menſch ſoude doen konnen; indien hem Godt ſeghende ende hy oyt in vrede ende gheſontheydt weder in Engeland quame, dat hy alsdan al ſijn Macht ende Intereſt die hy inde VVerelt hadde, ſoude aenleggen, om Engelandt de rechte vruchten te doen genieten van allen des Armees beloften in hun Declaratien ghedaen (waer van de voornaemſte is een ſucceſſif Parlement door het volck in gelijckheydt verkooren, ghelijck in verſcheyde van hun eygen Declaratien ſy ſulcks hebben voorgegeven) ende 't Volck van Engelandt d'abſoluyt vryſte Natie te maken op aerde, niet in woorden maer inder daet. Ende nae dat hy my genoch omhelſt, ende gelief-kooſt had, omhelſden ende lief-kooſden hy mijne Cameraden, ende verklaerde 't ſelfde oock aen hun.

Van dien tijdt af, zijnde nu moede van dit op ende neertuymelen ende ſollen inde werelt, ende door des Generaels hooge beloften welcke ick oordeelde reeel, ghetrouw ende conſcientieux te zijn, den ſelve afmetende by de oprechtigheyt van mijn eygen herte (d'welck altoos de geveynſtheyt vyandt geweeſt is) eenighſins een vertrouwen gevat hebbende, datter geen worſtelinge meer van noode ſoude zijn, tot handhavinge van onſe Vryheden; wanneer maer de lieve Godt hem met

him ſome miles on his way, in his journey towards Scotland. which in the moſt reſpective manner, which I could, I did, (to the extraordinary advantage of him and his affaires at that ſeaſon) being accompanied with ſome of my Comrades, one of which was & is reputed a man as able in parts, as any is in England. And at Totnam-high-Croſs *which is about 5 miles from London, the Generall lighting out of his Coach, did with much ſhew of reſpect and Complement ſalute us, & after we came to* VVare, *which is 20 miles from London, he invited us to ſup with him, which we did accordingly at his owne table. and the next morning, we accompanied him five miles further. and taking my leave of him, in the open view of his traine of followers, he imbraced me in his Armes, with the moſt ſolemneſt proteſtations, that likely could be made by a man; That if God bleſſed him, & that ever he returned to England againe in peace and health, he would put forth all his power and intereſt that he had in the world, to make England enjoy the real fruit of all the Armies promiſes in their declarations (the cheifeſt of which are ſucceſſive Parliaments, equally choſen by the People, as in ſeverall their owne declarations has bin avowed) and to make the People of England, the moſt abſolute free Nation on the Earth, not in words but in deeds. And after he had ſufficiently imbraced or cajoled me, he alſo embraced and cajoled my Cameradēs and declared the ſame to them.*

From which time after, being before wearyed with toſſings & tumblings in the world, and very much put into a beliefe, by the Generalls tranſcendent promiſes (which I judged reall & faithfull & conſcientious, meaſuring them by the integrity of mine owne heart, which has alwayes hated diſſembling) that there needed no more ſtrugleings in England by us for our Liberties, if the divine hand of Providence ſhould bleſs him

met victory en conqueſten in ſijn tegenwoordigh voorhebben ſoude ſegenen. En daer beneffens, zijnde veel gebeden ſtil te ſitten door mijn getrouw ende dienbaer Huys-vrouw, dewelck onverdroten veel moeytens ende arbeydts gehadt hebbende, ſelfs dickmaels tot levens gevaer toe, om mijn verloſſinge ende præſervatie wille, geduerende al den tijdt mijner voorige troubelen, nu in deſe mijne laetſte examen, was, door ondraeghlijcke herts-ſeer ende bekommerniſſe voor mijn leven, welcken ſy door hare vele vruchteloose Reyſen, Petitien ende ſollicitatien aen 'tParlement ende de Leden van dien gedaen, niet anders oordeelen koſt als abſolutelijck verlooren, weynich min dan volkoment lijck van haer ſinnen verdruckt; ſoo begaf ick my teenemael tot waerneminghe ende beſtieringe van mijne eygen privaet-ſaecken, ende en moeyde my noch in het openbaer noch in het heymelijck, niet meer met den Generael ofte 't Parlement op geenderley wijſe, tot oprichtinghe van des volcks langh beloofde ende verwachte Vryigheden, dat hun in het minſte eenigh grondt van ſuſpitie mocht geven, my nae te gheven ofte heymelijck op te legghen dat ick yets voorhadt dat daer ſtrecken mocht tot ondermineringe van hun authoriteydt, verſtooringe van hun vrede, ofte in het geringhſte hun ofte eenigh van beyde eenigh affront op te leggen: maer was hun ſoo onderdaen ende eerbiedigh, nae mijn uytterſte verſtandt, als oock oyt yemanden inde wereldt, geweeſt ben; ende alſoo ſorghvuldigh oprechtelijck ende behoorlijck te wandelen voor hun, als ick oyt van eenigh dingh in mijn leven geweeſt ben; ende ſelfs tot miſnoegen van eenighe van mijne ghetrouwe Vrienden, ſchude ick my in eenigerley vergaderinghe te komen, waer uyt ſy de minſte occaſie mochten nemen, over my jalours te worden. Ende lijckewel hebben ſy my onlanghs een ſtraffe van ſeven duyſendt pondt ſterlinghs opgeleght ende voor eeuwigh uyt mijn vaderlandt ghebannen, op pene des Doodts, ſoo ick oyt wederom quame. Ende lijckewel in hun ſtem-

with victory and conqueſt in his preſent undertakeings. And beſides; having many entreaties to ſit ſtill, from my faithfull and endeared wife, that having unwearidly laboured to the often hazard of her life, for my releife and preſervation, during the whole courſe of all my former troubles; was at my laſt tryall with inſupportable greife and care for my Life, which she by her often fruitles journyes, petitions and ſollicitations to the Parliament & Members thereof, judged to be no other then abſolutely loſt, little leſs then perfectly diſtracted; I totally thereupon devoted my ſelfe to the managing of my private affaires, & neither openly nor ſecretly medled or made with the Generall or the Parliament, in any manner of way to ſeeke for the eſtablishment of the peoples long promiſed and expected Liberties, that might in the leaſt give them any ground of ſuſpicion to interpret, ſurmize, or pretend that I went about any thing, that might aime at the undermineing of their Authoritie, diſturbe their peace, or put the leaſt ſeeming affront upon them, or either of them: but was as obſervant of them to the uttermoſt of my underſtanding as ever I was of the nigheſt relations I had in the World; and as carefull to walke uprightly and evenly before them, as ever I was of any thing I did in my life; and to the diſtaſt of ſome of my faithfull freinds, avoided to come at all manner of meetings, that might give them ground in the leaſt to grow jealous of me. And yet have they lately fined me ſeven thouſand pound ſterling, and for ever bannished me out of my native country, upon paine of death never to returne thereunto againe. But yet in their

votes

ſtemminge vanden vijf-tienden Ianuarij, ende hun Acte des Parlemens van den dartighſten Ianuarij ſeſtien-hondert en twee-en-vijftigh ouden ſtijl, daer mede ſy my gebannen hebben, en wordt my niet meer eenich breuck van hun wetten te laſte geleght, als ick ſoude doen konnen aen een kindt in 's moeders lichaem; niet teghenſtaende Engelandt een Natie zy, die eenige Eeuwen herwaerdts verbonden is gheweeſt aen, ende beſtiert door, een beſchreven, bekende ende verklaerde VVet, welckers verkrenckinghe de eenighe voorghewende grondt-oorſaeck is van s' Parlements conteſtatie, ghevecht ende procedure teghens den overledenen Coninck *Carolus*, ende dat ſoo verre, dat ſy daerom hem ſijn leven hebben benomen.

Ende in vele van hun Declaratien, in 't openbaer aen 't volck van Engelandt uyt gegeven, hebben ſy ſolemnelicken voor Godt ende de werelt verklaert, dat ſy de wetten mainteneeren ende daer na regeren wilden, ende niet naer hun goetduncken en arbitrary wil; hun ſelven een vloecke toewenſchende, wanneer ſy deſe hun belofte ſouden komen te breecken. Ende hebben by deſe hun authoriteyt verklaert, dat het ſelve de wet is, dat een onderſcheyt maeckt tuſſchen goet ende quaet, tuſſchen recht ende onrecht: ſoo ghy de wet wechneemt, ſoo moeten alle dingen in confuſie vervallen; een yegelijck ſal hem ſelfs een wet willen weſen, 't welck in deſe verdorvene conditie des menſchlijcken Natuers noodtwendigh vele groote ongeregeltheden moet baeren. Luſt ſal een wet worden, ende Nijdigheydt ſal voor een wet verſtrecken, Gierigheydt ende Eerſucht ſullen tot wetten worden, ende wat uyt-werckingen ende Deciſien ſoodanighe wetten ſullen voort-brengen, kan men licht gedencken. Als oock, dat de wet de ſauvegarde ende de bewaringhe is van allen private Interſten. VVe Eer, uwe leven, uwe vryigheden ende goederen, liggen alle inde bewaringe vande wet; dit weeh genomen, ſoo heeft een yeder gelijcke Recht tot alle dingh.

Ia

votes of the fivetienth of Ianuary, *and their Act of Parlament of the thirtienth of* Ianuary 1651 *Olde ſtile, by which I am banniſhed, they lay no more breach of any of their Lawes unto my charge, then I am able to lay to the charge of the child in the mothers wombe: Although England be a Nation for many Ages and generations by paſt, bounded with, and governed by, a written knowne and declared Law; the encroaching upon which, was the onely pretended ground of the Parlaments Quarrel, fighting with, and proceeding againſt the late King* Charles, *ſo far as to the taking away of his life.*

And in aboundance of their declarations, published to the view of the People of England, they have moſt ſolemnly declared before God and the World, to maintaine their Lawes and and governe them thereby, and not to rule, over them arbitrarily; wishing themſelves accurſed, when they ſhould breake this their promiſe. And they have declared by their Authority, that the Law is that, which puts a difference betwixt good and evill, betwixt juſt and unjuſt; if you take away the Law all things will fall into confuſion, every man will become a Law unto himſelfe, which in the depraved condition of humane nature, muſt needs produce many greate Enormities. Luſt will become a Law, and Envy will become a Law; Coveteouſnes & Ambition will become Lawes; and what Dictates, what Deciſions ſuch Lawes will produce, may eaſily be diſcerned. And alſo, That the Law is the Safeguard, the Cuſtody of all private Intereſts. your Honours, your Lives, your Liberties, and Eſtates, are all in the keepeing of the Law, without this, every man hath a like right to any thing.

Yea,

Iae oock, alhoewel in hun beſchuldiginge, dien ſy den 20 Ianuarij 1648 tegens den Koninck deden, ende daer op ſy hem om't leven hebben gebracht, ſy hem te laſt leggen, als dat hy ſoude getracht hebben in hem ſelven op te richten ende ſtaende te houden, een ongelimiteerde ende Tyranniſche macht, om naer ſijn wille te regeeren en alſo de gerechtigheden ende vryheden des volcks om verre te ſtooten; ende dat nae den doodt des Conincks om ſich in d'affectie des volcks t'inſinueeren, ſy wel uytdrucklijcken in hun Declaratie van den negenden Februarius 1648 verklaert hadden, dat ſy ten volle gereſolveert waren de fundamentale wetten deſer Natie, nopende ende rakende de preſervatie van het leven, Eygendom ende Vryigheden des volcks, met alles wat daer aen dependeerde, volkomentlijck t'onderhouden ende te mainteneeren. Ende in hun Declaratie korts daer aen, gedateert den ſeven-tienden Martij ſeſtien-hondert acht-en-veertigh doen ſy noch eens het ſelfde, ende particularizeeren noch verder inde ſake, noemende de *Petitie van Rechte* dien overtreffelijcke wet (gelijck het oock inder daet is, weſende d'uytnemenſte ende koſtelijckſte juweel die d'Engelſche hebben ten opſicht van hun wettelijcke Rechten ende Privilegien, ende wel eer onſer voor vaderen bekende Erf-recht voor het Conqueſt van *VVilliam*, Hertogh van Normandye,) als inde jonghſt verhaelde Declaratie pagina drie-en-twintigh ſy verklaren.

En daer en boven, zijn dit twee van de ongetwijffelde Privilegien van 't volck van Engelandt, ende twee van de gewiſte grond-wetten; Voor eerſt, dat hun miſdaden alleen mogen geſtraft worden door de regulen van hun wet in eſſe, gedruckt ende publijckelijck verklaert eer den daet begaen was.

Ten anderen, Dat hun ſtraffe alleen gedecreteert mach werden ende op hun geexecuteert door de gheſworene en verklaerde Executeurs der VVetten, tot dien eyndt inde Hoven van Iuſtitie, beſtelt, ende die alleen te wandelen en te handelen hebben, nae de regulen hun vande wetten

Yea, and though in their charge which they exhibited againſt the late King Ianuary 20, 1648, upon which they tooke away his life, they charge him that he indeavoured to erect & uphold in himſelfe a unlimited and Tyrannicall power, thereby to rule according to his will, and to overthrow the Rights and Liberties of the People. Yet to ſweeten themſelves in the affections of the People after the Kings death, in their Declaration of February the 9th 1648, they poſitively declare, that they are fully reſolved to maintaine, and ſhall and will uphold, preſerve and keepe the fundamentall Lawes of their Nartion, for and concerning the preſervation of the Lives, Properties and Liberties of the People, with all things incident thereunto. And in their Declaration ſhortly after that, dated March. 17, 1648, they doe the ſame and goe to particulars; ſtileing the petition of Right that moſt excellent Law (as indeed it is being the moſt tranſcendent and choyceſt jewell, that Engliſh men have in reference to their legal rights and privileges, and which was our forefathers knowne Inheritance, before the Conqueſt of William Duke of Normandy) as in the laſt recited declaration page 23 they declare.

And beſides, it is two of the undoubted privileges of the English People, and two of the undoubted maxims of their Law; Firſt, that their crimes are only to be puniſhed by the rules of their Law in being, printed and publickly declared before their facts were committed.

2. That their puniſhment is only to be decreed, to be executed upon them by the ſworne and declared executors of the Law, conſtituted and ſet up in the Courts of Iuſtice for that end and who are to walke in act, only by the rules pre-

wetten voorgeſchreven ende niet ten geringſte van d'ongeſwoorne Arbitrary Wet-makers, 't Parlement; 't welck nae de verclaerde Wetten van Engelandt, het alderminſte niet vermach ſich te moeyen met eenigh ſtraffe te leggen, oock op geringſte ende naer aenſien de ſlechtſte ende verachtſte Engels-man, dewelcke buyten de roede van hun Deuren is: Oock en vermogen ſy niet wettelijck of reden-matelijck een Nieu Hof van Iuſticie op te richten ofte in te ſtellen, eenige Richters altoos te beſtellen, met voornemen een, twee of drie particuliere Perſoonen, ofte meer t'examineren voor 't Gericht: overmits ſulcks tegens 't gemeen gevoelen, billickheydt ende de geſupponeerde regulen van hun toevertrouwde plicht is ſtrydende, alle Engelſche zijnde al gelijckelijck een Vry-gebooren volck, hun vryigheden zijnde hun alle gelijckelijck beſcheert, den eene als den andere, ende derhalven beſtaat het in gemeen gevoelen, billickheyt ende gerechtigheyt, dat een, twee oft drie particuliere perſoonen niet en hooren ſoo met een yſeren Iock beſwaert te worden, daer de algemeene hoop alleen met een houte Iock belaſt wordt.

Ende conform deſe aldergerechtigſte gronden der Wetten van Engelandt ſpeurtmen te weſen de alderloflijckſte ende gerechtigſte handelingen Gods, den Oppersten Heer van Hemel ende Aerde, dewelcke een affchuw heeft ſijne Onderſaten (of 't werck ſijner handen) der Menſchen Kinderen, te ſtraffen, voor en aleer hy hun een Wet gegeven hadde, ende die verclaert tot hun regel ende richtſnoer, om daer nae te wandelen; En daerom *Geneſ. 2. Aen't 17* ende *18 vers.* Seght Godt tot Adam in 't Paradijs: Van allen Boom deſes Hofs ſult ghy vryelick eten: maer van den Boom der kenniſſe des goets ende des quaets, daer van en ſult ghy niet eten: want ten dage, als ghy daer van eet, ſult ghy den doot ſterven. Ende d'Apoſtel Paulus, ſprekende door den Geeſt Godts, ſeght *Rom. 4. 15.* Daer geen

preſcribed by thoſe Lawes, and not in the leaſt, by the unſworne arbitrary Lawmakers the Parliament; who by the declared Law of England, cannot in the leaſt meddle with the inflicting punniſhment upon the meaneſt and moſt ſeemingly vilde or contemptible English Man, who is without the verge of their owne dores. Neither can they legally or rationally erect or ſet up a new Court of Iuſtice, to appoint any Iudges whatſoever, on purpoſe to try one, two, or three individuall perſons and no more. Becauſe it is againſt common ſenſe equity and the implyed rules of their truſt, all English men or people being all borne free alike, and the Liberties thereof equally entayled to all of them alike, and therefore in common ſenſe, equity and Iuſtice, one two or three individuall Perſons, ought not to be burthened whith an iron yoake, when the Vniverſality are only burthened with a wooden one.

And ſuitable to theſe moſt righteous Maximes of the Law of England, are the moſt glorious and righteous dealings of the Soveraigne Lord of Heaven & Earth, Who abhorred to puniſh his ſubjects (or the workemanſhip of his hands) the ſonns of men, before he had given them a Law, and declared it to be their Rule to walke by. And therefore Geneſis *the 2 the 17 and 18, Saith God to Adam in Paradiſe, of every tree of the Garden thou maſt freely eat, but of the tree of the Knowledge of Good and evill, thou ſhalt not eat of it, for in the day thou eateſt thereof, thou ſhalt ſurely die. And ſaith the Apoſtle Paul, who ſpake by the Spirit of God, where there is noe Law, there is no*

Wet en is, daer en is geen Overtredinge. Ende d'Apoſtel Iohannes, Sonde is een overtredinge des Wets. 1 *Ioh.* 3. 4.

Ten anderen, Gelijck Godt den Menſche een Wet gaf eer hy hem ſtrafte, ſoo oock, doen nu de Menſchen vermeenigvuldigden gaf hy aen allen een Wet in 't Generael *Gen.* 9. Wie 's menſchen bloet-vergiet, diens bloet ſal door den Menſch vergooten worden; want nae den beelde Gods ſchiep hy den Menſch &c. Insgelijcken oock, doen hy nu aen 't volck Iſraël, als een volck aen welcken hy een byſonder wel-gevallen had, een Wet geven ſoude, en gaf hy 't hun niet alleen in clare woorden, ſonder dubbel-ſinnigheyt, cort ende in hun eygen tael, daer toe ſy verſocht wierden hun conſent te geven, gelijck ſy oock deden; Maer hy verclaerden oock het hun in 't algemeen gegeven te hebben, aen allen ſoo Mans als Vrouws-perſoonen, Armen ende Rijcken, ſonder jemandt uyt te ſonderen. 't Welck alles blijckelijck, klaer ende openbaer is *Exod.* 20. ende *C.* 24. ende *C.* 31. ende 34. ende *Deut. Cap.* 5. *C.* 6. 9. ende *Cap.* 11. Als oock *Cap.* 27. ende 30. ende 31.

Maer dat de Heer Generael *Cromvvel*, met wien ick ſoo ſchoonen correſpondentie hadde, gelijck ick my inbeelde dat ick had, ende die, ongevaer voor 3 Maanden, in ſijn Gallery, ter occaſie van een ernſtige en lange diſcours tuſſchen hem en my (niemand doen ter tijd daer by zijnde dan wy twee) my ſoo ſolemneliken verclaert had, dat hy de gedachteniſſe van alles wat tuſſchen hem ende my gepaſſeert was, nu in 't graf der vergetenheyt had begraven, ende my verſeeckert, dat in alle rechtmatige occaſien, daer ick ſijner in van doen ſoude mogen hebben, ick hem willich ende bereyt ſoude vinden my allen vriendſchap te bewijſen; Dat hy, ſegh ick, ſulcken yver ſoude gehadt hebben, dat deſe voorgemelde ongerechtige Sentencie over my ſijn ganck hebbe, is my een ſaecke van groote verwondering ende verbaeſtheyt. Ende dat ſulcks waer zy, dat de Heer

tranſgreſſion Rom. 4. 15. *And ſaith the Apoſtle* Iohn, *Sinn is the Tranſgreſſion of the Law* 1. Iohn 3. 4.

2. *As God gave Man a Law before he punniſhed him, ſo, as man encreaſed, he gave it univerſally unto all,* Gen. 9. *Whoſoever ſheds mans blood, by man ſhall his blood be ſhed, for in the image of God made he man &c.* So *likewiſe, when he came to give a Law to the Iſraëlites, as a Nation in whom he tooke a ſpecial delight, he doth not only give them a Law in plaine words without ambiguous termes, ſhort and in their owne tongue, unto which they were required to give their conſent, and gave it: but he alſo declares it univerſally given to al men and woemen, rich and poore, Without any exception. All which is evident; plame and cleare in Exod.* Chap. 20. *and* chap. 24. *and* Chap. 31. *and* Chap. 34. *And Deuteronomy* Chap. 5. Chap. 6 Chap. 9 *and* Chap. 11, Chap. 27. *and* Chap. 30. & 31.

But that the Lord Generall Cromwel, *whith whom I had ſo faire a correſpondency, as I imagined I had, and who in his owne Gallorie, about three moneths agoe upon a ſerious and long diſcourſe betwixt him and me (none benig preſent then but us two) did declare Solemnly to me, he had buryed the remembrance of allbypaſt things, betweenehim and me, in the Grave of forgetfullnes, and aſſured me that I ſhould upon all Iuſt occaſions which I had to uſe him, find him readie to doe me all friendly Offices. That hee I ſay ſhould be ſo Zealous! to have the foreſaid unjuſt Sentence currantly to goe on and paſs againſt me, is to me matter of wonder aud aſtoniſhment. And that the Lord Generall* Cromwel

Heer Gen: *Cromvvel*, met yver gedreven hebbe, dat de voorſz Sententie van 7000 pont ſtraf ende eeuwich banniſſement, over my gaen ende tegens my geexecuteert ſoude werden, Dat te gelooven daer hebick deſe gronden toe.

1. Om dat eener van ſijn familiare kenniſſe, binnen weenich dagen nae dat de Sententie over my gepaſſeert was, my tot Weſt-Munſter geſegt heeft, dat ettelijck dagen eer het in 't Huys des Parlements paſſeerde, de Generael alrede mijn Sententie in ſijn eygen Camer, in een vergaderinge van 7 ofte 8 Parlements luyden, had beſlooten.

2. Maer ten anderen, ende voornamentlijck, om dat, op het overleveren van een wijtloopigh Petitie, (waer van ghy op 't Eyndt deſes een Copye ſult vinden) mynent halve den 20 Januar. aen't Parl. gedaen, door vele van mijne vrienden ondertekent ende gepreſenteert, zijnde den dach ſelfs dat ick voor 't Parl. geroepen ſoude worden om mijn Sententie te hooren leſen, My van een Parlements-Man geſegt wierdt, dat 2 ofte 3 dagen daer nae, geljck hem docht, daer eenige waggelinge was in de Gemoederen van ettelijcke die ſich eerſt ſeer yverigh betoont hadden tot mijn Sententie: Welcken te animeeren ende een hert tot volherdinge in te ſpreken, de Generael van een ander ſake dat met mijn ſake geen gemeenſchap had, ſprekende, bracht opentlijck in 't Parlements Huys een Parentheſis by hooft ende ſchouderen in, ende ſijne handen op ſijn borſt ſlanende, uytterden hy hem ſelven in deſe woorden, ofte tot deſen effect. *M. Spreecker*, op mijn Conſcientie, de Sententie deſes Huys, welcken ghy onlanghs tegens den Lieut. Col. *Iohn Lilburn* hebt gepaſſeert, is ſoo billick ende gerechtigh als oyt eenigh Sententie by deſen Huyſe gepaſſeert. Ick ſegge, ick moet my ſeer om-ſoecken om eenigh reden te geven, waerom de Generael ſoo yverigh ſoude zijn, dat deſe ongerechtige ende onwettelijcke Sentencie over my geexecuteert

wel *was Zealous, to have the ſaid Sentence of* 7000 *pount fine and perpetuall banniſhment to be decreed againſt and executed upon mee, I have theſe grounds to beleve.*

(1) *Becauſe, a familiar acquaintance of his, within a few daies after the Sentence was paſsed againſt me, told me at Weſt Minſter, that ſeverall daies before it paſt in the Parliament houſe, the Generalin a Cabal of ſeven or eight Parliament men, decreed my Sentence in his owne chamber.*

(2) *But ſecondly and Principally becauſe upon the delivery of a large Petition (the coppy whereof you ſhall finde at the Concluſion hereof) on my behalfe to the Parlament the* 20 *of Ianuary laſt, ſigned & preſented, by great ſtore of my frinds, it being the very day in vvhich I was called to their Barr, to have the Sentence read againſt me, a Parliament man told me, that two or three days after, he conceived there were ſome flaggings in the Spirits of ſome that had ſhewed themſelves formerly very Zealous for my Sentence: to animate and hearten whom to perſevere, the Generall ſpeaking upon another ſubject n thing relating to my buſines, openly in the Parliament Houſe, brought in a Parentheſis by head and ſhoulders, (when clapping his hand upon his breſt,) he expreſſed him-ſelfe in theſe very words or to this effect.* M. Speaker, *upon my Conſcience, the Sentence of this Houſe, which you have lately paſsed againſt Leiutenant-Colonel* Iohn Lilburne, *is as juſt and as righteous a Sentence, as ever was paſsed by this houſe. I ſay! I am much to ſeeke to render the reaſons, why the*

teert wierde, alſoo het nauwelijcks t'imagineren ſtaet, dat een Perſoon van ſulcken eere ende conſcientie als hy hem-ſelven uyt-geeft, ende van ſommige gelooft wordt te zijn, ſoo lange een wrock in ſijn herte ſoude dragen, ende dat nae verſcheyde ſulcke ernſtige, formele ende alles-ſints waer-ſchijnende verſoeningen. Ende noch te meer verwondere ick my, dat ſulcks in ſijn borſt ſoo gloyen ſoude, dat hy de patientie niet kond' hebben, op eenich ſchicklijck ofte ten minſte gerecht-ſchijnende occaſie om ſulcks tegens my uyt te wercken, te wachten, maer dat hy ſulcken occaſie dit over my t'executeren moſt verkieſen, daer ick van verſeeckert ben, dat hem niet ſoo veel als in 't minſten eenigh pretentie van Provocatie van mijnent wegen gegeven zy, in geenderley maniere altoos. Gewis, daer moet iet anders by hem in 't broeyen zijn, daer hy ſich van inbeelt, dat hem van my eenich oppoſitie in mocht weder-varen, wanneer ick in Engelandt bleve, als het ſelve aen den dach quame. Ende doen my onlancks door eenige verſtandige Mannen, Officieren in ſijn eygen Armee, geſeght wierdt, dat ettelijcke van ſijn nieuwe flick-vloyers hun werck maeckten, van hun Meeſter Intereſt in d'Armee te recommanderen, ende de luyden op-maeckten, om den Gen: *Cromwel* tot Coninck in Engelandt te verclaeren, kond' ick ſwaerlick ſulcks geloof geven voor die tijdt: Maer ſedert, conſiderende de Princelijcke Statie daer ſijn Huys onlancks toe-gereſen is, ende de Koninclijcke Staet daer ſijn Schoon-ſoon *Ireton* in Somerſets Huys in lach, ende daer nae oock hoe hy is begraven geworden (welcke begraffeniſſe ick verſtaen hebbe van een Parlements Man, dat wel 50000 pont ſteerlings ſoude gekoſt hebben) ende andere omſtandigheden meer, Nu en waggele ick niet meer in mijn geloof, dat ſulcks gaende geweeſt zy, ende als noch tegenwoordigh by hem gaende zy, ende en wete geen waerſchijnlicker rede te geven, waerom hy mijn banniſſement hebbe be-

General ſhould be ſo Zealous, for this unrighteous illegal Sentence to be executed upon me, it benig ſcarcely to be imagined, that a man of ſuch honour and Conſcience as he prof ſseth him-ſelfe, and by ſome is beleeved to be, ſhould carry revenge ſo long in his mind, after ſeverall ſerious, formall and every way ſeemeing reconciliations. But the more doe I wonder, that it ſhould burne ſo hot in his breſt, as not to ſuffer him to waite for ſome hand ſome and at leaſt ſeemingly juſt occaſion, to expreſs it againſt me, but that he ſhould chooſe ſuch an occaſion to execute it upon me, when I am confident of it, he had no pretence of a provocation given him by me, in any ſenſe whatſoever. Surely there muſt be ſomething elſe in hatching by him, which peradventure he might imagine, might receive ſome oppoſition by me, ſhould I remaine in England at the declareing of it. And when it was lately told me, by ſome of underſtanding, in Office in his owne Army, that ſome of his new Sycophants made it their worke, to ſolicithe Officers of the Army, to improve their intereſt in the Army, to get them to declare Generall Cromwell *King of England; I could ſcarcely beleeve it then, but ſince, laying the Princely State, that his Houſe is lately arrived to, and the Kingly State, that his ſonn in Law* Ireton *lay in at Somerſet Houſe, And afterwards was buryed in (which a Knowing man belonging to the Parliament Houſe told me would coſt 50000 pound Sterling,) with other circumſtances together. I doe not now ſtagger in my beleef, that ſuch a thing hath bin and ſtill is in preſent deſigne by him, and cannot now render a more probable reaſon of the ground of his deſire to bannish me,*

then

geert, dan de vreese van mijn oppositie even tot die sake die hy voor heeft.

Maer nu gebannen zijnde uyt mijn Vaderlandt; hebbe ick uyt alle plaetsen op de gantsche aerdtbodem, niet konnen bedencken waer my-selven met meer seeckerheyts ende gerustheyts des gemoets te vertrecken, in een conditie daer soo veel onheyls tegens my in aenslach is; dan dese vereenigde Provintien, het gemeen vertreck ende toevlucht van afgemende, door groot onweer geslagene, ende gebande luyden: dat zijnde een landt (tot uwer eere ende lof moet ick het nootwendigh seggen) van de grootste vryigheyt daer ick oyt van gelesen, ofte gehoort hebbe op het gantsche aertrijck. Ende onder andere Steden derselve hebben Amsterdam verkooren, wegens de Vryegheyt meer berucht, ende daer door florerende, dan al de rest.

Ende sedert mijn aencomste in dese partyen, zijn my eenige dingen bejegent, welcke my, mijns oordeels, absolute noodsaeckelickheydt op-leggen, een Appologie te maken, ende aldus in mijn sake open te leggen. Het *eerste* was; doen ick tot Middelburg was, alwaer een van de Magistraet een van mijne vrienden na my vragende; Dese seyde, Ick onlancks van 't Parl. gebannen was: Iae, sprack de Heer; 't mach een schoon pretext wesen van 't Parlement op desen tijdt een Man van herssenen over te senden, om ons doen alhier te bespien, ende daer door min vermerckt te worden van haer eenige Intelligencie te geven.

(2) Sedert ick t'Amsterdam gecomen ben, t'Huys liggende in een Engelsche Herberg, de eerste nacht dat ick quam; is my sedert aengeseght, dat 's ander-daeghs daer 2 ofte 3 Engelsche Ionckers in Huys quamen, geestimeert van 's Conincks party, die ernstig nae my vraegden, overluyt roepende ende seggende: Waer is die Schelm en Verrader *Lilburne*, ende veel andere onnutte woorden meer tegens my uytterende.

(3) En-

then his feare of my opposition to that very thing.

But how ever bannished I am from my native Countrey, and of all the places of the whole Earth, I could not imagine with more safety and content of mind, whereto retire my selfe unto, in a condition of so much intended mischeife against me, as mine is; but into the united Provinces, the common receptacle of wearyed, tossed and bannished men: being a place, which to your honour, and praise, I must needs in truth say, is of the greatest freedome, that I have red or heard of any upon the whole Earth. And amongst all the Citties thereof, I choose out Amsterdam, more famous for freedome, and flourishing thereby, more then all the rest.

And since my arrivall in these parts, have met with some things which in my judgement make it absolutely necessary for me thus to Apologize, and thus to lay open my condition unto you. The first was at my being in Middelboroug; where one of the Magistrates asking a freind of mine for me, he told him I was lately bannished by the Parlament. Yes; saith the Gentleman, a verie good pretence for the Parliament to send over a man of braines at this time, to spie out our doeings, and thereby the less to be discerned, in his giveing them Intelligence.

(2) *Since I came to Amsterdam, lieing at an English Inne or Harbour, the first night I came; I have since had word brought me, that the next day there came to that House, two or three English Gentlemen, supposed to be some of the Kings party, and diligently enquired, calling aloud and demanding, where is that rogue and traitor* Lilburne, *uttering many other unhand some speeches concerning me.*

(3) *And*

(3) Ende ten derden; van eenige daer ick goede oorſaeck toe hebben te gelooven dat my wel toe-gedaen waren, is my bericht, dat eenige van de Ingeboorene ende Inwoonders deſer plaetſe, ſeer verrachtelijcken van my geſproocken hadden, als van een gerbige, ſnoode ende onwaerdige geſel, als of ick een Schelm ware, ende dieshalven oock gegeeſſelt waer geweeſt.

Dit alles ernſtlijck overleggende, in order tot mijn eygen behoudeniſſe, hebbe my verplicht gevonden, deſe Apology te maken, ende alhier, ten opſicht van dit derde ſtuck, dit noch daer by te voegen: Dat het niet en is de ſtraffe, dar eener lijdt, dat hem ſnood ende onwaerdigh maeckt, maer 't quaede ofte de Godlooſheyt dat de oorſaek is van de ſtraffe die hy lijdt: want de gantſche ſtroom van 't Boeck der Waerheydt brenght mede, dat d'alder-deuchtſaemſte ende uyt-geleſenſte Mannen, (als *Ioſeph*, *Moſes*, *David*, *Ieremias*, *Daniel* ende ſijn 3 Met-geſellen, *Paulus* ende d'*Heere* ſelfs, ettelijcke van d'Apoſtelen, ende in ſumma, die gantſche Wolcke der Martelaren in 't 11 tot den *Hebr.* gedacht) de ſwaerſte ſtraffe hebben uyt-geſtaen, niet om eenich quaet ofte Godlooſheyts wille, maer wegens hun Deugden, oprechtigheydt ende vromigheyt. Of nu mijn geeſſelinge op deſe reeckening moge geſtelt worden, jae of neen, daer toe preſenteere ick u hier een cort-verhael van de maniere ende occaſie der ſelve, als oock andere mijne ſuckelingen daer aen dependerende, gelijck het ſelve in 't Iaer 1645. in open druck in Engelandt is uyt-gegeven ende gepubliceert geweeſt: 't Welck ick u bidde ſonder voor-oordeel, ernſtlijck te leſen, ende alsdan te oordeelen: ende volght aldus;

(3) *And thirdly, I have by ſome that I have very good cauſe to beleive, really wiſhed me well, bin told that ſome of the natives and inhabitants of this place, very much to them reproached me, as a meane, baſe and unworthy fellow, as if I were a rogue and had bin whipt therefore.*

In ſerious conſideration of all which; in order to my owne ſafety, I judged my ſelfe bound to make this Apologie, and in this place to add in anſwer to the laſt of the three things: that it is not the thing or punniſhment, that a man ſuffers, which renders him baſe and unworthy; but the evill and wickednes, that is the cauſe wherefore he ſuffers that punniſhment. For the whole current of the volumne of truth declares; that the beſt, moſt virtuous and choiſeſt of men, have ſuffered the greateſt of Punniſhments (witneſs Ioſeph, Moſes, David, Ieremy, Daniel *and his three Camerades*; Paul, *our Lord him ſelfe, ſome of his* Apoſtles, *in a word all that cloud of Martyrs mentioned in the* 11 *to the* Hebrewes) *not for their evil and wickednes, but for their virtue, uprightnes and Integritie. Which whether my whipping were upon the laſt mentioned ſcore, yea or no, I preſent unto you heere a ſhort Narrative of the manner and cauſe of it, and other my ſorrowes therupon depending, as it was printed and publiſhed in England in the yeare* 1645; *which I beſeech you, without prajudice, ſeriouſly read and then judge. And it thus followeth.*

Een Waerachtig verhael van de voornaemſte ſtucken van *Lieut. Col. Iohn Lilburnes* lijden, gelijck die voor den Recht-Eerbaren huyſe der Heeren in 't Parlement vergadert, op den 13 Febr. 1645. zijn vertoont ende beweeſen geworden: Waer by dan noch geuoecht is der Heeren order, op 't hooren van de ſake gegeven.

A true relation of the materiall paſſages of Lieut. Col. Iohn Lilburnes *ſufferings, as they were repreſented and proved before the* Right Honourable, *the* Houſe of Peeres, *in Parliament aſſembled, the* 13. *day of this inſtant* Feb. 1645. *Vnto which is annexed their* Lordſhips *order, made upon the hearing, of the cauſe.*

Mr. BRADSHAW ende Mr. COOKE geasſigneert zijnde tot Raet nevens den voorſz. Mr. *Lilburn*, Mr. BRADSHAW met corte woorden, ende ſoo waerlicken de ſake geopent hebbende, als of hy een ooggetuyge ſijns ſchuttelings lijden ware geweeſt; berichte hun Heerſchappen, dat het ſelve een vol ende ſolemnelen gehoor ontfangen had, voor een Committy van den Eerb. Huyſe der Gemeente: Op welckers rapport by dien Eerb. Huyſe, op den 4 May 1641. Gereſolveert wierdt op de Queſtie, Dat des Ster-Camers Sententie gegeven tegens *Iohn* Lilburne, onwettelijck is, ende ſtrijdigh tegens de vryigheyt des Onderdaens, ende alſoo Bloedigh, Godloos, Wreet, Barbariſch ende Tyranniſch; Inſgelijckx wierdt noch gereſolveert op de Queſtie, dat men reparatie behoort te geven aen Mr. LILBURNE voor ſijn gevanckeniſſe, ſmerte ende ſchade door die onwettelijcke Sententie geleden; Ende nu mijne HEEREN hebben ſy ſulcks opgeſonden aen U. E. door wiens nobel gunſte ende gerechtigheyt, wy hier nu voor U. Eerb. ſtaen, om d'onwettelickheyt van die Sententie ende alle precederen daer op gevolght, Uw' E. voor te leggen, ende van de Iuſtitie Uw' E. E. te

MR. *BRADSHAW, and Mr.* COOKE *being aſſigned for Counſell with the ſaid Mr.* Lilburn; *Mr.* BRADSHAW, *having ſuccinctly, and ſo truly opened the caſe, as if he had been an eye-witneſſe of his Clyents ſufferings; and acquainted their* LORDSHIPS, *that the ſame had received a full and ſolemn hearing before a* Committee *of the honourable* HOVSE *of* COMMONS: *upon whoſe report it was by that honourable* HOSVE, *May* 4. 1641. *Reſolved upon the queſtion*, That the ſentence of the Star-Chamber given againſt *Iohn Lilburne*, is illegall, and againſt the liberty of the Subject, *and alſo*, *BLOODY, WICKED, CRVEL, BARBAROVS, and TYRANNICAL, and likewiſe furt her Reſolved upon the Queſtion*; that, reparations ought to be given to M. *Lilburne*, for his inpriſonments, ſufferings, and loſſes, ſuſteyned by that illegall ſentence; *And now my* LORDS *they have tranſmitted them up to your* LORDSHIPS, *by whoſe noble favour und juſtice we are now before your Honours, to lay open the illegal-*

te versoecken reparatie, die met des schuttelings lijden, eenigh proportie hebbe.

Ende voor eerst vertoonde hy een order, waer door Mr. *Lilburn*, eerst onwettelijck aengetast ende in de Gate-house gevangelijck gebracht wierdt, door drie Leden van 't Bisschoplijcke Hooge Commissie Hof: Welck order aldus voor-geleesen wierdt.

Sexto Decemb. Anno Dom. 1637.

Emanavit Attach. Direct. Wragge & Flamsteed, pro Corpore Capit. Iohannis Lilburne de Civitate London, ad immedia è admittend &c. Signat. per Lambe, Gwijn & Aylett. } *Ex directione Baker Cleri. Capellani Lond.*

Exam. *Edwardus Latham Reg. Regij Deput.*

Luyt in 't Neerlands aldus:

Den sesten Decemb. 1637.

Daer is uyt-gegaen een mandaet / geaddreceert aen Wragge ende Flamsteed / om gevangen te nemen 't lichaem van Iohn Lilburne, van de Stadt Londen / om hem immediatelijck te brengen / etc. Ondertreckent by Lambe / Gwijn en Aylett.

Ge-examineert door *Edouart Latham* Gedeputeerde van Kon. Registor.

Welck order of mandaet voor-geleesen zijnde, merckte Mr. *Bradshaw* aen dat d'Originele Gevangen-neminge, *onwettelijck* was, om dat sy Mr. *Lilburne* noyt hebben doen comen om voor hem-selven te spreken, noch hem over eenich Crimen ge-examineert hebben: Doch mijne Heeren, ten is niet wonder dat soodanige ongerechtigheyt van dese Hooge Commissariissen her-come, alsoo het hun ordinary practijck was, selfs te weesen de Beschul-

lity of that sentence, and all the proceedings thereupon, and to crave your Lordships justice for reparations, proportionable to our Clyents sufferings.

And in the first place he presented an order, whereby Mr. Lilburn *was first illegally attached, and committed to the prison of the by-hops Gate-house by the members of the high commission court; which was reade in these words.*

Sexto Decemb. Anno Dom. 1637.

Emanavit Attach. Direct. Wragge, & Flaamsteed, pro Corporis Capt. Iohannis *Lilburne* de Civitate-London, ad immediate admittend &c. Signat per *Lambe, Gwyn & Aylett.* } *Ex directione Baker Clerici Capellani Lond.*

Exam. Edwardus Latham Reg. Regij. Deput.

The English of wich thus followeth,

The sixt of Decemb. 1637.

There issued an attachment directed to Wragge *and* Flaamsteed, *for the taking of the body of* John Lilburn, *of the City of* the Lond. *and to bring him immediatly, &c. Signed by* Lambe, Gwyne, and Aylett. } *By direction of the Court Baker, Clark chaplaine.*

Examined by Edward Latham Deputy of the Registor.

Which order being read, Mr. *Bradshaw* observed, that the original imprisonment it self, was *illegal*, because they never convented Mr. *Lilburn* to speak for himself, nor examined him upon any crime. but my *Lords*, it is no marvel that such kind of injustice as this, proceeded from those *High Commissioners*, because it was their usuall practice to be *attatchers, judges, jaylors,* and

ſchuldigers, de Richters, de Ceppiers ende d'Executeurs, ſonder eenige wettelijcke wijſen van procedure in acht te nemen: Waer op voor 't tweede Mr. *Bradſhaw* van d'Heeren verſocht, dat oock de Sententie tegens Mr. *Lilburne* in de Ster-Camer gegeven, oock voorgeleſen mocht werden: 't Welck oock dien volgens geſchiede.

In Cam. Stel. coram Conc. Ibidem 13 die Febr. Anno Decimo tertio Caroli Reg.

D'Heer *Coventry*, d'Heer Bewaerder des Groot Zegels, &c.

Op informatie aen deſen Hove, den 9 deſes Maents Febr. door Sir IOHN BANCKS Ridder, ſijn Majts. Advocaet Generael gedaen, dat men *Iohn Lilburne* ende *Iohn Warton*, als doen voor den richt-banck tegenwoordigh, op den 24 Ianuar. leſt-leden ſoude ontbieden om ge-examineert te worden op Interrogatorien, nopende hun onwettelijck Druckinge, inbrenginge, uyt-gevinge ende uyt-ſtroyinge van Paſquillen ende ſeditieuſe Boecken, tegens 't gebodt deſer Hoove, *'t welck beveſtight was met aſſidavit.* End' gebracht zijnde voor 't Gericht om te verſchijnen ende ge-examineert te worden, de voorſz *Lilburne* weygerde te * verſchijnen, ende beyde refuſeerden een Eedt te doen van de waerheyt t'antwoorden op d'Interrogatorien, als by 't Certificatie van Mr. *Goad*, Gedeputeerde, Clerck deſer Hoove, 't Hof ordineerde dien dach, dat hun comparitie doen ingeteeckent ſoude worden, als ſy ten Hove preſent waren, als voorſeght; Ende dat ten op-ſien de voorſz. Delinquanten doenmaels wederom verachtelijck refuſeerden hun Eedt te nemen, hun in openbaren Hoove voorgehouden, ſy weder naer de Gevanckeniſſe van de Fleet ſouden gebracht worden,

** Lilb. liet zijn naem inſchrijven, maer refuſerende hun gelt te geven, deden ſy ſijn naem weder uyt.*

and *executiones* themſelvers, without regard of any legal way of proceedings, *then M. BRADSHAW in the ſecond place deſired their Lordſhips, that the ſentence againſt M.* Lilburn *in the Ster-chamber, mightalſo be read, which was accordingly done.* viz.

In Cam. Stel. coram Conc. Ibidem 13. Die Feb. Anno Decimo tertio Car. Reg.

Lord Coventry, *Lord* Keeper, *&c.*

Whereas upon information to this Court, the 9th of this inſtant Febr. by Sir IOHN BANCKS knight, his Maieſties Aturney general, *that* Iohn Lilburn, *and* Iohn Wharton *then preſent at the Barre, were the 24. of Ian. laſt, ordered to be examined upon interrogatories, touching their* unlawfull printing, publiſhing, and diſperſing of libellous and ſeditious bookes, *contrary to the decree of this Court,* which was verifiedby Affidavitt, *and being broughtup to the Office to appear and be examined,* the ſaith Lilburn refuſed to * appear, *& both of them denyed to take an* oath to make true anſwer *to the interrogatories, as appeared by the certificate of Mr. Goad, Deputy, Clark of this Court. The Court did on that day order, that their appearances ſhould again be recorded. they being preſent in Court as aforeſaid; And that in reſpect the ſaid delinquents did then again* contemptuouſly refuſe to take their oaths, tendred unto them in open Court, *they ſhould be remanded to the priſon of the Fleet, there to remain* cloſe priſonners, *until they conform them-*

** Lilb. did enter his name, but refuſing to give them money, they put out his name.*

ſelves

den, om daer dicht beſlooten te blijven, totter tijdt ſy hun-ſelven in gehoorſaemheydt ſouden onderſtellen om hun eedt te doen, ende ge-examineert te worden ; En ten zy ſy hun Eedt namen ende toe-gaven geexamineert te worden tegens Maendach 's avondts doen naeſtcomende, ende nu jongſt verleden, dat Uw' E. E. op die ſeſſie voort-varen ſoudet tot een Cenſure tegens hun, wegens hun contempt in deſe ſaeck.

ſelves in obedience to take their oaths, and be examined , and that unleſſe they did take their oaths, and yeild to be examined by munday night then next following , and now laſt paſt , their LORDSHIPS would on this ſitting day , proceed to a cenſure againſt them for their contempts therein.

Nu de voorſz. *Lilburne* ende *Wharton*, deſen dach wederom voor den richtbanck gebracht zijnde, informeerde de voorſz Majts. Advocaet deſen *Eerb. Hoove*, dat ſy noch by hun voorige obſtinacy verbleven, en verachtelijck refuſeerden hun Eeden te nemen, de waerheyt te ſullen antwoorden op de * Interrogatorien, al-hoewel men hun *Sy lieten noyt daerom ontbooden had, ende d'Interrigatomen hun aengebooden had *ria aen* Lilburn hun Eedt door Mr. *Goad* Ge- *ſien, alhoewel* deputeerde , Clerck deſer *hy die te ſienbe-* Hoove, die ſulcks nu Certifi- *geert had , om* ceert in 't Hof, te langen. En *te weten wat hy* derhalven badt Sijn Majts. *ſweeren ſou.* voorſz, Advocaet ootmoedelijken Sijn Majts. halve, dat Hare E. E. tot Cenſure wilden voort-varen tegens de voorſz. Delinquanten, wegens hun groot Contempt ende ongehoorſaemheyt in dit ſtuck. Waer op de HEEREN met ſchoone woorden hun tracteerden te betrecken tot conformiteydt ende gehoorſaemheydt, en met eene preſenteerden, ſoo zy ſubmitteeren wilden ende hun Eeden doen, dat Hare E E. ſulcks aen-nemen zouden ende met de Cenſure niet voort-varen : Maer d'onlſydelijcke ongehoorſaemheyt ende contempt van de voorſz Delinquanten was ſoodanich, dat ſy in hun voorige obſtinaetheydt noch perſiſteerden ende moet-willigh weygerden hun Eedt te nemen. Om welcker oorſaeck dan het gantſche Hof met een helliger ſtemme over een quame, verclaerde ende oordeelde de voorſz. *Lilburn* ende *Wharton* ſchuldigh

Now this day the ſaid Lilburn *and* Wharton, *being again brought unto the* Barr ; *his Majeſties ſaid Atturney informed this* Honourable Court, *that they ſtill continued in their former obſtinacy , and contemptuouſly* refuſed to take their oaths , *to make true anſwer* to the * inter- * *they ne-* rogatories, *al though they verſhewed had been ſent for, and their the interro-* oaths offered *to be giv̈e un- gatories to to them, by M. Goad* Depu- Lilburn , ty, Clerk *of this Court; who though he now certified the ſame in deſired the Court. And therfore his* Ma- *ſight of* ieſties ſaid Atturney *hum- them, that bly prayed on* his Maieſties *ſo he migt* behalf, that their Lord *know what* ſhips would now proce- *he did ſwe-* ded to cenſure againſt the *are too.* ſaid Delinquents for their great contempts and Diſobedience therein. *Whereupon their* Lordſhips *endeavoured by fair perſwaſions to draw them to* conformity *and* obedience , *and withall offered , that if yet they would* ſubmit *and take their* oathes , *their* Lordships *would accept thereof, and not proceed to cenſure againſt them. But ſuch was the* inſufferable diſobedience and contempt of the ſaid Delinquents, that they ſtill perſiſted in their former obſtinacy, and wilfully refuſed to take their oaths: *In reſpect whe-*

reo

digh aen ſeer hoogen Contempt ende Offencie van ſeer gevaerlicken gevolgh ende quaet exempel, ende meriterende een zeer ſcherpe, exemplary ende geſtrenge Cenſure, waer door andere van diergelijcke preſumptueuze ſtoutigheyt afgeſchrickt werden, van te refuzeren een Wettelijcken * Eedt te nemen, zonder welcken tot groot naedeel ende gevaer van Sijn Maj. zijner Coninckrijcken, ende lieve Onderdanen, meenig groote ende exorbitante offencien onbekent ende ongeſtraft zouden moghen doorgaen, ende daerom hebben nu Hare E E. geordonneert, gevonniſt ende gedecreteert, Dat de voorſz. *Lilburn* ende *Wharton* weder nae de Fleet ſullen gebracht werden, om daer te blijven, tot ſy hun-ſelven in gehoorzaemheydt, tot de ordren deſer Hoove zullen geconformeert hebben, ende dat zy elck een 500 pondt, tot ſtraf, ten behoeve van Sijn Majeſt. zal betalen: Ende eer ſy uyt *de Fleet* uyt-gelaten worden, ſullen goede borg moeten ſtellen van hun goet comportement: En ten eynde andere te meer af-geſchrickt werden van hier nae in diergelijcke offencie te durven vervallen, zoo heeft verder het Hof geordonneert ende gevonniſt, Dat de voorſz. *Iohn Lilburne* gegeeſſelt zal worden langs de Straten, vande Gevanckeniſſe van 't Fleet af, tot aen de Kaeck, die op ſoodanigen tijd ende plaets ſal op-gericht werden, als dit Hof zal goet-vinden ende ordonneeren, ende dat als-dan beyde hy ende de voorſz *Wharton* op de gemelde Kaeck zullen geſteelt worden, ende van daer dan weer naer 't Fleet gebracht worden, om daer te blijven, luyt deſe Sententie.

Ian Arthur Deputy.

Op 't ſluyten hier van, merckte M. *Bradſhaw* aen, dat deſe Sententie was *Felonde ſe*, zijns eygen doots ſchuldigh, de gront oorſaeck

**De Sommaris van welcken Eed was, een waerachtig Antwoort te geven op alles wat hen gevraegt ſou worden. So helpe u Godt.*

of, the whole Court did with an unanimous conſent, declare & adiudge the ſaid *Lilburn* & *Wharton* guilty of a very high comtempt, & offence of dangerous conſequence, and evill example, and worthy to undergoe a very ſharp, exemplary *and* ſevere cenſure, *which may deterre others from the like preſumptuous boldnes, in refuſing to take a legal* o-* * *The ſum of ath, without which ma- which was, ny great & exorbitant of- you ſhal ſwear fences to the prejudice to make true and danger of his* Maje- *anſwer to all ſty, his* Kingdoms, *and things that* loving Subiects *might are aſked you, go away undiſcovered, ſo help you and unpuniſhed, &* the- *God.* refore their *Lordſhips* have now *Ordered, Adjudged,* and *Decreed, That the ſaid* Lilburn, *and* Wharton, *ſhall be remanded to the Fleet, there to remain untill they conform themſelves in obedience to the Orders of this Court, and that they ſhall pay five hundred pounds a peece, for their ſeverall fines to his Majeſties uſe. And before their in largements out of the Fleet, become bound with good ſureties for their good behaviour: And to the end that others may be the more deterred from dareing to offend in the like kind hereafter, The Court hath further ordered and decreed, That the ſaid* Iohn Lilburne *ſhall bee whipt through the ſtreets from the Priſon of the Fleet unto the Pillory, to be erected at ſuch time, and in ſuch place as this Court ſhall hold fit and Direct, and that both he and the ſaid* Wharton *ſhall be both then ſet in the ſaid* Pillory *and from thence be returned to the Fleet, there to remaine according to this Decreet.*

Iohn Arthur Dep.

At the concluding of which M. Brad-

ſaeck van dien zijnde dat M. *Lilburne* weygerden een Eedt te doen, alle zoodanige Vragen te beantwoorden als hem zouden voorgeſtelt worden, daer het tegens alle Wetten, zoo Godes, der Nature ende des Coninckrijcks is ſtrydende, dat iemand ſijn eygen beſchuldigher ſoude zijn: Voorts wierdt d'executie van deſe wreede ende bloedige Sententie door verſcheyde getuygen van qualiteyt, ende van goede reputatie op Eede voor Hare E. E. richtbanck beweeſen. Welcke Getuycheniſſen luyden in ſubſtantie, Als voor eerſt Mr. *Thomas Smith*, Coopman, verclaerde aen Hare E. E. op ſijn Eedt, dat hy M. *Lilburne* had geſien op Fleetbrugge aen een Karre gebonden, van ſijn middel op-waerts tot 't oxen naeckt uytgetoogen, ende van daer af tot Weſt-Minſter toe-gegeeſſelt, ontfangende ider, 2, 3 a 4 ſtappen weeghs, ſoo hy op 't naeſte oordeelen koſt, een ſlach met een ſweep, van 2 ofte 3 coorden, des is hy ſeecker, vol knoopen; Ende aengaende 't getal der ſlagen, oordeelden hy die niet ſoo weynich geweeſt te zijn als 500. ende wanneer hy tot 500, noch 500 ſoude zeggen, dat hy geen miſlach zou doen. Maer 500 was hy verzeeckert, dat het minſte was, ende dat hy hem op de Kaeck had geſien ſtaen, &c. d'Officieren zijnde tegens hem ende eenen iegelijcken die hem toe-ſprack, ſeer wreet.

De naeſte Getuyge was *Miſtris Mary Dorman*, de ſubſtantie haerder getuycheniſſe was, Dat ſy had geſien M. *Lilburne*, gegeeſſeelt van Fleet-brugge af tot Weſt-Minſter, ende dat op ſulcken Barbariſche ende wreede wijſe, dat ſy 't niet en kond' uytdrucken, ende hield het daar voor, dat beyde ſijn ſchouders de hoochte van een ſtuijvers witte-broot waren geſwollen door het knellen ende kneuſen van die geknoopte coorden, ende dat zy hem op de Kaeck immediatelijck heeft ſien ſtaen boven de 2 geſlagen uyren bloots hoofts, de Sonne ſeer heet ſchijnende; ende alſoo hy occaſie nam d'ongerechtigheydt van ſijn Sententie ſhaw, *obſerved that this ſentence was* Felo de ſe, *guilty of it's owne death, the ground whereof being be cauſe* M. Lilb. *refuſed to take an oath to anſwer to all ſuch queſtions as ſhould bee demanded of him, it beeing contrary to the lawes of God, nature, and the Kingdome, for any man to be his own accuſer, the execution of which cruel and bloody ſentence was prooved by ſeverall witneſſes of* quality *and* good repute *upon oath at their Lordſhips barre, the ſubſtance of whoſe teſtimony was. In the firſt place,* M. Thomas Smith Marchant, *upon his oath declared to their Lordſhips, that he ſaw* M. Lilb. *tied to a Cart at Fleetbridge, being ſtript from the waſt upward, and whipe from thence to* Weſtminſter, *and that ſo neare as hee was able to judge every 2. 3. or 4 ſteps he had a laſh, with a whip, that he was ſure had 2 or 3 cords tyed full of knots, and for the number hee did not judge them ſo few as* 500. *and he thought that if he ſhould ſay* 500. *and* 500. *he ſhould not ſay amiſſe: but* 500. *he was confident was the leaſt, and that he ſaw him ſet upon the* Pillory, *&c. the officers being very cruel towards him, or any that ſpoke unto him.*

The next witneſſe was Mrs. Mary Dorman, *the ſubſtance of whoſe teſtimony upon oath was, that ſhe ſaw* Mr. Lilburne *whipt from Fleet bridge to* Weſt-minſter, *in ſuch a barbarous, and cruell manner, that ſhe was not able to expreſſe it, and that ſhee did beleeve both his ſhoulders were ſwelled almoſt as big as a penny loafe, with the bruſes of the knotted Cords: and that ſhe did ſee him ſet upon the Pillory immediately, above the ſpace of 2 hours bare head, the ſunne ſhining very hot, and he took occaſion to declare the unjuſtneſſe*

tentie te verclaren, dat hem de Garde van 't Fleet een bal in de mondt ſparde, meer als een uyr lang, ende dat met ſulcken wreetheydt dat hy ſijn mondt dee bloeyen.

M. *Higs.* Sijn Chirurgien, betuyghden op ſijn eedt, tot deſen effect, dat hy ſijn Patient Mr. *Lilburne*, niet had ſien geeſſelen, maer verſocht zijnde het Officie van een Chirurgus aen hem te plegen, dat hy dien dach ſijn rugghe verbandt, welck een van de deerlickſte rugge was, die hy oyt gheſien heeft, want de ſtrymen op ſijn rugghe, door dat wreede geeſſelen veroorſaeckt, waren grooter dan Tobacco Pijpen, ende dat hy hem op de Kaeck heeft ſien ſtaen, met gheſperden monde.

Ende Mr. *Thomas Haunes* heeft by Eene tot deſen effect betuyght, als dat hy Mr. *Lilburne* had gheſien ſtaen op de Kaeck, boven de 2 uyren, als hy oordeelde, de Sonne ſeer heet ſchijnende, ende men wilde niet lijden dat ſijn hooft ghedeckt wirdt; ende alſoo hy occaſie nam van der Biſſchoppen wreetheydt teghens hem te ſpreken, ende hoe ongherechtelijck ſy hadden dus met hem doen ommegaen, dee de Garde van't Fleet een bal in de mondt ſparen, ende dat met ſulcken wreetheyt, als of hy hem de Kinne-backen had wilden ſcheuren, in-voeghen dat hem 't bloet uyt de mondt quam.

Ten anderen, wierdt noch voor-geleſen een tweede Sententie in de Sterr-kamer gemaeckt, welck aldus volght.

In de binnen Sterr-Camer op den 18 April Anno 1638. preſent zijnde d'Heer Aerts-Biſchop van Canterbergen; de Heer Bewaerder van 't Groot Zegel, d'Heer Threſorier: d'Heer van 't Secreet Zegel, de Graef *Marſchall*, de Graef van *Salsbury*, d'Heer *Cottington*, d'Heer *Newburge*, de Secretaris *Cooke*, ende de Secretaris *Windebancke*.

Alſoo *John Lilburne*, Gevangen in de Fleet, by Sententie in den Ster-camer ghegeven, deſen dach zijn verdiende ſtraffe voor verſcheyde ſijne

juſtneſſe of his ſentence, upon which the warden of the Fleet cauſed him to bee gagged, above an hour, and did it with ſuch cruelty, that he made his mouth to bleed.

Mr. Higs *his Chirurgion teſtified upon oath, to this effect, that he did not ſee his patient* Mr. Lilburne *whipt, but being deſired to performe the office of a Chirurgion to him, he that day dreſt his backe, which was one of the miſerableſt that ever he did ſee: for the wheales in his back, made by his cruel whipping, were bigger then Tobacco-pipes, and that he ſaw him ſet in the* Pillory, *and* gagged.

And Mr. Thomas haws *upon oath teſtified to this effect, that he did ſee* Mr. Lilburn *ſet upon the Pillory above (as he judged) the ſpace of 2. houre, the Sunn ſhining very hot, and they would not ſuffer him to have any cover upon his head, and he taking occaſion to ſpeake of the Biſhops cruelty towards him, and how unjuſtly they had cauſed him to be dealt with, the warden of the Fleet cauſed him to be gagged in ſuch a cruel manner, as if he would have torne his jawes in peeces, ſo much that the blood came out of his mouth.*

In the next place, A ſecond Sentence made in the inner Star-Chamber *was read, which thus followeth.*

At the inner Starr-Chamber the 18 *of April, Anno Dom.* 1638 *preſent.* Lord Arch-Biſhops of Canterbury; Lord Keeper: Lord Treaſurer: Lord Privy ſeale: Earle Marſhall: Earle of Salsbury; Lord Cottington; Lord Newburge, *Secretary* Cooke, *and Secretary* Windebanke.

Whereas John Lilburne *Priſoner in the Fleet, by Sentence in Star-Chamber, did this day ſuffer Condigne punishment*

ijne misdaden, met achter een Karre ghegeesselt te werden, ende op de Kaeck te staen heeft geleden gehadt zijn. Hare E. E. desen dach bericht gheworden, dat geduerende den tijdt dat zijn Lichaem onder de gedachte executie was, hy niet alleen stoutelijcken ende godloosslijcken verscheyde lasterlijcke redenen geuyttert, maer oock verscheyde Copyen van seditieuse Boecken onder 't Volck dat de voorsz. Executie aen-sach, uytghestroyt had; Om welcker oorsaecks wille eygentlijck, als oock om andere offencien van ghelijcken natuer, hy in 't gemelde Hof met de voorsz. Sententie gestraft was geworden. Derhalven dan by de HEEREN verordineert wirdt, dat de voorsz. *John Lilburne* alleen opgheslooten soude worden met ysere boeyen aen handen ende voeten in 't Ghevanckenis van 't Fleet, daer men de oolickste ende slechtste soorte van ghevangene placht te leggen; Ende dat de Suppier speciael sorg soude draghen, dat geen persoon, wie hy oock zy, tot hem gelaten worde: End' dat hier mede een absolute order gegeven wordt, dat men M. *Lilburne* van honger ende commer late vergaen, insonderheydt dat hy niet van eenigh vriendt met eenigh gelden gefurneert en worde: Ende dat hy besonderlick kennisse neme van alle Brieven, Schriften ende Boecken aen hem ghebracht, dat hy die tot hem neme ende hare E. E. overlevere. Oock van tijdt tot tijdt in acht neme wie die luyden zijn die sich tot de voorsz. gevanckenisse wenden, om de voorsz. *Liburne* te besoecken ofte met hem te spreecken, ende daer van desen Camer bericht doe. End' eyndelijck wirdt oock geordonneert, dat voortaen alle persoonen die hier naemaels uytghevoert worden, om volgens de Sententie deser Hoove, ofte uyt order deser Richt-banck, aen den lijve gestraft te worden, eermense uyt-brenght, men hun Kleederen eerst door-soecken sal, ende niet lijden dat sy eenige Schriften ofte iets anders by hun hebben, ende dat oock hun handen gebonden sullen zijn gheduerende al den tijdt

for his severall offences, by Whipping at a Cart, and standing in the Pillory; *and as their* Lordships *were this day informed during the time that his body was under the said execution*, *Audaciously and wickedly*, *did not only utter sundry Scandalous speeches*, *but likewise scattered divers Coppies of seditious Books amongst the People that beheld the said execution*, *for which very thing*, *amongst other offences of like nature*, *he hath beene Censured in the said Court*, *by the aforesaid sentence*; *It is therefore* by their Lordships ordered, that the said *John Lilburne*, should de laid alone with yrons, on his Hands and Leggs, in the wards of the Fleet, where the baseſt and meaneſt sore of Prisoners are used to be put; And that the Warden of the Fleet, take especial care to hinder the resort of any *persons whatsoever unto him*; And particulary, that he be not supplyed with money from any friend: And that he take especiall notice of all letters, writings and Books brought unto him, and seiz and deliver the same unto their Lordships: And take notice from time to time who they be that resort unto the said prison, to visite the said *Lilburne*, or to speake with him, and informe the Board thereof. *And it was lastly ordered*, *that all persons that shall be hereafter produced to Receive Corporal punishment*, *according to the decree of that Court*, *or by order of the Board*, *shall have their garments*, *searched before they bee brought forth and neither writeing not other things suffered to be about them*; *and their hands likewise to be bound*, *dureing the time they are under punishment*, *where-together with the other premisses*, *the said Warden of the Fleet*, *is hereby* requi-

tijdt haerder ſtraffe. Waer van als oock van de premiſſen de voorſz Suppier van 't Fleet mits-deſen belaſt wort kenniſſe te nemen, ende ſpeciael ſorg te dragen, dat d'order van Hare E.E. behoorlijck geabſolveert worde.

Ge-examineert door Dudly Carleton.

d'Executie van ſdeſe laetſte Sententie op den alder-Barbariſte ende on-menſchelijcke wijſe, is oock van ſtuck tot ſtuck door ſuffiſante Getuyghen beweeſen. De ſubſtantie van dien zijnde als volght: Namelijck *Mr. Higs*, ſijn Chirurgus heeft betuyght, dat die nacht dat *Mr. Lilburne* gegeeſſelt had geweeſt, men hem weder in't Fleet bracht, ende dat hy tot Doctor *Grant* gaende om ſijn advijs te verſoecken, gheraden wirdt ſijn patientie bloet te laten, om een heete koortſe voor te komen, ende dat hy dien volgens 's morgens daer aen nae't Fleet gingh, om ſijn patient bloet te laten, ende ſijn verwondt Lichaem te verbinden; maer vondt hem dicht op-geſloten in een plaets, alwaer d'Officieren van 't Fleet hem weygerden in te laten: Waer op hy datelijck tot den Ceppier ginck, die doemaels tot Weſt-Minſter was, dewelcke hem den toe-ganck tot den voorſz *Mr. Lilburne* weygerden, tot op den achter-middach dat hy t'Huys quam; 't Welck een Acte van groote wreetheyt was, ende tot groot perijckel van *Mr. Lilburns* gheſontheyt ende wel-vaert; Ende 's anderdaegs brachtenſe hem beneden in gemeene plaets der Gevangene, alwaerſe hem in yſere boeyen ſlooten, ende tot verſcheyde malen quetſten tot extreem ghevaer ſijns levens, ende weygerden my veelmael den toeganck tot hem, in ſijn uytterſte noot.

Doctor *Hubbard*, Land-Richter, verklaerde by eede tot deſen effect: Dat doe *Mr. Lilburne* gevangen was in't Fleet, dat hy verſocht wirdt hem als een Medicus te beſoecken, ende komende om het te doen, wird hem eenmael ende andermael acces geweygert: lijckewel door ſijn inportuniteyt by der Ceppier wiert hy noch ingelaten, ende vondt *Mr. Lilburne*, legghende in een

required, to take notice, and to take eſpecial care, that this their Lordships order be accordingly obſerved.

Examined per Dudley Carleton.

And the execution of this latter Sentence in a moſt Barbarous and inhumane manner, *was punctually proved by ſufficient witneſſes: the ſubſtance of which thus followeth. viz.*, Mr. Higs *his* Chirurgion *teſtified, that that night* Mr. Lilburne *ſuffered, he was had back to the Fleet, & repaireing to* D. Grant, *to crave his advice, he adviſed him to* let his patient blood, *to prevent a Feaver, and hee accordingly came the next morning to the Fleet to let his patient blood and* dreſſe his ſores, *but he found him locked up cloſe in a room, and was by the Officers of the Fleet denied acceſſe unto him: whereupon he immediatly went to the* warden *being then at* Weſtminſter, *who denied him acceſſe to the ſaid* Mr. Lilburne, *till the afternoone that he came home; which was a great act of Cruelties, and much to the danger of* Mr. Lilburns health *and welfare, and the next day they removed him downe to the Common Goale, where they laid him in Irons, and ſeverall times* wounded him *to the extreame hazard of his life, and ſeverall times denied me acceſſe to him in his extremity.*

Dr. Hubbart Iuſt. of the Peace, *made oath to this effect; that when* Mr. Lilburne *was priſoner in the Fleet, he was deſired as* Phiſition *to viſite him, and going ſo to do, hee was againe and againe denied acceſſe to him, but upon much importunity to the* warden, *he was admitted to him, whom he found in an extreame violent Feaver, lying*

een extreem brandende coortse , met yſere boeyen aen handen en voeten gheſlooten , tot groot perijckel ſijns levens.

Miſtris Mary Dorman verklaerde verder, dat doe *Mr. Lilburne* geleden had, ſy dickwils ging om hem te beſoecken , die daer lagh in yſere boeyen , daer gheen van ſijne vrienden tot hem inghelaten mochten worden , ende dat d'Officieren van 't Fleet ſterck daer nae trachteden, dat hy van honger en commer ſterven mocht. Invoege dat ſijne vrienden dickwils ghenootſaeckt waren ſijn coſt te brengen in der armen ghevanghene ſack , hun gelt ghevende, op dat ſy 't hem , door een gat inde muer , tuſſchen haer ende hem , ſouden ſien te behandigen.

Mr. Th. Haws verklaerde voorts, dat na dat *M. Lilburne* geleden had, hy dickwils gingh om hem te beſoecken ende dat hy van de bewaerders der gevanckeniſſe geſlagen was gheweeſt, ende in perijckel dat het hem ſijn leven ſoude gekoſt hebben ; ende dat ſy ſoo ſterck *Mr. Lilburn* ſochten uyt te hongeren , dat ſijne vrienden genootſaeckt waren hem zije koſt te doen bereycken door de arme die aen de deur bedelden. Maer de Bewearders van 't Ghevanckenis vernemende dat *Mr. Lilburne* op die wijſe ſijn koſt kreegh , traſteerden ſy ſoo wreedelicken die arme luyden, dat *Mr. Lilburne* nu van dien ontſet verſteecken wirdt ; Ende doen kreeghen ſijne vrienden den Soon van eenen *Archer*, die in een plaets naeſt hem gevanghen lach , om dat hy den Viceroy van Yreland beſchuldight had van eenen *Eſmond* vermoort te hebben,) om hem ſijn nootdruft toe te reycken : 't Welck gheſchiede ſtee-wijſe door een gat onder een planck van de vloet gemaeckt: welck planck opghenomen wirdt , te-wijle die andere ghevangene naer 't Cappel waren , om den Gods-dienſts te plegen. Ende Mijne Heeren, het toe-reycken van de koſt aen hem , koſte dickmaels hem ende ſijne vrienden meer als de koſt ſelfs.

lying in Irons upon both hands and leggs , *to the extreame hazard of his life.*

Mrs. Mary Dorman *further declared that after* Mr. Lilburne *had ſuffered, ſhee went often to viſit him; who was* laid *in* yrons , *and his freinds denyed acceſſe to him ; and that the officers of the Fleet ſtrongly indeavoured to* ſtarve him ; *ſo that many times his freinds were forced to bring his meat to the* poor mans bag, *and give them money to convey it to him through a hole in a wall betwixt them and him.*

M. Th. Haws *further declared that after* Mr. Lilburne *ſuffered, he often went to viſit him , and* was beate by the Iaylors and was in danger to have loſt his life *for ſo doing, and that they ſo ſtrongly laboured to ſtarve* Mr. Lilburne, *that they were forced to convey his dyet to him by the the poor men that begged at the graie, but the* Iaylors *finding out that* Mr. Lilburne *got his diet that way , they dealt ſo cruelly with the poor men , that* Mr. Lilburne *was deprived of that way of reliefe and then his friends got the ſonne of one* Archer , *that was a priſonner in the next room to him , (for accuſing the Deputy of Ireland for murthering one Eſmond,) to convay his victuals to him: which was done by ſtealth through a hole where a board was put'd up in his floore, when the reſt of the priſoners were at the Chappel at ſervice ; And my Lords divers times the conveying of his meat to him, coſt him and his friends upon the priſoners, &c. more then the meat it ſelfe.*

Robert Robert

Robbert Ellis wel-eer mede ghevanghene by *Mr. Lilburne* in 't Fleet, verklaerde by Eede voor hare E. E. dat de Officieren van 't Fleet, hem gebracht hebbende in de gemeene Gevanghe-plaets, hem seer Barbarischer wijse ende wreedelijcken tracteerden, hem voor een lange tijdt in ysere boeyen leggende, sijne vrienden ende hun spijse van hem af houdende, ende hadden hem op verscheyde malen bykans Doot gheslaghen ende vermoort, had hy hem niet te hulp gekomen: Om welcker wille sy zyn Bed van hem namen ende verstieten hem uyt de Charityet ende hielden hem 5 weken langh in een leelick gat, ende hadden hem bykans vermoort, ende daer nae brochtense hem in 's Cominckx banck, op dat sy alsoo te beter hun wille aen *Mr. Lilburne* mochten hebben, &c.

Hare E. E. voldaen zijnde wegens d'onghe-rechtigheyt ende onwettelickheyt dese Proceduren, seyde *Mr. Brawdsho* dat hy bevroede, daer niemandt in 't Koninckrijck ware, wiens lijden soo groot zy, als deses sijn schuttelings. Voor een Edelman, so wreedelijcken gepijnicht ende ghegeesselt, ghekaeckt, ghemond-sperret, dicht opgeslooten, in ysseren geboeyt, geslaghen ende verwondt te worden, ende dat noch tegens alle Wetten, is een onghehoorde wreetheyt, ende daerom te hoopen staet, dat om soodanige ongelijckelijck lijden en verdruckinge, de goede hand van hare E. E. Justitie hem toeleggen ende uytstrijcken sullen onverghelijckelijcke reparatie van schade, ende al-hoe-wel veele van sijn Richters die hem dat onghelijck gedaen hebben, nu doot zyn, dat hy lijckewel verhoopte dat de hand der Justitie haerder E. E. gesamentlijck met het huys der Gemeente, wel soo verre reycken sal, als om hun naer-gelaten goederen ende overighe staet aen te tasten, ende hem daer uyt een spoedighe, rijcke ende onvergelijcke reparatie te maken.

Tot bekrachtinghe hier van, soude wat hier volgt ende noch veel meer hebben konnen by-ghebracht ende aengemerckt worden, ghelijcks *Mr. Cooke* oock voorgenomen had te doen, ten ware d'Advocaet vermerckt had, dat op het bloot

Robbert Ellis *late fellow prisonner with* Mr. Lilburne *in the Fleet, declared upon oath before their Lordships, that the Officers of the Fleet having brought him into the common Goale of ye prison, dealt with him very Barberously & cruely, laying him for a long time in iron chaines, detaining his friends and his dit from him, and at divers times had very neere kild and murdered him, had he not assisted him. Because of which they took his bed from him and cast him out of the Charity and kept him the space of 5 weekes in a filthy hole or dungion and had almost murdered him: & afterwards sent him to the Kings Bench prison, that so they might the better have their wills on* M. Lilb. &c.

The honorable Lords being satisfied about th' unrighteousnesse and illegallity of these proceedings, M. Bradshow *said that he conceaved that there was no man in the Kingdome whose sufferances were so great, as these of his Clients. For a Gentleman to be so cruely tortured, and whipt, pilloried, gaggad, shut up close prisonner, loden with iron chaines, beaten and wounded, & that against all lawes, is an unheard of cruelty, and therefore is is to be hoped, that for such unparralled sufferances and oppressions, the good hand of your Honorable Lordships justice will allow & affoord him unparralled Dammages, & although many of his judges, who did him these injuries are now dead, nevertheles that he hoped that the good of your Lordships justice, jointly with the House of Commons, shal wel reach so farre, as to seize upon their remaining goods & estats and to make him a speedy, rich and unparalled satisfaction.*

For by force hereof, that with followeth and much more might have been alledged and noted, as indeed Mr. Cooke *had purposed to doe, except the Counsell had perceived that upon the meere relation*

bloot verhael van die eyslijcke Tormenten ende smerten hier aenghedaen, daer een nobele Geest van Justitie in der Erntv. Heeren aderen alrede was vloeyende: Want wat hert soo hart, of moet versmelten, te hooren van een arme Edelman soo wreedelijcken mishandelt; veel meer dan hare E. E. welckers bloet soo eel is, moeten die noot saecklijck van sulcke onchristelijck handel ende oneer, een armen Edelman aengedaen, meerder gevoelens hebben, dan oneedele gemoederen en konnen hebben.

of thoſe terrible torments and ſuffrances inflicted on him, there was already a noble ſpirit of Iuſtice flowing in their Honorable Lordſchips veines: For what hert ſo hard but muſt needs melt, to heare of a poore Gentleman ſo cruely dealt with! much more there Honorable Lordſchips, whoſe blood is ſo noble, muſt therefor needs be more ſenſible of ſuch an unchriſtian dealing and dishonour unto a poore Gentleman, than ignoble ſpirits kan have.

Deſe ſtraffe hem aengedaen mach tot 4 HOOFT-STUCKEN *gebracht worden.*

The punishment inflicted on him may be reduced to 4 Heads.

1. Sijn Gevanckeniſſe, waer door een menſch levendich begraven wordt, verlieſt sijn trooſt ende 't genot van sijn vijf sinnen, ende wort gemaeckt *Corpus immobile legis*: 't onbeweechlijck Corpus des Wets, ofte als een dooden aes: Wel is waer, dat in hem ſelven dit wel het gemacklijckſte is van alle corparele of lijfs-ſtraffen: maer het continueren van dien maeckt het sulken lankweylige conſumptie ende uytteeringe, dat het beter is op den pijn-banck een ure, dan een Jaer gevangé te liggen. Het is beter eens tot op de huyt nat gemaeckt, dan onder een druypgoot geduerich te moeten ſtaen: Inſonderheyt en is niets soo pijnlick voor een kloeck ende actijf ghemoet, als van sijn vrijheyt berooft te worden, derhalven so wirdt oock die woelende *Theſeus* alleen ghecondemneert ſtil te moeten ſitten. Deſer elende en is geen eyndt, gelijck de Heydenſche vervolghende Tyrannen ſeyden, *Nondum tibi redi in gratiam.* Den menſch uyt de pijn te helpen is altoos voor een faveur gherekent gheweeſt; maer *Mr. Lilburns* gevanckeniſſe is noch met drie verder graden beſwaert geweeſt.

1. *His Impriſonement, wherby a man is buried alive, looſeth his comfort & the enjoyment of his five ſenſes, and is made* Corpus immobile legis. *Truc it is, that this in himſelfe is the eaſieſt of all corporal punishments: but the continuance there of makes it ſuch a lingering conſumption, that it is better to lay one houre one the racke, then to lay one year in priſon. It is better to be once wet unto the skin, than to ſtand continualy under a dropping canal. Eſpecialy for an actiue and liuely ſpirit there is nothing ſo painefull, as to be deprived of his freedome: and therefore that ſame actine* Theſeus *was condemned alone to ſit ſtil. Of this miſery there is no end, as the heathen perſecuting tyrants ſaid* Nondum tibi redii in gratiam. *To deliuer man out of paine had alwayes ben accounted a favour: But the impriſonement of* M. Lilburne *was aggravated with three further degrees.*

Voor eerſt, Een dichte ghevanckeniſſe daer oock sijn lieſſte vrienden niet en mochten komen: Men vindt niet dat yemand van d'eerſte Chriſtenen door de Tyrannen soo zijt getracktеert gheweeſt; want als dan ſoude die ſware beſchuldiginge inde ſchrift *Ick ben ghevangen gheweeſt,*

The firſt, *A cloſe impriſonment, where his neareſt friends meight not come to him. We find not, that any of the primitive Chriſtians were ſoe dealt with by the Tyrants, for than that heavy charge in the Scripture,* I was in priſon & thou haſt not

geweeſt, ende ghy en hebt my niet beſocht, konnen beantwoort worden. Selfs wirdt oock altemets de Chirurgus gheweert van by *Mr. Lilburne* te komen om hem te verbinden, oock de Midicus doen hy in een brandende koortſe lach: een wreetheyt ſelfs onder Turcken onghehoort, want deſe noch ſorg dragen voor hun ſlaven in hun ſieckte, ende meſten die, op datſe teghens den arbeyt ende ſlagen beter ſouden by krachten zyn: Maer het is maer al te waerſchijnlijck dat deſe, die *Mr. Lilburns* malicieuſe vyanden waren, niet dan al te ſeer naer ſijn bloet waren dorſtende.

Ten anderen, Die hem bewaerden, hadden laſt, toe te ſien dat hem gheen gelt behandigt wirdt, 't welck een teecken is dat ſy in 't ſin hadden, hem uyt te hongheren. De Propheet ſeght: *Het is beter door 't Sweert te ſterven, dan door hongers noot:* welck het grootſte van allen Tormenten is: want alle ſtraffe kan men noch met geduldigheyt dragen, uytgenomen alleen d'honghers noot: Want hoe de menſch meer daer aen denckt dat hy't met ghedult uytſtaen wil, hoe het gewelldiger opſtijght: Ongetwijffelt hadden niet eenige arme mede-gevangene uyt barmhertigheyt over hem beweecht gheweeſt *Mr. Lilburne* ware ter doodt uytgehongert. Een ſtraffe veel ergher dan eenich vande 4 ſtraffen by de Romainen ghebruyckelijck, als *Lapiditio, combuſtio, decollatio, & Strangulatio. d. a.* Steeninghe, Verbrandinghe, Onthoofdinghe ende Worginge: Hoe ſtrengelijck, doch rechtvaerdiglijck, hebbe veel-maals die ſelfde Rechters geſtraft, wanneer eener 't voornemen maer had yemandt te vergeven ofte om te brenghen? Het toeruſten tot Moort, jae ſelfs het heeten liegé aen yemant, als zijnde een voorbereyding tot doorſlaen, met twiſt ende ſtrijt te verwecken, hoe ſtrafbaar was dat in die Hoove? *à multo fortiori*, hoe veel meer ende met hoe veel ſtercker rede in deſen val, daer te vooren alrede ſoo veel wreetheden ghepleegt waren, dat in allen waerſchijnlickheyt de Doot ghevolght ſoude hebben, had God door ſijn extraordinary ghenade hem in dit ſwaerlijden niet onderſtut.

Deſe

not viſited me, *could have been anſwered Yea, & ſometimes the Chirurgien himſelfe was deined to come to* Mr. Lilburne *to cure him; as alſoe the Phiſician when he laid in a burning feaver: a cruelty unheard of even amongſt Turkes, for they ever have a care of their ſlaves in their ſickneſſes, & fatten them that the better they may be enabled to beare their labour and beatings: but it is more than excident enough, that thoſe that were* Mr. Lilburnes *malicious ennemies, were but too much thirſting after his blood.*

The ſecond, *Thoſe which kept him, had order to have a care that no mony be conveyed to him; which was a ſigne they intended to have ſtarved him. The Prophet ſayes:* It is beter to die be the Sword than by famine: *which is the greateſt of all torments. For al torments can yet be boren with patience except onely famine; for the more man thinks on it to beare it patiently, the more it rules violently: Doubteſſe had not ſome poore fellow priſonners been ſtirred up with compaſion,* Mr. Lilburne *had been ſtarved. A farre more grievous puniſment than any of the 4 uſual amongſt the Romains,* as lapidatio, combuſtio, decollatio & ſtrangulatio. *That is to ſay, ſtoneing, burning, beheading and hanging. How ſeverely, yet juſtly, have ofter times the ſame judges punished, when onely a man had a purpoſe to empoiſon or to murther another? The inducements to murther, yea the giuting a man the lye, as being a preparatiue to murther, by provoking to ſtrife and quarrel, how cenſurable was that in that Court?* a multo fortiori, *how much more, and with how much ſtronger reaſon in this caſe, where already ſo many cruelty's were exerciſed, that in all likelyhood death had followed, had not God through his extraordinary mercy ſupported him in theſe grievous ſufferances. Theſe*

unjuſt

Deſe ongherechtighe Richters, weghens hun overtredinghe niet alleen van allen palen der menſchlijcke billickheyt, maer oock van alle regelen van hun eyghen ordinary Recht, behoorden *M. Lilburne* billicke ſatisfactie te doen.

Ten derden, deſe Gevanckeniſſe duerde omtrent drie Jaren, tot hy het Parlement by Requeſt zijn ſake te kennen gaf. De eerſte bewegingen tot toorn ſijn dickmaels in s'menſchen macht niet: Om dat hy hem ſelven niet wilde beſchuldigen ghelijck zij't geern ghehadt hadden, ('t welck al ſijn miſdaet was) mochten zy in een heevigheyt van Paſſie hem gevangen hebben laten ſetten, ende mochten de Son op hun toorn hebben laten onder-gaen; ja de Mane mocht haer ommeloop eens ghedaen hebben, ofte de Soomers hitte mocht hare bevrozene Conſcientie noch vermorruwt hebben, ofte de koude Winter mocht de hitte van hun grammoedigheyt noch gekoelt hebben: maer neen, hun grammoedigheydt ende boosheydt continueerde drie Jaeren, ende ten ware hy door de Gherechtigheyt des Parlements had verloſt gheworden, het is waerſchijnlijck het voor eeuwich ende altoos ſoude gecontinueert hebben.

2. *Sijn Gheeſſelinghe*, een ſeer ſmertelijck ende ſchandelijcke ſtraffe. Met geeſſel oft roede gheſlaghen te worden, is voor ſlaven ende ondeugende Fielten ende Landt-ſtroopers. In't elfde van *Eliſabeths* Regeeringe, waſſer eenen *Cartwright*, die een ſlave uyt *Ruſſia* ghebracht had, ende wilde hem wreedelijck gheeſſelen: waer over hy in queſtie gebracht wirdt, daer dan beſlooten wordt. Dat Engelandt al te suyveren lucht hadde, als datter Slaven in ſouden woonen: Ende dickmaels is hier in de Ster-Camber gereſolveert geweeſt, datmen gheen Edelman altoos, wat miſdaet hy ook bedreven mocht hebben, en ſoude mogen geeſſelen. Nu is het genoech bekent, dat de Voor-ouders van *Iohn Lilburne* van oudts her Edel-lieden ſijn geweeſt; daer oock zijn Richters niet onkondich van koſten weſen, inſonderheyt de *Graef Marſhall*,

vnjuſt judges for this their tranſgreſsion not onely of all the bounds of humaine equity, but alſoe all the rules of their owne ordinary preceedings, ought to give Mr. Lilburne *juſt ſatisfaction.*

Thirdly, *this Impriſonment laſted about there years, til he acquainted the Parlement with his Cauſe & was deliuered by them. The firſt motions of anger are often times not in the power of man: Becauſe he would not accuſe him ſelfe as they would he ſhould doe, (which was al his offence) They might in an heat of paſſion have cauſed him to be committed, & might have ſuffered the ſunne to goe downe upon their anger; Yea the Moone might have made once her Circuit or prearroganation, or the heat of the Summer might haue melted their frozen conſcience, or the cold winter might yet have aſſuaged the fervancy of their indignation: But no, their indignation and malice continued three yeares, and had he not been reſcued by the Iuſtice of the Parlement, very like he had continued for ever in that condition.*

2. *His whipping, a very painefull and shamefull punishment. To be beaten with a whipp or a rod, is for ſlaves and ſturdy rogues and knaves. In the eleventh yeare of* Eliſabeths *reigne, there was one* Cartwright *that had brought a ſlave out of Ruſſia and would cruely whipp him: for which he being cald in Queſtion, it was concluded, that England was too pure an aire, for ſlaves to dwel in. And often hath it been reſolved in the Star-chamber that no Gentleman whatever offence he might have committed might be whipt; yet it is known wel enough, that the Anceſtors of* John Lilburne *are ancient Gentlemen; where of his judges alſoe could not be ignorant: Eſpecialy the* Earle Marshal, *who hath it is preſumed the meanes of knowing*

all

Marshall, die de naem heeft alle de oude Geſlachten van't Koninckrijck wel te kennen: En lijckewel hebben hem ſoo doen geeſſelen, dat men dierghelijcke onder de *Aſſyriers*, *Perſianen*, *Griecken ofte Romeynen* noyt gheleſen heeft.

Want *Voor eerſt*, het was van 't Fleet tot Weſt-munſter (meer als een uyre weeghs) daer hem een groote meenichte ende toeloop van volck quam bekijcken, als of hy een arme ſlave ware geweeſt.

Ten anderen, hy kreegh alle twee of drie ſtappen weechs een ſlach, in alles ten minſten 500 ſlagen: Want ſeecker Coopman *Mr. Smith*, die met hem ginck, betuyghde dat, ſoo veel hy oordeelen koſt, *Mr. Lilburne* wel 500 ofte 1000 ſlaghen kreegh: Van't eerſte was hy ſeecker en ghewis, ende dat met een Sweep van drie koorden ten minſten 20 knoopen draeghende.

Onder de Romeynen en ontſingh noyt eenich Miſdadiger boven de 40 ſlagen ende yder ſtreeck wirt ghereeckent voor drie ſlaghen: Want de Sweep had drie koorden ende maer een knoop aen 't eyndt van yeder koorde. * S. Paulus ontſingh 39 ſlagen, * *M. Godwyn*, 't welck maer dertien ſtreecken *Moſes ende* bedroech. Niet langh geleden *Aaron.* iſſer tot Orleans een Prieſter ghecondemneert gheweeſt om weghens hoerery, gegeeſſelt te worden, hebbende een arme Meisje bedroghen, haer wijs maeckende, dat hun Paepſche St. Franciſcus op ſulcken Nacht tot haer komen wilde om by haer te ſlapen, op welcken tijt hy ſich verſtelde ende hiel ſich als of hy St. Franciſcus ware, ende wirdt by haer in't bedt ghevonden: Des Koninckx Advocaten dan hielden hart daer op aen, dat hy veertien ſlaghen mocht ontfanghen met een ſweep van drie koorden, zijnde een ghewoonlicke ſtraffe aldaer voor dierghelijcke miſdaet. Alſoo het een grouwelijcke feyt was: Maer de Richters en wilden niet toeſtaan dat hem meer als dertien ſlaghen gegeven worden, *quia ampliandi ſunt favores*, om dat men behoorde 't faveur niet

all the ancienſt families of the Kingdome. And yet they have cauſed him to be whipt in ſuch a manner, that the like we never read of amongſt the Aſſirians, Perſians, Greecks *and* Romains.

For *Firſt*, *It was from the Fleet to Weſt-minſter* (*aboue an houres going*) *where a great multitude and concourſe of people looke on him, as though he had been ſome poore & baſe ſlave.*

Secondly, *he receaved every two or three ſteps a ſtroke, in all at leaſt* 500 *ſtrokes: For a certain merchant* M. Smith, *that went along with him, teſtified, that as much he could judge,* Mr. Lilburne *receaved* 500 *or* 1000 *ſtrokes: of the formoſt he was ſure and certain: and that with a whip of three cordes, having at leaſt* 20 *knops upon it.*

Amongſt the Romaines never any malefactor received aboue 40 *ſtrokes and each ſtrippe was accounted for three ſtrokes: for the whip had three cordes and but one knot at the end of each corde of every thong,* * *S. Paul received* 39 *ſtripes,* * M. God- *which was but thirteen blowes.* wyn, Mo- *Not long ſince in* Orleans *A* ſes, and *Prieſt was ſentenced to be* Aaron. *whipt for fornication, having abuſed a poor maid, telling her that their popiſh* St. Francis *would come and lie with her ſuch a night, at which time he perſonated and feigned himſelf to be St. Francis, and was taken in bed with her; and it was earneſtly preſſed by the Kings Advocates, that he might receive fourteen blowes with a three corded whip, which is conſtantly uſed for ſuch caſtigations, becauſe it was an abbominable wickednes: but the Iudges would not ſuffer him to have above thirteen blowes, becauſe* ampliandi ſunt favovores, *favours are to be inlarged, and in doubtfull matters it muſt all wayes be preſumed for clemency and*

niet te verkleynen, maer liever te vergrooten, ende in dubieuſe ſaken moetmen aen de kant der genade ende gunſte meeſt ſtellen. Maer ſalmen hier nae reeckenen, ſoo heeft *M. Lilburne* wel 10000 ſtreepen ontfangen, want in yeder ſlach waren 20 ſtreepen uyt oorſaeck van de twintich knoopen; want deſe ghemultipliceert met 50 ſlaghen, maecken 10000 ſtreepen; ende in yeder ſtreep was ſchande ende ſmerte, een verkneuſinghe van't vleeſch, ende een ſortinghe van bloet.

3. Sijn ſtaen op de Kaeck, een ſtraffe yetwat ſmertelijck maer ſeer ſchandelijck, ende voor een edel ghemoet uyttermaten ſchricklijck, twee uyren langh daer te ſtaen tot een ſpecktaeckel van alle-man als of hy niet waerdich waere het Aerdtrijck te betreden, de Sonne ſchijnende ſeer heet op zijn lijf, ende en mocht zijn Hoet op zijn Hooft niet hebben ende dat noch naer dat hy ſoo wreedelijcken ghegeeſſelt was, op dat ſy hem alſoo allen tormenten ende pijn aendeeden die ſy konden: een teecken van groote grimmigheyt ende booſheyt.

Deſe ſtraffe van op de Kaecke te ſtaen, is eerſt bedocht gheweeſt voor openbare Guychelaers ende bedrieghers, die op ſtellagien ende verheven plaetſen ſtaende, het volck bedrogen ende veronghelijckt hebbende, wederom tot ſtraffe op ghelijcke wijſe gheſtelt worden, om van allen volcke als een ſpecktakel ende openbare ſchand-brock beſchouwt te worden: Maer datmen dit aen een Edelman doen ſoude, is noyt meer ghehoort, ten ware in deſen wreede Hove.

4. Sijn Mondt-ſperringhe, een onmenſchlijcke ende Barbariſche wreetheyt, aen beeſten te ghebruycken niet aen menſchen: Want dat een onderſcheyt maeckt tuſſchen den menſch ende de ſtomme beeſten, is *ratio* & *oratio* de rede ende de ſpraeck. Een ſtraffe ongehoort van allen Eeuwen-her: Van de Tonge uyt te ſnijden ende die in cas van Gods-laſteringhe te door-booren heeftmen wel ghehoort, maer noyt in ſaecke van ſulcken Natuer: Ende dit noch

gentlenes, according to which account, Mr. Lilburne *received* 10000 *ſtirpes: For in every blow there was twenty ſtirpes, by reaſon of the twenty knots, which being multiplied, is* 100.00, *and in every ſtripe there was ſhame and pain, compreſſion of the fleſh, bruſings and effuſion of blood.*

3. *The Pilory, a punishment ſomething painfull, but exceeding shamefull, and moſt terrible to a generous nature, to ſtand two hours in the open view of all men, as if he had been unworthy to tread upon the earth, the ſun ſhining very hot upon him, and not ſuffered to keep on his hat, and this immediatly after his cruell whipping, that ſo they might put him to all the torture and pain that they could, argues abundance of wrath and malice.*

This punishment of ſtanding upon the pilory, was firſt invented for Mountebancks and cheats, that having gotten upon bancks and formes, to wrong and abuſe the people, were exalted in the ſame kind, to ſtand conſpicuous to the view and open ſhame of the people, but for a Gentleman to be ſo ſerved, was never heard of, unleſſe by that cruell Court.

4. *Gagging, an unmanly and barbarous cruelty, to be exerciſed upon beaſts, not men, for man differs from brutes, both* ratione & oratione, *in reaſon, & ſpeech, A punishment never heard of in any age, cutting out of tongues, and perforation in caſes of blaſphemy have been heard of, but never in a matter of ſuch a nature; and this to continue for above an hour, till the blood*

guſhs

noch ghecontinueert meer als een uyr langh, tot hem 't bloet uyt de mondt ſprong, als of ſy ſijn kinnebacken hadden willen ſcheuren, ende dit alles om niet, O onlijdelijcke Tormenten!

Soo dat door ſijn Ghevanckeniſſe hy ghemaeckt wierdt tot een ſtaeck, een doode block ofte eens menſchen Schildery; dat oogen heeft ende niet en ſiet, dat handen heeft ende niet en voelt &c. Door ſijn *Geeſſelinghe* trachteden ſy hem tot een Schelm ofte tot een Slaef te maken; door het derde ſoorte van ſtraffe, de *Kaeck*, tot een Bedrieger, ende Guychelaer, ſchuldigh aen valsheyt ende ontrouw: ende met hem de *mont te ſperren*, tot een onvernuſtich beeſt: ende aldus ten regard van den gantſchen handel hem te berooven van ſijn redelijcke ziele; Wreetheden die noyt als van Tygers ende Wolven bedocht zyn, onmenſchlijcke gheſlachten, *Feritas luporum in humana figura*. Maer dan noch wordt de ſake ſeer beſwaert door inſicht van de Perſonen die ſoo wreet ende Tyranniſch ſijn gheweeſt.

Deſe Wreetheyt wirt bevolen t'executeeren door een hooge Hof van Juſtitie, makende profeſſie vande Chriſtelijcke Religie: *perſima eſt injuſtitia quæ fit ſub colore Juſtitiæ*: Het is de grootſte ongerechtigheyt onder den ſchijn van gerechtigheyt yemandt te verdrucken ende onrecht te doen. Hoe dickwils is het in dien Hove gereſolveert, dat voor een Landt-richter ofte Conſtapel eenich twiſt of gekijf te maken. het tien-mael ſtrenger ſtraffe waerdich was, dan voor een ghemeen perſoon? Om dat dat is het Sweert der Juſtitie te ghebruycken oft veel-eer misbruycken, tot verdedinghe vah een onwettelijck actie, 't welck geordonneert was om het ſelve tegen te ſtaen ende te ſtraffen.

2. De hoocheyt der Perſoonen beſwaert d'offencie, *qualitas perſonæ auget peccatum*: Dat een Edel-man ſoude handelen tegens de reghel van een Adelijcke Wet, is meer te beſtraffen, dan of het een ghemeene perſoon dede. Men noemde deſen Hof de Sterr-kamer, wegens de verhevenheyt der perſoonen, die daer als Richters ſaten: Sterren

guſht out of his mouth, as if they would have pluck'd his jawes in peeces, and all this for nothing, O inſufferable torments!

So that by his impriſonment he was made a ſtock, a dead trunk, or picture of a man, that hath eyes and ſees not, hands and handles not, &c. by whipping *they indeavoured to make him a rogue, or a ſlave, by the third punishment of the* pilory, *to make him a cheater, guilty of forgery and perjury, and by* gagging, *to make him a beaſt, and ſo upon the whole matter to deprive him of his reaſonable ſoul, ſuch cruelties that were never invented but by Tygers and Wolves, in humane ſhapes,* feritas Luporum, in humana figura. *But then the perſons that were ſo cruel and Tyrannical aggravates the offence.*

This cruelty was commanded to bee executed by an eminent Court of Juſtice, profeſsing Chriſtianity peſſima eſt injuſtitia quę fit ſub colore juſtitię: *Tis the greateſt injuſtice to oppreſſe and doe injurie under a pretence of juſtice, how often was it reſolved in that Court, that for a Juſtice of Peace or Conſtable to commit a riot, was Tenne times more ſeverely punishable then in a common perſon, Becauſe it is to uſe or rather abuſe that ſword of Authority, to commit or countenance an unlawfull action, which was ordained and put into their hands to ſuppreſſe it.*

2. *The Eminency of the perſons augments the offence,* qualitas perſonę auget peccatum; *for a Gentleman to act againſt the rule of the Law and Gentility, is more reprehenſible then in vulgar perſons; It was called the Court of Star-Chamber, from the eminency of*

the

Sterren van d'eerſte groote, als zijnde het hoochſte Hof van ordinary Juſtitie: Maer de Richters van *Mr. Lilburne*, in ſtee van kleet der gerechtigheyt aen te doen, waren van hooft tot voeten bekleet, ende hare conſcientie gheſalft ende bedauwt met wreetheden ende ongerechticheyt; vermenght met den alder-vergiftigſte boosheyt dat oyt in't herte van eenigh Richter opſteegh.

End' al-hoe-wel ettelijcke van hun doot zijn, de Juſtitie leeft al-hoe-wel de party doot is: Wat oock van hun perſoonen bekommen mach zyn, hun goederen hoorden ſatisfactie te maken volgens hun eygen regel: *Qui non luit in corpore, ſolvat in burſa.* Wie aen 't lichaem niet en lijdt, die mach in ſijn beurſe gheſtraft worden.

Een voorneme Perſonage op deſen bloedige Treur-tonneel, was den *Heer Coventry*, Bewearder des grooten Zegels, niet min uytmuntend' in wreetheyt als in officie, Richter van de hoochſte Richt-banck der Genade, de Cancellery, dewelcke de ſcherpte des Wets als het te ſtreng is, wat modereert. Dat nu de opperſte Richter van Genade tot ſulcken Wildemans wreetheyt, noyt onder de Barbariſche volckeren meer gehoort, ſoude vervallen, wat is dat een hatelijcke ſaeck! om niet te ſeggen vanden onthalſden Aerts-Biſſchop, die Monſter van wreet ende loosheyt, wiens goederen wy vreeſen met hem geſtorven zyn, ende der-halven is daer weynich van te verwachten.

De Biſſchop van Londen, doen-maels *Heer Threſorier*, was een vande principaelſte Auteuren van *Mr. Lilburnes* Sententie; by hun eygen Canones enſtaet gheen Biſſchop toe, zyn handen aen bloet te leggen: om dat ſy voorgeven, ſachtmoedighe Schaep-herders te zyn: Maer wreetheyt is hun familiare Geeſt.

3. De Graef van *Aroundel* was met een bitteren Geeſt inghenomen teghens *Mr. Lilburne*, niets als lijf-ſtraffe en kond de hitte van zyn grammoedigheydt ſtillen; hy zijnd' *Graef Marshall*, en kond niet onwetend zijn dat Iohn *Lilburne* een Edelman was, ende dat van eē ou-

the perſons, which were judges: Stars of the greater magnitudes, as being the higheſt Court of ordinary Iuſtice; but M. Lilburnes *judges inſtead of putting on the garments of Iuſtice, were cloathed from head to Feet and their conſcience oyled and moiſtned with cruelty and injuſtice, mixed with the moſt poyſoned malice that ever entred into the hearts of any judges.*

And though ſome of them be dead, yet juſtice lives though the party bee dead, whatſoever becomes of them, their eſtates ought to make ſatisfaction according to their own rules, qui non luet in corpore ſolvat in burſa, *he that ſuffers not in his body, muſt ſuffer in his purſe.*

A principall actor in this bloody Tragedy, was the Lord Keeper Coventry, not leſſe eminent in cruelty then in place, judge of the higheſt ſeate of mercy, the Chancery, which abated the edge of the Law, when it is too keen; For the chiefe judge of mercy to degenerate into a ſavage cruelty, not heard of amongſt the Barbarians, how haynous is it? Not to ſpeake any thing of the decapitated Arch-Biſhop, that monſter of cruelty and ſubtilety, whoſe eſtate we feare is dead with him, and therefore litle can bee expected from it.

The Biſhop of London then Lord Threaſurer, was a principall ſentencer of Mr. Lilburne; *by their own Cannons; no Biſhop ought to have a hand in blood, becauſe they pretend to be mild Shepheards, But Cruelty was their Genius.*

3. *The* Earl *of* Arundel *was of an imbittered ſpirit againſt* Mr. Lilburne, *nothing but Corporall punishment would alay the heat of his malice, who being* Earl Marshal, *could not be ignorant that* Iohn Lilburne *was a Gentleman & that of an*

de ende waerdighe familie. Nu voor eenen, die van Offiicie wegē ſchuldich was allen Edel-lieden voor ongelijck ende ſchimp te verhoeden, dat die ſoo actif ſoude zijn hem ſoodanighe ſchandelijcke wreede lijf-ſtraffe op te leggen, is een uyttermate hooghe overtredinge tegens de Wetten van ſtaet ende Eere. Het heeft wel-eer in dien Hoove ſtrafbaer geweeſt, een verachtelijck woort tegens eenEdelman te ſpreken, ende hoe dickwils heeftmen daer ſatisfactie verordineert om alleen gheſeght te hebben, dat ſulck een gheen Edelman en was; ende dat lijckewel dat ſelfde Hof ende die ſelfde perſoonen niet alleen geſeght ſouden hebben tot een Edelman dat hy een Schelm is, maet oock ſoo ghetrackteert ſouden hebben als *M. Lilburne* van hun is ghetrackteert geweeſt, is de grootſte ſchandael aen de publijcke Juſtitie des Koninckrijcks als oyt gehoort is geworden.

4. De Aſſiſteerende Richters, die daer de Vaders des Rechts ghenoemt worden, ende daermen van ſeght, dat ſy de Wet in hun boeſem draghen, dat die ſulcken ongherechtighen ende onwettelijcken Sententie ſouden beginnen ende Promoveeren; dat die als Sentinellen ende Schiltwacht geordineert zyn, om te waecken over de vryigheden des volcks, ende die te preſerveren. Dat die een arme Edelman in de handen van onbarmhertige luyden ſouden overleveren was een offencie van uyttermate hoogen Natuer: Want hadden ſy d'onwettelickheydt van die proceduren verclaert, ende daer tegens geprocedeert, gelijck ſy Ampts halven ſchuldig waren te doen, dit mocht de Sententie voorghekomen ende gheſtuyt hebben. Indien de Proceduren reghel-matigh haddea geweeſt by weghe van Informatie ende Examinatie ofte *ore tenus*, ghelijckſe niet en waren; ten ware daer eenich direct bewijs ofte klaer-roepende omſtandigheden ofte ſeer waerſchijnlijcke preſumptie ware, dat *Mr. Lilburne* ſchuldigh had gheweeſt van eenich hooghe Crimen, ſoo had het doch een ſchricklijcke ſaeck voor hun gheweeſt, tot ſulcken wreede ſtraffinghe hun aſſiſtentie verleent te hebben: Maer de pretencie niet anders

ſunde,

auncient & worthy family, For him that by his place was to protect all Gentlemen from injuries & ſcornes, to bee active in the inflicting ſuch Corporall Ignominous cruel punishments upon a Gentleman! is a tranſcendent tranſgreſſion againſt the Lawes of State and Honor. It hath beene Cenſurable in that Court, to ſpeake Contemptious words of a Gentleman, and how often had hee ordered ſatisfaction, for ſaying ſuch a one is no Gentleman, and yet the ſame Court & perſons not onely to ſay a Gentleman is a Rogue, but ſo to uſe him as Mr. Lilburne *was, is the greateſt ſcandall to the publick Juſtice of the Kingdome, that hath been heard of.*

4. *The Iudges Aſſiſtants that are called the Fathers of the Law, and are ſaid to carry the Law in their breaſts, for them to begin and promote ſuch an unjuſt and illegall ſentence, For them that are ſetas Centinels to watch over and preſerve the peoples liberties, to betray a poore Gentleman into the hands of mercileſſe men, was an offence of an exceeding high nature, for had they declared the Illegallity of thoſe proceedings, and proteſted againſt it, as by vertue of their places (in duty) they ought to have done, it might have prevented the ſentence. If the proceedings had beene regular by informations, and examinati mr, or* ore tenus, *as it was not, unleſſe there had beene ſome direct proofe or ſpeaking Circumſtance or very probable preſumption, that* Mr. Lilburne *had been Guilty of ſome high crime, it had been a grievous thing in them to have aſſiſted in ſo cruel punishments: but when the pretence was no other, but concerning ſome of Doctor* Baſtwicks, Mr. Burtons, *or* Mr. Prynus *Bookes, which they knew could not be any breach of the*

lijnde, als nopende eenige van *Doctor Bastwicks*, *Mr. Burtons* ofte *Mr. Prynns* Boecken, 't welck sy wel wisten gheen breuck van vrede en kost zyn, ende dat inde Sterr-kamer, daer gheen Informatie en was, als in *Mr. Lilburns* sake om een Eedt te vorderen, ghelijck het oock is in't Hof van d'Hooge Commissie ende directelijck strijdende tegens 't Petitie van Recht, gemaeckt in 3 *Car.* ende Richter *Iones*, en wasser geen rede van een Corpore straffe op te legghen.

Maer om dat *Mr. Lilburne* een Iongeling was, daerom was het ghevoechlijck dat hy ghestraft wirdt: is dit niet de gerechtigheyt in bitteren Alsem veranderen? Soodanighe Richters zijn tot allen tijden gheweest de ghevaerlickste Pesten des Lands ende des Rijcks, ende zyn wel eer om minder misdaet seer strenghelijck soo in hun persoonen als in hun goederen ghekastijdt geworden. *D'Heer Cottington* was uyttermaten dorstig nae deses arme Edelmans bloet, ende de Hooge Commissariissen hadden hun handen alsoo diep daerinne als de reste, ten regard dat door hun order hy eerst ghevangen ghesedt wirdt; den alder ongerechtsten ende Tyranniſch order als oyt gehoort wirdt, een arme Edelman soo nae 't gevanckenis te senden, sonder hem voor hun t'ontbieden ende hem te vraghen, of hy oock aen eenigh misdaet schuldigh was; Een treffelijcke usurpatie ofte misbruyck des machts hun aen vertrouwt, nemende 't Sweert der Justitie in hun eygen handen, niet daer om gevende of sy een arme Edelman ruineren, als sy maer faveur verkrijgen mogen by de Prelaten, hun grooten Patroonen; dese Hooge Commissariissen makende hun selven tot Richters, Suppieren ende Executeurs, ende wat niet? om desen ontschuldighen om te brenghen.

Het is aenmerckens waerdigh, wat straffe de Dienaers ende Executeurs van dese wreede Sententie gemeriteert hebben: want oock, wanneer aen den Sherieff ofte Officier der Justitie een schriftelijck order ghesonden wordt, hem gebiedende 't lichaem eens Paers des Koninckrijcks ofte eens ghe privilegeerden persoons in apprehensie te nemen, soo moet d'Officier sich met

peace, and that in the Star-Chamber, where there was no information, as in Mr. Lilburnes *case to administer an oath was all one, with the High Commission, and directly contrary to the Petition of Right made in* 3 Car. *and* Justice Iones *had no reason for inflicting the Corporall punishment.*

But because Mr. Lilburn *was a young man, therefore it was fit he should be punished. Is not his to turn Iustice in to Wormwood? such Iudges have ever been the most dangerous pests to a State and Kingdomes and in former times for lesse offence, most severely punisht in their persons and estates. The* Lord Cottington *thirsted exceedingly after the blood of this poore Gentleman, and the High Commissioners had their hands as deep as any of the rest, in regard that by their warrant he was first committed; the most unjust and Tyrannicall that ever was heard of, to command a poore Gentleman to bee sent to prison, without conventing him before them, or asking him whether hee was guilty of any misdemeanor; a meer usurpation of authority, taking the Sword of Iustice into their own hands, not Caring to destroy a poore Gentleman, so as they might Curry favour with the Prelates their Grand Patrons, those high Commissioners making themselves Iudges, Iaylors, and Executioners, and what not? to destroy the innocent!*

It is considerable what punishment the Iaylors and executioners of this cruel sentence have deserved; for however if a writ be directed to a Sheriffe Commanding him to take the body of one who is a Peere of the Realme, or a privileged person, the Officier is excused by his warrant, yet when punishments are clearly against

met ſijn Order excuſeeren, hoe veel meer is hy reſpouſabel wanneer de aen-ghedane ſtraffe klaerlijck teghens de Wet Godts, der Natuer ende der Volckren is loopende als welcke ſoodanighe wreetheden ende onmenſchlijckheden verbiet? Hun dan te doen bloeden over het bloet aen *Mr. Lilburne* vergoten, ware een eerlijck ſtuck van Juſtitie ende een exempel grootelijcks ſtreckende tot ſeeckerheyt der Onderdanen in't toekomende, ende d'*Officieren* ſouden ſich ontſien voortaen ſoo onbarmhertigh wreet te zijn; ghelijck de *Sherieffs*, weghens 't Schip-gelt hebben gheſmert, al-hoe-wel zy hun order hadden uyt den *Exchequer*.

'tLijden van *Mr. Lilb.* is geweeſt meer als kan uytghedruckt worden, ende wat eerlicke herte of heeft een ſcherp ghevoelen van yeder ſlagh hem ghegheven in zijn *Ghevanckeniſſe*, *Geeſſelinge*, ſtaen op de *Kaecke*, *Mont-ſperringe*, ſlaghen en ſtooten, uythongeringhe ende liggínghe in yſere Boyen ghekneveld. Yder trouhertich Engelſman, die daer ſtaet voor de Wetten ende Vryigheden des Onderdanen, wird ſoo gehandelt ende mishandelt met hem: Want wat hem wedervaren is, mocht alſoo wel aen yemandt anders ghebeurt zijn. Sijn middelen zijn van hun wreetheden gants uytgheput, Sijn Neering daer hy ſich mee gheneerde, (zijnde te vooren in een goede ſtijl van Koopmanſchap, ende wel bekent in dat beroep ſeer vlijtigh ende verſtandich gheweeſt te zijn,) verlooren: Een Man ſeer actijf tot het ghemeene beſte, ende door zijn Meriten verkreghen hebbende den Tijtel van *Lieutenant Colonel* in deſen teghenwoordighen Oorlogh, in't Jaer 1644. Wat recompentie van ſchade het Parlement ſal gelieven hem toe te-wijſen ende ordonneeren, des gedraeght hy ſich aen hun groote Wijſheydt ende Eerbaer Gherechticheyt. 'tIs ſeker genoech dat haerder niemant ſoo veel lijden ſonde willen om tien duyſent pont.

Het is des HEERE groote ghenade dat hy noch leeft, hebbende met ſoo veel ſwarigheden gheworſtelt, ende zijnde door ſulcken

againſt the Law of God, Nature, and Nations, which prohibit all ſuch cruelties and inhumanities: To make them bleed for the blood of Mr. Lilburne, *would bee an honourable peece of Juſtice, and a Preſident of much ſafety to the ſubjects in after times, and officers would not dare to be ſo unmercifully Cruel; as the Sheriffs ſmarted for the Ship-mony, though they had proceſſe from the Exchequer.*

Mr. Lilburnes *ſufferings are beyond expreſſions, and no honeſt heart but is feelingly ſenſible of every blow that was given him; In his* Impriſonment, Wipping, Pillory, Gagging, Beatings, Hongerbiteings, *and the Irons laid upon him. Every true hearted Engliſman, that ſtands for the Laws and Liberties of the Subject, was ſo uſed, and abuſed; for it might have beene any ſuch mans caſe, aſwell as his. His eſtate quite exhauſted by their cruelties. His Trade loſt, whereby he gained his livelyhood, beeing before that time in a hopefull way of a marchant, and well known to bee very induſtrous in his calling; A man Active for the publique, and by his Merits hath procured the title of* Lieutenant Colonel *in the preſent wars in the yeare* 1644. *What dammages the Parliament will be pleaſed to adjudge and order him, hee humbly ſubmits to their great wiſedomes and Honourable Juſtice: Certainly not any of them would have ſuffered ſo much for ten Thouſand pounds.*

It is the Lords great mercy that he is yet alive, having conflicted with, & gone through ſuch a ſea of Punishments & miſe-

ken Zee van ſtraffen ende elenden door ghecampt: Wel is waer, dat in 't ſtuck van reparatie, gheen proportie en is tuſſchen gelden ende ſoodanige corporele ſtraffen voor een generoux gemoet. Lijckewel ghelijcker noyt onwaerdiger ſake ende grooter oneer aen de Juſtitie en is wedervarē als door deſe Godlooſe Sententie ende de wreede Executie van dien, waer by aen de gantſche Werelt als afgekondight wordt, dat een Engelſchen Edelman tot een Slaef moet ghemaeckt worden om de booſ-aerdighe ende bittere humeuren eens Tyranniſchen Hove van Juſtitie te vernoegen.

Soo ſal het oock een groote eere ende reparatie zijn aen de publijcke Juſtitie deſes Lands, *Mr. Lilburne* te geven ende toe te wijſen en Exempleris ende Proportioneel vergoedinghe van ſchade, te lichten uyt de goederen van ſijne ongerechtige ende malicieuſe Richters, om welcke ongerechtigheyts wille hy niet alleen ſoodanige wreetheden voor 3 Jaren langh heeft uytgeſtaan, dat haerder niemandt diergelijcke ſoude willen uytſtaan, noch een van ſijne ſlaghen ontfangen voor vele duyſenden, maer oock ſijn Neering ende levens middelen verlooren heeft.

De Politijcke Wet bracht mede Bloet voor Bloet, Oogh voor Oogh, Tant voor Tant, &c. Daniels beſchuldighers wirden inder Leeuwen kuyle geworpen met hun Wijven ende Kinders, al-hoe-wel Daniel door een ſonderbare mirakel Godts, geen ſchade en had ontfanghen; In allen billickheyt ende ten opſicht van 't gheen geſeght, behoorde dan *Mr. Lilburne* een goede ende Proportioneele vergoedinghe te hebben uyt de goederen van ſijne ongerechtighe Richters ende Pijnighers, die nae ſijn bloet ſochten, had niet Godt door ſijn extraordinary Liefde ende gunſte hem bewaert ende behoet.

Indiē de Leſer begeert te weten, wat noot daer is, dit ten publijcken toon te ſtellē; daer op wort geātwoort: Dat alle man hier door ge-encourageert mocht worden God te looven ende 'tParlement danck te weten, dat ſy dien Tyranniſche Hove der Ster-kamer hebben afgeſchaft, welck erger was dan dat van *Pluto* ofte *Rhodomanthus*, want

miſeries: True it is, that in point of reparations, there is no proportion between monies and ſuch corporall punishments, to a generous ſpirit: yet as there was never more indignity and a greater dishonour to the juſtice of the Kingdom, then by this wicked ſentence, and the cruel execution thereof, thereby proclaiming it to all the world that an English Gentleman muſt be made a ſlave to ſatisfie the malicious and vorulant humors of a Tyrannicall Court of Juſtice.

So it will be a very great honour and reparation to the publique juſtice of this Land, to give and adjudge Mr. Lilburne *exemplary and proportionable dammages to be levied out of the eſtates of his unjuſt and malicious Judges, through whoſe injuſtice he not onely ſuffered ſuch cruelties for three yeares, that not one of them would have ſuffered the like, nor receivedone of his ſtripes for many thouſands, but loſt his trade and livelyhood.*

The judiciall law, was blood for blood, an eye for eye, tooth for tooth, &c. *Daniels accuſers were caſt into the Den of Lyons, with their wives and children, though Daniel had no hurt, by a miracle of mercy, by the equity and morality whereof,* Mr. Lilburne *ought to have good and proportionable reparazion out of the eſtates of his unjuſt judges and tormentors, who ſought for his blood: but that God preſerved him by his extraordinary love and favour.*

If the Reader deſire to know what neceſſity there is in expoſing this to publike view, It is anſwered. That all men may be hereby incouraged to praiſe God, and return thanks to the Parliament, for ſuppreſſing that Tyrannicall Court of Star-chamber, which was worſe then that of Pluto *or* Rodomanthus, *for thoſe punishments are*

want der ſelve ſtraffinghe houdt men gerechtig te zijn. De *Romaynen* bieden twintigh pond voor 't Model ofte Schildery van *Nero*, *Heliogabalus*, *Caligula* ende diergelijcke Monſters van 't menſchlijck gheſlachte, op dat ſy daer door occaſie mochten hebben Godt te looven dat ſy in die tijden niet en leefde, doen ſulcke Tyrannen regeerden.

Ten anderen, op dat alle verſlagene herten weder opgequeeckt mochten worden, ende moedt ſcheppen, dat de gherechtigheydt eens als een machtige Stroome af ſal loopen, ende oock op de grootſte offendanten haer executie doen, gelijcker nu goede hoope is, dat *Mr. Lilburne* door order des Parlements wel haeſt een goede reparatie ſal hebben, voor ſijn groot uytgeſtaane lijden hem toegeleght ende toegheweeſen, uyt de goederen van ſijne ongerechtige Richters, welcken hem ſonder onkoſten betaelt moge werden, die daer over tot ſoo Extraordinari onkoſten is gebracht gheweeſt, op dat alſoo ſijn reparatie niet alleen gherechtich zy, maer oock ter rechter tijdt hem gheſchiede, waer door hy verobligeert ſal ſijn, zijn leven ende alles wat hem dierbaer is, als voor deſen hy ghedaen heeft, tot d'encouragement van andere ende voor ſijne Eerbare Rechters in't Parlement ten beſten te wagben.

De boven-gedachte Order volcht aldus:

Op Vrijdach, den 13. *Febr.*

Alſoo op heden de ſaecke van *John Lilburne Edelman*, door ſijn Advocaet is aenghedient, van't Huys der Ghemeente herwaerts overgeſonden ſijnde, nopende een Sententie teghens hem in den Sterr-Camer uytgheſproocken, den 13 *Feb. in't* 13 *jaer der Regeeringe van Charles*, ſoo is, naer examinatie van de gantſche Procedure ende naer behoorlicke conſideratie van de ghemelde Sententie, op deſen dach by de HEEREN in't Parlement vergadert, gheoordeelt, gheordonneert ende beſlooten, Dat de voorſeyde Sententie, ende allen Proceduren van dien, van nu voortaen voor eeuwich ende altoos

are ſuppoſed to be juſt: The Romans will give twenty pounds for a model or picture of Nero, Heliogabalus, Caligula, *or thoſe monſters of mankind, that ſo they may take occaſion to praiſe God that they live not in the times of ſuch cruell Tyrants.*

Secondly, that all drooping ſpirits may chear up and be incouraged that Juſtice will run down like a mighty ſtream, when it ſhall be executed upon the greateſt offenders: as now there is good hopes that M. Lilburne *ſhall by Ordinance of Parliament have ſpeedily good dammages, anſwerable to his great ſuffering, ordered and adjudged him to be raiſed out of the eſtates of his unjuſt Judges, that may be paid unto him without further expence, who hath been at ſuch extraordinary charges about the ſame, that ſo his reparation may be not onely juſt, but ſeaſonable, by which he ſhall be obliged to venter his life, and all that is dear to him, as formely he hath done (to the incouragement of others) and for his honorable Judges in Parliament aſſemble.*

The aforementioned Order thus followeth:

Die Veneris, 13. Febr. 1645.

Where as the cauſe of John Lilburne Gentleman *came this day to a hearing at the Barre by his Counſell, being tranſmitted from the Houſe of Commons, concerning a ſentence pronounced againſt him in the Star-chamber* 13. Febr. anno 13. Car. Reg. *and after an examination of the whole proceedings, and a due conſideration of the ſaid ſentence, It is this day adjudged, ordered, and determined by the Lords in Parliament aſſembled; That the ſaid Sentence, and all proceedings thereupon, ſhall forth with be for ever totally*

toos gantſchelijck gheannulleert, afgheſchaft ende van de Rolle in allen Hooven daer zy noch hanghen ſouden moghen, afghenomen worden, als onwettelijck ende ongherechtich, ſtrijdende teghens de *Vryheyt* des *Onderdaens*, de *Wetten* des *Lands*, ende *Magna Charta*, ende onbequaem op het Regiſter te continueeren. Ende dat de voorſz. *Lilburne* van de voorſz. Sententie ende allen Proceduren van dien, voor eeuwich abſoluyt vry ende gants ontſlaghen ſal ſijn, alſoo volkomentlijck ende gheheel, als of ſulcks noyt gheſchiet ware. Ende dat alle *Ordonnantie* ende *Proces* in 't Hoff des *Exchequers* tot beuringhe van eenich geltſtraffe, indien daer eenich ware, gants vernieticht ende gheannulleert ſullen worden, Niet teghenſtaende wat ter contrary ſoude konnen inghebracht worden.

JOH. BROWNE,

Clericus PARLIAMENTOR.

Wat nu hier boven alreede geſeght is, achte ick ghenochſaem aen dach ghegheven te hebben de manier, grond ende oorſaeck van mijn geeſſelinge, ende dat het my niet overkomen is, als een ſtraffe van 'tgeen de Wetten van Enghelandt *Schelmery* ofte *Fielery* noemen, in't minſten niet; maer dat het my alleenlick aenghedaen is geweeſt, als een middel om anderen een ſchrick aen te jaeghen, ende mijn ghemoet te breecken ende ter neder te vellen, om dat ick niet, als een dwaſe, mijn eyghen onſchult en wilde verraden, ende de Vrijheden der Engelſche Natie inde onbarmhertighe handen der wreede Biſſchoppen ende Heeren der Sterre-Camer, niet en wilde over-gheven. Ende ſoo veel zy geſeght van dat ſtuck.

Nu ten anderen, een woort of twee tot die Edelmans, die in mijn Logement nae my vraechden ende met vollen monde my als een Verrader ende Fielt verſpraken: tot den welken ick niets anders ſegge, dan dit; 'tIs waer, ick

totally vacuated, obliterated, and taken of the file in all Courts where they are yet remaining, as illegall, *and* moſt unjuſt, *againſt the* liberty *of the* Subject, *and* Law *of the* Land, *and* Magna Charta, *and unfit to continue upon Record. And that the ſaid* Lilburne *ſhall be for ever abſolutely freed, and totally diſcharged from the ſaid Sentence, and all proceedings thereupon, as fully and amply, as though never any ſuch thing had been. And that all eſtreat and proces in the Court of Exchequer for leveing of any fine, (if any ſuch be) ſhall be wholy cancelled and made void, Any thing to the contrary in any wiſe notwithſtanding.*

JOH. BROWNE,

Clericus PARLIAMENTOR.

What hath bin before already ſaid, I ſuppoſe may be ſufficient to evince, the manner, ground & cauſe of my whipping & that it was not executed upon me, as the recompence of that which the Law of England calls roguery *or* vilany *in the leaſt, but only arbitrarily inflicted upon me as a meanes to terrifie others and to breake & debaſe my ſpirit, becauſe I would not like a ſole betray mine owne innocency & the Liberties of the Engliſh Nation, into the mercyles & encroaching hands of the cruell Biſhops & Starr-chamber Lords. And ſo much for that point.*

Now a word or two in the ſecond place to thoſe Gentlemen that enquired for me at my Lodgeing & with open mouth reproached me as a traitor & vilaine, to whom I ſay no more but this. It is true I

was

ick ben een yveraer gheweeſt ende ben in de Wapenen gheweeſt voor 't Parlement teghens den overledenen Coninck, inden aenvangh des Krijghs: Ende ben noch in die Opinie, dat ick nae Rechten ende Billickheyt ſeer goede gronden had om my daer inne te rechtvaerdighen: Lijckewel ſoo langhe ick in Wapenen was, ben ick een manhaftigh ende redelijck tegen-party geweeſt, ende en hebbe my noyt onwaerdiglijck ende oncivil betoont aen yemant wie het oock gheweeſt zy, die in de macht mijner genade zy ghevallen ofte mijn Gevanghen zy gheworden (der welcker niet weynich zyn geweeſt) want ick het altoos geoordeelt hebbe een ſake ſo oneyndelijcken verre van een Man van conſcientie, eere ende dapperheyt, wreet ofte onbeleeft te zyn tegens zyn Vyandt, wanneer ſyn Geweer uyt ſyn handen ende hy anderſins in ſyn diſcretie is gelaten: dat ick die nauwlijcks voor een menſch hebbe; konnen rekenen die ſulcks gepleeght hebbe, ende en kan hem, noch, wie hy oock zy, gheen ander naem gheven, als ofte een volcomen onmenſchlijck bloo-hals, oft een ſnoode overmoedigh Tyran.

Wel is waer, dat ick vaſt gheloove, dat de voornaemſte beoogínghe mijner Vyanden in my te bannen, geweeſt zy, dat ſy hoopten, dat de ghedachteniſſe van mijn voorrighen yver voor 't Parlement, den een ofte den anderen deſperaten Royaliſt ofte yemanden anders in mijn buytens-lands-ſwervinge, occaſie mocht geven, my op d'eene wijſe ofte d'ander te vermoorden: Daer ſy dan, als ick vertrouwe, geen kleyne vreucht aen ſcheppen ſouden, dat ſy mijner ſoo ontſlagen waren ende ſoo frayties hun revenge hadden, over dien laetſten val die door Gods goetheyt hun boosheyt ghegeven wirdt in mijn jongſte Examen ende losſpreking in *Guid-Hall*, oft 't Stadt-huys van *London*. Maer tot hun, ende alle ſoodanighe die daer miſſchien hoopen dat ick hier door mocht tot een ongeluck komen, en ſegghe ick niet meer als dit: Dat al-hoewel Paulus door zyn Predikinge ende Leere alle der Heydenen Godts-dienſt als by de wortelen uytghetrocken had,

was a zelot & in armes for the Parliament, againſt the late King, in the beginning of the warr; & I am yet of Opinion I had verie good grounds in Law & Equity to juſtifie me therein. But yet while I *was in Armes*, I *was a manly & a faire adverſarie & never baſe or uncivil to anie man whatever that fell into the power of my mercy, or became my priſoner, (and they were not few who came into ſuch a condition) allwayes judgeing it ſo infinitely below a man of Conſcience, honour or gallantrie to be cruell or unhandſome to his adverſarie, when his wheapon is out of his Land, or he any other way at his mercy: That* I *have ſcarce judged him ſo much as a man, that hath practis'd it, and ſtill can give him whatever he bee, no other name, but either a perfect unmanly coward, or a baſe inſulting Tyrant, that doth practice it.*

Is *true*, I *doe confidently beleive that the greateſt deſigne of the cheifeſt of my adverſaries in Banishing of me, was their hopes, that the remembrance of my former zeale for the Parliament might cauſe me in my travailes by ſome deſperate Koialiſt or other in ſome baſe way to be murthered. At which* I *beleive they would not a little rejoye, that they had ſo got rid of me, & bin ſo handſomly reveng'd of me, for the late foile that was given to their malice through the goodnes of God, at my late triall & acquittall at the* Guild *or* Towne-Hall *of London. But unto them & all ſuch, as thoſe, that it may bee they hope may doe me a miſcheife,* I *ſay no more but this, That although Paul by his preaching & Doctrine, pluckt up all the Heathen worship by the rootes & in that reſpect could not chooſe but be ſeemed by them as the*

had,ende des-weghen van hun niet anders geacht konde werden als den alder-peſtilentiaelſte van hun Tegen partijen: lijcke-wel op den dach zyner grootſte benautheyt, doen hy door Schip-breuck in handen der Barbariſche volkeren was ghevallen, gaf hy, ofte den Auteur ofte Schrijver deſer Hiſtorie, dit ghetuyghenisſe van hun, Dat de Barbaren hun gheen ghemeyne vriendelickheyt en beweſen. Overmits ſy een groot vuyr ontſtaken ende Paulum met den zyne in namen, om den Reghen die hun overquam ende om de koude. *Act.* 28. 2. *Ende op den 7 verſeght hy:* Omtrent de ſelve plaetſe hadde de voornaemſte van 't Eylandt met name *Publius* ſyne Landt-hoeven, die ons ontfingh ende 3 daghen vriendelijck Herbergde. End' ick wete dat Pauli Godt oock mijn Godt is, ende der-halven ſal my ſelven ſtercken ende vertrooſten met déſe zyne ſpreucke *Rom.*8.31. Is Godt voor ons, wie ſal teghens ons zyn? Want hy het is, die alle de ſterten der menſchen kinderen in zyne handen heeft, ende die ſelve wendt ende neyght als Water-ſtroomen waer heenen 't hem ghelieven ſal. *Prov.* 21.1. End' hy heeft machts genoech in hem, wanneer eens menſchen weghen hem behagen, dat hy ſyn grootſte vyanden hem tot vrienden make *Prov.* 16. *vers* 6. Ende ſoo veel zy geſeght van 't Tweede.

Maer ten Derden, Ende dat voornaemlick ende in't gemeen ben ick gheneghen een weynich by te brenghen om het achterdencken wech te nemen, als of dit maer een ghemaeckt ſpel ware van 't Parlement met hun Sententie over my te laten gaen, als of ſy dat tot een deck-mantel ghedaen hadden, veel eer om my verdeckter wijſe te gebruycken tot hun beoogginge, als een Spion om hun van alles hier intelligencie te gheven, als uyt eenigh ernſtigh deſſeyn my quaet te doen.

Daer tegens ſal ick nu yets by-brengen, ende voor eerſt dit: Als voor een Spioen te weſen op eeniger wijſe ter werelt, is mijn gemoet ende natuer ſoo contrary, dat ick liever had ghehangen te werden, dan rechtvaerdigh oorſaeck te

the peſtilenteſt of their adverſaries: yet in the day of his great diſtreſs, when that by his Shipwrack he was fallen into the hands of the Barbarians, he himſelfe or the author of that Hiſtory gives this teſtimony of them, That the Barbarous people shewed him & his companie no little kindnes. For they kindled a fire & received them every one, becauſe of the preſent raine & becauſe of the cold, Act. 28. 2. *& ſaith he verſe* 7, *in the ſame quarters were poſſeſſions of the cheife man of the Iſland, who received us & lodged us three days courteouſly. And I know that Pauls God is my God & therefore ſhall ſtay & comfort my ſelfe with that ſaying of his,* Rom. 8. 31. *If God be for us who can be againſt us, for it is hee that hath the hearts of all the ſonns of men in his hands, & as the rivers of water he turneth them whither ſoever he pleaſeth,* Proverbes 21.1. *And he hath abilitie enough in him, when a mans waies are pleaſing before him, to make his greateſt Enemies to be at peace with him.* Proverbes 16.7. *And ſo much to this ſecond head.*

But thirdly & that principally & mainly; I heere deſire to ſay a litle, *to take of any ſurmiſe of the Parliament: being in yeſt in their paſſing their Sentence upon me; & rather paſſing it upon me for ſome cloake, the more eaſily to enable me without being diſcerned to ſerve their ends in being a ſpye & to give them intelligence, then out of any reall deſigne of miſcheive to me.*

Vnto which I *ſhall now alledge ſomething to the contrary & in the firſt place; to be a ſpie upon any termes in the world, is ſo contrary to my diſpoſition & frame of ſpirit, that I had rather be han-*

ged

te geven voor ſoo een abſolutie Boef ende Gerainſde gehoudé te werden, als een Spioen zyn moet: Want ſal hy een rechte kunſtenaer in die Profeſſie zyn ende ſal hy een goede belooninge van zyn Meeſter die hem in 't werck ſtelt verdienen, ſoo moet hy met zyn tonge ende woorden ende ſchijnende yverighe Proteſtatien een ſchoon ſemblant maken, yets te zyn in't oogh daer in't herte de ſake contrary leyt, ende moet die man in zyn armen omhelſen als ſijn lieffſte vriendt ende ſemblant maken als of zijn ziele met des anderen in een verſmolten ware, daer hy doch op de ſelfde tijdt voor-heeft hem te verraden ende hem den beck te veeghen. Ende dit alles weet ick waerachtigh te zyn, om dat ick ſelfs in mijn laetſte Ghevanckenis in den Tour, door verſcheyde van mijne Tegen-party des *Mr. Scots* Spioenen, ſoo ghetracteert ende bejegent ben geweeſt.

Oock moet een Spioen een man zyn, die ſich over al in gheſelſchappen vervoeght ende luſtich ſpendeert, om de luyden aenden dronck te helpen, op dat hy alſoo te lichter achter den gront haerder herte kome, de ſpreucke niet alleen ghemeen maer oock waerachtigh zynde, Dat als den Dranck inde menſch is, dat dan 't verſtant daer uyt is. Sulcks alles is mijn *Weſen* ende *Geſtelteniſ* van *gemoet* ſo wederſinnig, dat ick 't vergift niet meer en hate als het pleegen van ſulcke dingen.

Wel is waer, dat ick het daer voor houde, dat *Mr. Scot*, Secretaris vanden Raet van Staten in Engelandt, ſoo hier in deſe Landen als Vranckrijck, jae oock in alle de Graef-ſchappen van Engelandt, ſeer vele Agenten ofte Beſpieders heeft, ende verſcheyde der ſelve ſoo groot Cavaliers ende Presbyteriſche als'er op aerden uytkomen moghen, die tegens 't Parlement hebben ghevochten: ende oock Mannen van anderen aert ende gronden: der-welcker ick eenen tot Middelburch ende in eenige andere Steden deſer Landen meene gevonden te hebben, t'zedert mijn aenkompſte in deſe Quartieren. Welcker alle ofte meeſt van allen, miſſchien even ſoo veel voor hun ſelven ende met

ged then give reall cauſe to be judged ſo abſolute a knave & diſſembler as a ſpie muſt be. Who if he be an Artiſt indeed in that profeſſion, & will earne a large ſalarie from his Maſter that exmploies him; hee muſt with his tongue & expreſſions & ſeemeing zealous proteſtations ſeeme highly viſibly to-be that, to which in his heart he is the quite contrary, & muſt hugg that man in his boſome, as his moſt indeered freind & ſeeme to unbowell his verie ſoule unto him, at the ſame time he intends to betray him & to cut his throate. And all this I the more know to be true, becauſe I my ſelfe have been ſerved ſo, in my laſt impriſonment in the tower, by ſeverall of my adverſary Mr. Scot *his ſpies.*

And alſo a ſpie muſt be a ranting Company-keeper & ſpend at no time, on purpoſe to get men high into drinke, that thereby he may the eaſilyer know the bottome of their heart, it being not ſo common as true a proverbe; that, when drinke is in witt is out. All which are ſo contrarie to my genius & temper *of ſpirit, that I hate not poiſon more then Praeſtiſcing of any of them.*

True it is I beleive Mr. Scot, *Secretary of State to the Councel of State in England, hath abundance of agents or ſpies in this Country & France, yea & in all the Counties of England it ſelfe, & divers of them at high Cavaliers & Presbyterians, as any men in the Earth that have fought againſt the Parliament. & alſo men of other principles, one of which I beleive I found at Middleborough & ſome other Cities in this Land, ſince my comeing into theſe parts. All or moſt of whom, may peradventure ſay as much for themſelves & with as much confidence, as I have yet done. And therfore in order to mine owne peace & ſafety*

met alſoo groote confidentie ſouden moghen by-brenghen, als ick noch ghedaen hebbe. En derhalven ten oplicht van mijn eyghen vrede ende ſeeckerheyt, ſoo ſal ick de vryheyt nemen al-hier in te voeghen 't geen ick vertrouwe, dit ſtuck buyten alle twijffel ſal ſtellen.

Ick was Advocaet oft Procureur voor mijn Oom *George Lilburne*, Eſq. ofte Wapendrager, ende voor *Mr. Ioſias Primate &c.* wegens ſeker Kool-mynne hem inde Graefſchap va *Durham* met kracht ende gnewelt ontnomen door *Sir Arthur Haſilrig*, welcken hy by ſijn Certificatie op de waerdye van 5000 pond Sterl. s' Jaers is reeckende : waer over de voorſchreven *Mr. Primate* op den 23 December 1651 een Requeſte preſenteerde aen't Parlement. In d'overleveringhe ende beleyt van welcke Requeſte ick mede verſcheen, ghelijck by de verklaerde Wetten van Engelandt ick met recht wel doen mocht. De Copije van welcke Requeſte luydt aldus.

Aen de Opperſte Autoriteyt deſer Natie, het

PARLEMENT
der Republijcke van Engelandt,
In d'ootmedighe Requeſte *van*

JOSIAS PRIMATE,
Leeder-Coopman tot Londen,

VERTOONT,

Dat u Requerant, doer zijn Onder-Tenants *George Lilburne* Eſq. ende *George Gray* de Jonge, beyde Edelmans van 't Graefſchap *Durham*, weſende in't Jaer 1647, 1648 & 1649 in een gerechtigh ende vreedſaem beſit vande Cool-groeven ofte Mynnen in *Harraton* in't Graefſchap voorſz ghenaemt de *Vijf-quarter* ende *Negen-quarter Coal* (welcken te gewinnen hy wel nae 2000 Pondt onkoſten aenghewent heeft) alſo het van 't Jaer 1642 tot 1647. onder water hadgelegen : *Sir Arthur Haſilrig* inde Maendt September 1649, te wege brengende dat *Col. Francis Wren* een vande Ghecom-

I ſhall take liberty to inſert that here, that I beleive will put the point out of all doubt.

I was Councelor Proctor for my Vncle George Lilburne Eſquire, *& one* Mr. Joſiah Primate, &c. *About a Colliery taken from them in the County of* Durham, *by force & violence by* Sir Arthur Haſilrig, *which he by his Certificate computes to be worth 5 thouſand Pounds Sterling* per Annum, *about which Colliery the ſaid* Mr. Primate *preferred a Petition to the Parliament upon the* 23 *of* December 1651. *in the Delivery and mannagement of which I appeared, as by the declared Law of England I might juſtifiezbly doe. The Copie of which Petition thus followeth.*

To the ſupreme Authority of
this Nation, the

PARLIAMENT
of the Commonwealth of England,

The humble PETITION of

JOSIAH PRIMATE
of London Leather-Seller.

SHEWETH,

That your Petitioner by his under Tenants, George Lilburne Eſquire *and* George Gray *the younger Gentle-man, both of the Countie of Durham, being in the yeare* 1647, 1648 *&* 1649 *in a juſt & quiet poſſeſſion of the Colieryes or Seames of Coale in* Harraton *in the Countie afore ſaid, called the five-quarter and nine-quarter Coale (& haveing ſpent neere two thouſand Pound to win the ſame) which lay drowned and loſt from* 1642 *to* 1647. Sir Arthur Haſilrig *in September* 1649, *procureing* Colonel

committeerde deſer Graefſchap, ende *Col. George Fenwick*, ſich met hem conjungeerden, een Order gemaeckt heeft (waer tegens de reſt van de voorſz Gecommitteerden doen tegenwoordig proteſteerden) de voorſz Cool-mijnen te ſequeſtreeren, onder pretext van een onwaerachtigh voorgeven, als of *Sir William Armijn* het ſelve in't Jaer 1644 geſequeſtreert had, als toe-behoorende aen eenen *Thomas Wray* een Paepſche Delinquant, waer-op de voorſz *Sir Arthur*, uwe Requerants Henants beſitters met ghewelt afſtiet ende nam hare goederen ende verhuerde de voorſz Cool-mijnen aen *Colnel Francis Hacker* ende verſcheyde Officieren van ſijn eyghen Regiment.

Dat uwe Requerant by de Gecommitteerde tot compoſitie der verſchillen door Petitie voor ſecours aenghehouden heeft: maer dat, door de macht ende Influencie des voorſz *Sir Arthurs* op meeſten-deel vande Ghecommitteerde, uwe Requerant zyn uytgeſtelt geweeſt, ende dat hem de Ordinary cours van proceduze in allen Hoven van Juſtitie ghebruycklijck, zy geweygert geworden: Ende ten leſten tot gehoor komende, dat de voorſz *Sir Arthur* alle daghen der audientie verſcheen, ende ſich aennam niet alleen teghens uwen Requerant te pleyten ('t welck ootmoedelijck bevroet wordt contrary de Wettē te zyn, hy weſende een Lidt der opperſte Authoriteyt) maer oock, door ſijn Authoriteyt, uwe Requerants ſake met voor-oordeel te beſwaren, ende de voorſz Commiſſariſſen voor te ſchrijven wat daer inne te oordeelen, ende door ſijn macht ende Influentie op de voorſz Gecommitteerde be-heerſchte hy door ontſach eenighe van hun; Ende naer vollen ghehoor, het oordeel wordende van daegh tot daghe uytgeſtelt hiel de voorſz *Sir Arthur* private correſpondencie met eenighe vande voorſz Gecommitteerde, om eenigh nieuw pretentie te vinden om uwe Requerants Poſſeſſie van hem t'onthouden: waer op hy nieuw-gepretendeerde Evidentie, nae vollen Audientie, heeft voorgewendt, ſoo dat de meeſte part vande voorſz Commiſſariſſen niet durvende (als oot-

lonel Francis Wren *one of the Committee of that Countie, and* Colonel George Fenwick, *to joyne with him; made an Order (againſt which the reſt of the ſaid Committee preſent proteſted) to ſequeſter the ſaid Collieries, under colour of an untrue ſuggeſtion, that* Sir William Armyn *had ſequeſtred the ſame in 1644, as belonging to one* Thomas Wray *a Papish delinquent, & thereupon the ſaid* Sir Arthur, *violently diſpoſſeſſed your Petitioners Tenants & ſeazed their goods, & let the ſaid Colliaryes to* Colonel Francis Hacker *and ſeverall of the Officers of his owne Regiment.*

That your Petitioner hath petitioned to the Commiſſioners for compounding, for releiſe; but by the power & Influence of the ſaid Sir Arthur, *upon moſt of the ſaid commiſſioners, your Petitioner hath bin delayed & deined the ordinary courſe of proceeding in all Courts of Juſtice; and at laſt comeing to heareing, the ſaid* Sir Arthur, *appeared every day of the heareing, & tooke upon him, not only to plead againſt your Petitioner (which is humbly conceiv'd to be contrary to Law, he being a member of the ſupreme Authoritie) but alſo authoritatively to prejudge your Petitioners caſe, and to direct the ſaid Commiſſioners, what to judge therein; and by his power & influence upon the ſaid Commiſſioners, he overawed moſt of them, and after full heareing, judgement being reſpited from day to day, the ſaid* Sir Arthur *kept private correſpondency, with ſome of the ſaid Commiſſioners, about finding ſome new colour or pretences to detaine your Petitioners poſſeſſion from him: whereupon he produced new-pretended evidence after full heareing, and thereupon the major part of the ſaid Commiſſioners, not dareing (as is humbly conceived) to oppoſe the will and pleaſure of the ſaid* Sir Arthur,

ootmoedigh bevroedt wordt) den wille ende welgevalle van *Sir Arthur* tegenſtaan, hebben teghens allen klaere Evidentie voor uwen Requerant lijckewel gheweygert hem vry te ſpreken, Ende hebben in hun oordeel punctuelicken achter-volght de Directie hun vanden voorſz *Sir Arthur* publijckelijck gegeven.

Dat de voorſz. Gecommitteerde zijnde de eenighe perſoonen door 't Parlement geauthoriſeert, om alle ſtrijd-ſaken, de Sequeſtratie van goederen betreffende, te verhooren ende te determineeren, uwe Requerant niet en kan verloſt worden van d'oppreſſie ende Tyranny des voorſz. *Sir Arthur*, dan alleen door 't Parlement oft hun ſpeciale order ende directie. End' uwe Requerant heeft boven de 2 Jaren tijdt van ſijn Poſſeſſie afgehouden gheweeſt, ende de voorſz. *Sir Authur* heeft de voorſz. Coolmynne verklaert waert te ſijn ten minſten vijfduyſent ponds s' Jaers.

Derhalven gelieve doch 't Parlement ten reſpect van d'openbare Juſtitie der Republijcke, op 't ſpoedigſte de waerheyt van de prȩmiſſen te doen examineeren, ende ſorg te draghen tot reddinghe van uw' Requerant uyt d'oppreſſie ende Tyrannie des voorſz. *Sir Arthur Haſilridge*, ende tot uyt-reyckinge der Juſtitie ſonder vreeſe of faveur, als uwe wijsheden alder-gherechtigſt ſal duncken,

End' uw' Requerant ſal bidden &c.
JOSIAH PRIMATE.

Welck Requeſte door't Parlement aen eenige Gecommitteerde bevolen zijnde, om 't ſelve t'onderſoecken, wirden daer over twaelf ofte derthien weytlopend' Audientien gheſpendeert, ende op den 13 January 1651 Nov. Stylo deed de Preſident van deſe Gecommitteerde, *Mr. Hill*, ſijn rapport aen 't Huys: Maer wat het eygentlijck geweeſt zy, is ons noyt toegelaten geweeſt te ſien noch te hooren leſen. Ende ghelijck my eenighe Leden des Parlements ſedert gheſeght hebben, ſoude hy ſijn rapport gedaen hebben regel-recht tegens, ofte te kort van't

thur, *have contrary to cleare evidence before them, for your petitioner, refuſed to releive him. and have punctually purſued in their judgement the direction publickly given them by the ſaid* Sir Arthur.

That the ſaid Commiſſioners being the only perſons authorized by the Parliament to heare and determine all caſes about ſequeſtred Eſtates, your Petitioner can not be releived from the oppreſſion and Tyrannie of the ſaid Sir Arthur, *ſave by the Parliament or their ſpeciall order and direction. And your Petitioner hath bin kept from his poſſeſſion above two yeares, and the ſaid* Sir Arthur *hath declared the ſaid Colliaries, to be worth at leaſt five thouſand pound* per Annum.

May it therefore pleaſe the Parliament in reſpect to the public Iuſtice of the Commonwealth, to cauſe the truth of the præmiſes to be ſpeedily examined; and to provide for your Petitioners releiſe, from the oppreſſion and Tyrannie of the ſaid Sir Arthur Haſlrig, *and for the diſpenſation of Iuſtice, without feare or favour, as to your wiſedomes ſhall ſeeme m[o]ſt juſt,*

And your Petitioner ſhall pray, &c.
JOSIAH PRIMATE.

Which petition being by the Parliament referred to a Committee to Examine it, who ſpent twelve or thirteene large heareings thereupon, and upon the 15 of Ianuary 1651 new ſtyle, the Chairman thereof Mr. Hill *made his report to the houſe, but what it was we never were permitted to ſee nor to heare red. And as ſome Members of Parliament have ſince told me, he made his report quite contrary to, or ſhort of the evidence that was given in, whereupon the Parliament,*

the

van 't geen ingegeven was, waer op dan 't Parlement op den voorsz. 15 dagh January des voorsz. *Mr. Primats* Petitie voor valsch, malicieux ende scandaleux verklaerde, ende condemneerde *Mr. Primate* dat hy seven duysent pond soude betalen ofte soo lange gevanghen ligghen, tot hy 't betale 't welck al sijn straffe was. Ende daer nae op den selfden dach passeerden sy seeckere Resolutien tegens my: dewelcke, gelijk sy die selfs daer by sonder Ordre vanden 17 January in Druck hebben uytgegeven; aldus sijn volgende.

the said fifteenth day of January, voted the foresaid Mr. Primates *petition to be false, malitious and scandalous, and voted* Mr. Primate *to pay seven thousand Pound, or to lie in Prison till he pay it; which is all his punishment. And when the same day they passed certaine votes against me, which as they themselves by speciall order of the 17 of January have Printed them, verbatim thus follow,*

Gereſolveert, &c.

Dat de verbeurte van 3000 pond den *Lieut. Colonel Lilburne* op-gheleght werde, om ten behoeve der Republijcke betaelt te worden.

Dat hem noch een straffe van 2000 pondt meer op-gheleght werde, te betalen aen *Sir Arthur Haſilrige* voor sijn gheledene schade; ende dan noch 2000 pondt te betalen aen *Iames Ruſſel*, *Edward Winſlow*, *William Molines* ende *Arthur Squib* Esq. 4 vande Gecommitteerde tot compositie der verfechelen, dat is te segghen, aen een yeder van hun 500 pond tot reparatie van schade.

Reſolved, &c.

That the fine of three thousand Pounds be imposed upon Lieutenant Colonel John Lilburne, *to be paid to the use of the Commonwealth.*

That he be fined 2000 *Pounds more, to be paid to* Sir Arthur Hasilrige *for his dammages; &* 2000 *Pounds more to be paid to* James Russel, Edward Winslow, William Molines, and Arthur Squib Esquires, *foure of the Commissioners for compounding. that is to say, to each of them* 500 *Pounds for their dammages.*

Gereſolveert, &c.

Dat *Lieut. Col. John Lilburne* uyt Engelandt Schotland, en Yrland, ende de Eylanden ende Landschappen daer onder gehoorigh, *Gebannen werde*, om niet in eenighe der selve weder te komen, op pene van daer teghens gheprocedeert te werden als tegens *Felonie*, ende volgens dien in gheval van weder-komste metter Doot gestraft te worden.

Reſolved, &c.

That Lieut. Col. John Lilburne *be banished out of England, Scotland and Ireland, and the Yslands and Territories thereunto belonging, and not to returne into any of them, upon paine of being proceeded against as a felon and in case of such returne shall suffer death accordingly.*

Gereſolveert, &c.

Dat *Lieut. Col. John Lilburne* binnen de tijdt van 30 daghen naest komende uyt Engelandt, Schotland ende Yrland, ende de Eylanden van dien,

Reſolved, &c.

That Lieut. Col. John Lilburne, *doede part out of England, Scotland and Ireland and the Yslands and Territories*

dien, vertrecke, ende in geval de voorſz. *John Lilburne* nae die voorſz. 30 daghen in Engelandt, Schotland ofte Yrland ofte de Eylanden ende Landſchappen daer onder ghehoorigh, ofte in eenigh der ſelve ghevonden werde, ſal tegens den voorſz. *Lieut. Col. Iohn Lilburne* geprocedeert worden als teghens een *Felon*, ende ſal dien volghens de ſtraffe des doots te lijden hebben.

Thereof, within 30 daies now next comeing, and in caſe the ſaid John Lilburne, *ſhall after the ſaid thirtie dayes, be found within England, Scotland or Ireland, or the Iſlands and Territories thereunto belonging, or any of them; the ſaid* Lieut. Col. John Lilburne, *ſhall be proceeded againſt as a felon, and ſhall ſuffer the paines of death, accordingly.*

Gereſolveert, &c.

Dat de *Sergeant des Armes*, 't Parlament opwachtende, den voorſz *Lieut. Col Iohn Lilburne* gevangen neme ende op Dingsdach 's morgens naeſt-komende voor 't Gherichт-banck deſes Huys brenge om de voorſz. vonniſſe des Parlements t'outfanghen, ende dat *Mr. Spreecker* diens-halve bevel gheve aen den *Sergeant des Armes*.

Maer weſende ſelfs in perſoon voor des Parlements Deu'r doen deſe Reſolutien paſſeerden, ende vernemende wat ſy ghedaen hadden, al-hoe-wel ſy langhe naer Keers-licht (mijns onthoudts) ſaten, ſoo bleef ick ſtaen; ende doen de *Sergeant des armes* met ſijn Staf ende den *Spreker* uytquam, ſprack ick tot hem deſe woorden ofte tot dien effect. *Mr. Sergeant* ick hoore, dat 't Huys deſen dach eenighe *Reſolutien* tegens my heeft ghepaſſeert, waer over ick alwillens gewacht hebbe, om te ſien of ghy yets tegens my te ſeggen had. Waer op hy antwoorde, *Neen Sir*, ick heb noch geen order my met u te moeyen ende derhalven moogdy gaen waer u ghelieft. Now dan *Sir*, hebdy gheen order te nacht, Ick beloove u, ick ſal morgen vroegh op u paſſen, om te ſien of ghy dan yets hebben ſult, of niet: Ende zoo goet zijnde als mijn woort, ſettede hy my 'sander-daegs, weſende Vrijdach den 16 January, in de bewaeringhe van ſijn Gedeputeerde *Mr. Parſons*, alwaer ick bleef tot op den naeſten Dingsdach 's morgens (gelijck het inde laetſte Reſolutie beſtemt was) 't welck was den 20 January. Ende komende voor de Deure des Parlements, wird ick door den *Sergeant des Armes*

Reſolved, &c,

That the Sergeant *at* Armes *attending the Parliament, do apprehend the ſaid* Lieut. Col. John Lilburne, *and bring him to the bare of this Houſe, upon tuesday morning next, to receive the judgement of Parliament aforeſaid, and that* Mr. Speaker *doe direct a warrant to the* Sergeant at Armes *accordingly.*

But being my ſelfe at the Parliament doore when theſe votes paſt, & underſtanding what they had done, although they fate (to my remembrance) a good while after candle-light: I ſtaid, and when the Sergeant at Armes *came forth with his mace and the Speaker, I ſpoke to him in theſe words, or to this effect.* Mr. Sergeant, *I underſtand, the Houſe hath this day paſſed ſome votes againſt me, in which regard I ſtaid on purpoſe, to ſee if you have any thing to ſay to me, unto which he replied, No Sir, I have no warrant yet to meddle with you, and therefore you may goe whether you pleaſe. Well, Sir, if you have none to night, I will promiſe you, to waitupon you to morrow morning, to ſee whether then you will have any or noe: & being as good as my word, the next day being Fry-day Ianuary the 16, he Committed me to the Cuſtodie of his Deputie* Mr. Parſons, *where I remained till Tueſday morning next (as it was ordered in the laſt vote) which was Ianuary the 20, and comeing to the Parliament doore I*

was

Armes met ſijn Staf op ſijn ſchouder in-ghebracht: Alwaer *Mr. Spreecker*, als de mondt van't Huys hem ſelven in deſe woorden ofte tot deſen Effect, uytterde.

Lieut. Colonel Lilburne u wordt belaſt door deſen Huyſe te knielen, Daer ik tot deſen effect op antwoorden: *Sir*, met allen ſubmiſſie tot deſen Eerbaren Huyſe verſoeck ick voor eerſt een weynich vryheyt te ſpreken. Neen *Sir*, ſeyde hy, u wort niet altoos toegelaten te ſpreken, maer u wordt belaſt te knielen. Wel dan *Sir*, ick buyghe met allen ſubmiſſie voor uw' vonniſſe die ghy alrede over my hebt gaen laten, maer knielen kan ick niet.

Lieut. Colonel Lilburne, ſeyde hy, 't Huys gebiet u te knielen. Wel aen dan, *Sir*, ſeyde ick, om kort met u te gaen, Ick en kan niet knielen, noch en wil niet knielen. Vertreckt dan, ſprack hy, 't welck ick oock deed, hun makende twee ofte drie reverentien in 't uytgaen, ghelijck ick oock gedaen had in 't inkomen. Waer op, gelijck ick bericht wirdt, ſiende dat ick voor hun Richt-banck niet knielen wilde om hun Sententie t'ontfanghen, beſtemden ſy een Acte van Parlement te maken, om my te bannen; ende nevens dien noch een ander, by maniere van ſtraffe, als dat van die tijdt die ſy my te vooren geſtelt hadden om uyt het Landt te vertrecken, tien dagen ſouden afgaen; Niet tegenſtaende op den voorigen Vrydagh 's avondts ick met mijn Bewaerder ten huyſe des *Sergeants* geweeſt waware ende met hem geſproocken had tot deſen effect: *Mr. Sergeant* ick verſtae 't Parlement op morghen ſitten ſal, om de Gecommitteerde tot reguleringe van de Wet, te verkieſen; End' ick weet dat het een ordinary gebruyck is by hun, dat alle menſchen die voor hun Recht-banck verſchijnen, ende welcken ſy voor Delinquanten ofte misdadigers aen-ſie, al knielende hun Sententie ontfanghen. Ende voorwaer *Sir*, ick en heb gants geen begeerte hun t'affronteeren ofte hun verder te quelle als ſy alrede en ſijn, want ick gelooven ſy alrede genoech mijnent halve

was ushered into the bar by the Sergeant at Armes, *having his mace upon his shoulder, where* Mr. Speaker, *as the mouth of the Houſe, expreſſed himſelfe in theſe words or to this effect.*

Lieut. Col. Lilburne, *you are Commanded by this Houſe to kneele, unto which I anſwered in theſe words, or to this effect: Sir, with all ſubmiſſion to this honorable Houſe, I deſire firſt a little Libertie to Speake. No Sir, ſaid hee, you are not permitted to ſpeake at all, but commanded to kneele. Well then, Sir, ſaid I, with all ſubmiſſion I ſtoope unto your Sentence, that you have alreadie paſt upon me, but I can not kneele.*

Lieut. Col. Lilburne, *ſaid hee, the Houſe commands you to kneele. Well then, Sir, ſaid I, to be ſhort with you, I neither can kneele, nor will I kneele; withdraw then ſaid hee, which I die accordingly, making them two or three congies, at my going out, the which alſo I die as I came in. Whereupon, as I was informed, ſeeing that I would not kneele, at their bar to receive my Sentence, they voted to draw up an Act of Parliament to bannish me, and paſſed another vote by way of punishment, to take of ten dayes of the time, they had formerly given me to depart the land in. Although upon the Fryday at night before, I with my keeper went to the Sergeants Houſe, and ſpoke to him to this purpoſe.* Mr. Sergeant, *I underſtand the Parliament Sitts to morrow, to choose the Commiſſioners for regulateing the Law, and I know it is their uſuall manner, to Command all men that comes to their bar, (that they looke upon as delinquents or offenders,) to receive their Sentence at their bar kneeling. And truly, Sir, I have no deſire at all to affront them, or to vexe them more then they are, for I beleive they are vexed enough allready at me. And therfore I beſeech you, oblige me ſo far*

into

halve gequollen ſijn: En derhalven bid ick u, verobligeert my ſoo verre tot u, aen den *Spreecker* ende ettelijcke andere Leden des Parlements, wien u gelieven ſal, van mijnent wegen te ſeggen, dat wanneer ick op Dingsdach voor hun Richt-banck ſal komen om hun Sententie t'ontfangen, ick niet knielen en ſal, al-hoe-wel ſy u met u Staf ſouden order gheven my voor den Richt-banck de Cod in te ſlaen: Ende *Sir*, wildy my hooren, ick ſal u mijn reden gheven, ende dat is dus: Ick weet, dat als eener voor den Richt-banck neder knielt om een Vonniſſe te ontfanghen, dat het Parlement dat knielen neemt als een erkenteniſſe ende belijdeniſſe van die mans overtuyginge in ſijn eyghen conſcientie dat hy ſchuldigh zy ende der-halven ſulcken ſtraffe wel verdient hebbe, als by Sententie op hem beſlooten is; 't welck ſoo ick deed, ware ick nae mijn eyghen verſtandt d'oolickſte *Schelm* inde werelt, alſoo mijn Conſcientie ende Gemoet my ſeggen, dat ick geen quaet begaen, noch eenighe van 's Parlements wetten gebroocken hebbe, maer een eerlicke, gerechtige ende rechtmatige ſake (gelijck by de Wetten van Engelandt ick met rechten doen mocht) gehand-haeft, ende dat op een gerechtige ende eerlicke maniere, ſouder eenighe onwaerdighe ofte Godlooſe middelen tot mijn oogemerck te ghebruycken: Ende wat oock *Mr. Hill* aen 't Huys gerapporteert heeft, des ben ick ghewis, dat wy ten vollen yder Clauſe ende omſtandigheyt in ons' Requeſte vervat, beweeſen hebben, uytghenomen die clauſe alleen van *Sir Arthur Haſilrige* privaet correſpondencie met eenige vande Gecommitteerde vande Hoede-makers Gilde. Maer al hadden wy de Requeſte niet beweeſen, daer en is gheen Wet tegenwoordigh in Engelant, het Parlement in't minſten die macht gevende, ſulcke Sententie over my te ſtrijcken. En daerom voor my, in *Woorden*, *Wercken* ofte *Gelaet* de minſte oorſaeck te geven aen't *Parlement* te ghelooven dat ick in mijn eyghen conſcientie overtuyght ware, dat ſy een gerechtige Sententie over my hadden gepaſſeert, veel hieyer *Mr. Sergeant* had ick, datmen my in duy ſent ſucken

unto you, as to tell the Speaker & ſome other Members, whom you pleaſe, from me, That when upon Tuesday I ſhall come to their bar, to receive their Sentence, I ſhall not kneele, although they ſhould Order you with your mace at their bar to knock my braines out, and Sir if you pleaſe to give me leave, I will render you my reaſon, and it is this. I know when any kneeles at your bar to receive a Sentence, the Parliament lookes upon that action or geſture of kneeling, as a demonſtration of a mans owne convintement in his owne conſcience, that he is Guiltie: and therby does deſerve ſuch a Punnishment, as by that Sentence is paſt upon him; the which if I ſhould doe, I were in my owne underſtanding the veryeſt Rogue in the world, becauſe my conſcience & ſoule tells me, that I have done no evill, nor broke none of the Parliaments Lawes, but followed (as by the Lawes of England I may juſtificably doe) an honeſt juſt and righteous buſyneſs, in a juſt & honeſt way, without uſeing any baſe or wicked ungodly meanes, to effect my deſigne in it. And what ever Mr. Hill *hath reported to the Houſe, I am ſure of it, we have fully proved every clauſe and circumſtance contained in our Petition, ſave only that clauſe, of* Sir Arthur Haſilrige *his private correſponding with ſome of the Commiſſioners of Haberdashers Hall. But if we had not proved the Petition, there is no Law extant in England to enable the Parliament in the leaſt, to paſs ſuch a Sentence upon mee: And therefore for me in words, actions or geſture, to doe the leaſt circumſtance, to make the Parliament beleive that I in myne owne Conſcience was convinced that they had paſſed a juſt Sentence upon me; I had rather,* Mr. Sergeant, *be cut in ten thouſand peices, then be ſuch a* Rogue *and* Traiter, *to*

myn

ſtucken kapte, als dat ick ſulcken *Schelm* ende *Verrader* mijner eygen ende mijner Natie vryigheden ſoude zijn: En daerom bidd' ick u voorshands, hun ſulcks van mijnent weghen aen te ſeggen, op dat ſy (indien't hun gelieft) vermeyden moghen, my op Dingsdach toekomende te dwinghen hun een affront aen te doen. Daer nae verſeeckerden hy my, dat 's daeghs daer aen, weſende Saterdach, hy aen 20 of 30 Leden des *Parlements* ſulcks aengedient had, In voeghe dat ſy ſelfs het affront hun ſelven hebben aenghedaen, ende niet ick. Maer op de voorſz. Dingsdach, nae dat ick uyt het Huys vertrocken ende vry geſet was te gaen waer my gelieſde, waren daer voor de Deur groote meenichte van Burgers, mijne ſeer goede vrienden (luyden die altoos de ſake des *Parlements* ghetrouwelijck aengehangen hadden) met een *Pititie* tot wederroepinge van mijn Banniſſement. De *Petitie* zijnd' ingeroepen, wird voorgheleſen ende gedebateert, maer aen kant geleght, ſonder den Requeranten een woort tot Antwoort te gheven. De Copije van welcke *Petitie*, gelijck het ſedert in Engeland is Gedruckt geweeſt, was als volght:

myn owne liberties and the Nations; & therfore I beg of you before hand to tell them as much from mee, that ſo they may avoid, if they pleaſe, their forceing me on Tuesday next to affront them. & he afterwards aſſured me, that the next day being Saturday, he told twentie or thirtie of the Members of Parliament of it, ſo that they put the affront upon themſelves and not I. But upon the ſaid tuesday, after that I was withdrawne out of the Houſe and ſet at libertie to be gone as ſoone as I pleaſed, there being great ſtore of Cityzens my very good freinds at the doore, (who were perſons that had allwayes faithfully adheared to the Parliaments cauſe) with a Petition for the revokeing of my bannishment: the Petition being called for in, was red and debated, but laid aſide, without giveing any anſwer to the Petitioners. The Copie of which Petition as ſince it is Printed in England, thus followeth.

AEN
D'OPPERSTE AUTHORITEYT,
Het
PARLEMENT
DER
REPVBLYCKE
van Engelandt

TO THE
SVPREME AVTHORITY
The
PARLIAMENT
OF THE
COMMON-WEALTH
Of England,

Is d'ootmoedige Petitie van vele wel-geaffectioneerde Luyden, Inwoonders der Steden London, Weſt-munſter, Suyt-werck ende d'omliggende quartieren, wegens de gerechtige Vryigheden des vryen Volcks van Engelandt, hoochlijcken ghetroffen inde Sententie seghens den Lieut. Colonel Iohn Lilburne,

Ootmoedelijck vertoonende,

DAt indien de meenighvuldighe dienſten ende uyttermaten groot lijden des *Lieut. Colon. Iohn Lilburne*, in oppoſitie tot Tyranny ende

The Humble *Petition* of many well affected people inhabting the City of *London*, *Weſtminſter*, *Soutwark* and parts adjacent, in behalfe of the juſt Liberties of the free People of England highly concerned in the Sentence againſt *L. Col. Iohn Lilburn.*

HVMBLY SHEWING,

THat if the manyfold Services, and extreme Sufferings, of Lieut. Col. John Lilburne, *in oppoſition to Tyrany,*

ende verdruckinge, ende wat een Inſtrument hy geweeſt zy tot wech-ruyminge van verſcheyde ſoorten van Verdruckers, ſijn wonderbare verloſſingen ende klare gerechtelijcke los-ſprekingen van allen voorige beſchuldigingen, ſonder den minſten Schand-vlecke tot ſijn Reputatie: indien, ſeggen wy, dat alles vergheten kon worden, ende dat hy in onſe ghedachten maer en ſtond als d'alderminſte van de wel-gheaffectioneerde perſoonen (want voor ſulcks moeten wy ten minſten hem erkennen, alſoo hy tot allen tijden de *Parlamenten* heeft aengehangen) ſoo vinden wy nochtans in deſe uwe jonſte proceduren ende ſware Cenſuren tegens hem, onſe geboort-rechten ſoo verre, daer inne gecencerneert, dat wy bevroeden noyt meerder ſaeck gehadt te hebben van ſpoedigh tot V. E. ons te vervoegen, om redres, als even in deſe droevige occaſie.

Want voorwaer het en kan niet gheloochent worden, of is hy waerlijck een Offendant, ſoo is hy 't door de breuck van eenigh Wet, gemaeckt ende ghepubliceert voor ende al-eer den daet begaen was, ende behoorde door behoorlicke proceduren ende de Stemmen van 12 Mannen daer van overtuygt te worden, ende ſchuldigh bevonden van ſulck Crimen, daer dan de Wet oock ſulcken ſtraffe op gheſtelt heeft, conform tot die onſe fundamentele vryigheyt; welcke mede brengt, Dat geen Vry-man van Engeland en mach veroordeelt worden, Lijf, Lidt, ofte Vryigheyt ofte Goederen te verbeuren, als alleen door *Iurijs* ofte gheſwoorne 12 Mannen: een vryigheydt welcken 't Parlement in allen eeuwen ghetracht hebben van Violatie te preſerveeren, als het Geboort-recht ende opperſte Erf-deel des volcks; als ſeer merckelijck mach blijcken in die *Requeſte van Rechten*, welcken V. E. *die ſeer voortreffijcke Wet* hebt ghedilecrt.

Ende der-halven vertrouwen op tweede gedachten, ende dat V. E. Zijnde 't Parlement van Engelandt, ghy ſoo verre ſult zyn van ons (die noyt onſe Rechten verbeurt en hebben) van onſe Geboort-recht, ende de maniere van by Geſwoor-

and Oppreſſion, and how inſtrumentall he hath been in the removall of divers ſorts of oppreſſors, his wonderfull Deliverances and clear acquitments by leagall Tryalls, from all former accuſations, without the leaſt ſtayne to his reputation; if all theſe could be forgotten, and that he ſtood in our thoughts, but as the meaneſt of well affected perſons, (and ſuch at the leaſt we muſt allow him, having in all times adhered to Parliaments) yet in your late proceedings towards him, and heavy Cenſure upon him, wee aprehend out native rights ſo much concerned, that wee never conceived a greater cauſe of ſpeedy application to you for redreſs, then upon this ſad occaſion.

For certainly, it cannot be denied, but if he be really an offender, he is ſuch by the breach of ſome law, made and publiſhed before the fact, and ought by due proceſſe of Law, and verdict of twelve men to be thereof convict, and found guilty of ſuch Crime, unto which the Law alſo hath preſcribed ſuch a punishment agreeable to that our fundamentall Liberty; which enjoyneth, that no freeman of England, ſhould be adjudged of Life, Limbe, Liberty, or Eſtate but by Iuries; a freedome which Parliaments in all ages Contended to preſerve from violation; as the Birthright, and Chief inheritance of the People, as may appeare moſt remarkably in the Petition of Right, which you have ſtiled, that moſt excellent Law.

And therefore we truſt upon ſecond thoughts (being the Parliament of England) you will be ſo far from bereaving us (who have never forfeited our right) of this our native right, and way of

Tryalls

Geſwoorne te Richten (want wat aen den eenen geſchiet, mach aen eē yeder wedervaren) te berooven, dat ghy ſelfs die aen ons in haer geheel voor den naekomelinghen ſult preſerveren van allen attentaet van yemandt, die daer eenigh verandering in ſoude willen brenghen. Ende by aldien 't Originael van die rampſalige verſchillen, tuſſchen *Sir Arthur* ende *Mr. Lilburne*, behoorlick overmoogen wird (indien 't ſoo is als ons bericht is gheworden) ſal het blycken, dat *Sir Arthurs* ſtoppinghe van ghelden die *Mr. Lilburne* toe-gehoorden, ſonder Wettelijcken Proces, d'eerſte occaſie hier van zy gheweeſt.

Ende daer wort ghelooft, dat indien *Mr. Primats* ſaecke (waerinne *Sir Arthur* ende *Mr. Lilburne* ingheraeckt ſijn; tot eeniger tijt, voor of nae, tot een Wettelijck Examen had gheſtelt geweeſt, ende door de ſtemminghe der 12 Mannen had ghepaſſeert, datmen daer door allen onruſt ende ongheleghentheden daer uyt ontſtaende, had voor-ghekomen: de maniere van Determinatie door de meeſte ſtemmen der Ghecommitteerde, niet zijnde in eenigherwijſe ſoo ſeecker noch ſoo voldoenende, als by weeghe van *Gheſwoorne*; het Beneficie van Beroepinge ende Exceptien ende eenhelligh Conſent, zijnde by het laetſte alle weſentlicke Privilegien; daer ter contrary de Ghecommitteerde aen ghene dierghelijcke regels ghehouden en zijn: Maer hebben vryheyt, nae hun ghelieven *by* ofte *af* te weſen; daer-beneffens Juries ofte t'Examen der Gheſwoorne zijnd' een Gheboort-Recht, ende 't ander maer een nieu ende tijdelijcke Wet, ſoo en ſijn de luyden niet ſoo wel met d'eene, noch (als wy ootmoedelijck bevroeden) en ſullen noyt ſoo wel te vrede ende gheruſt zijn, als met het ander: Derhalven het niet t'eenemael ſoo grootelijckx te verwonderen is, ſoo op onvernoeginghen daer ſoo veel ghedrucks gheweeſt zy van Menſchen voor-vallen ende handelinghe der Gecommitteerden als daer gheweeſt zijn ende ſoodanighe ſcherpe ende onordentlijcke herts-tochten, ende uytbulderinghe-

Tryalls by Iuryes, (for what is done unto any one may be done unto every one) that you will preſerve them entire to us, and to poſterity, from the encroachments of any, that would inovate upon them. And if the originall of the unhapy differences betweene Sir Arthur Haſlerig *and* Mr. Lilburne, *be duly weighed, (being as wee are informed) it will appear, that* Sr. Arthurs *ſtoppage of monies due to* Mr. Lilburn, *without Legall proceſs, was the firſt occaſion thereof.*

And it is believed, that if Mr. Primats *cauſe* [*wherein* Sir Arthur *and* Mr. Lilburne *have been ingaged: had at any time either at firſt or laſt been admitted to a Tryall at law, and had paſſed any way by verdict of twelve ſworne men; all the trouble and inconveniences ariſing thereupon had been prevented: the way of determination by Major voices of Committees, being neither ſo certaine nor ſo ſatisfactory in any caſe as by way of Iuries, the benefit of Challenges and Exceptiones, and unanimous Conſent, being all eſſentiall Priviledges in the latter: whereas Committees are tyed to noe ſuch rules, but are at liberty to be preſent or abſent at pleaſure; beſides Iuries being birthright, and the other but new and temporary, men doe not, nor* [*as wee humbly conceive*] *ever will acquieſſe in the one as in the other; from whence it is not all together ſo much to be wondered at, if upon diſſatisfactions, there have been ſuch frequent printing of mens caſes, and dealings of Committees, as there have been; and ſuch harsh and inordinate heats, and expreſſions between parties intereſted, ſuch ſudden and importunate appeales to your Authority, being indeed all alike out of the true English roade, and leading into nothing but trouble and*

per-

ghen tuſſchen gheintereſſeerde partijen, ſoodanighe ſubyte ende importune Appellen aen uwe Authoriteyt, weſende inder daedt alles gelijckelijck buyten het ware Engelſche ſpoor ende af-leydende tot niets als onruſt ende verwertheyt, haedt ende vyandtſchap tuſſchen waerdighe Familien, ende onvernoeghe tuſſchen perſoonen van ghelijcke publijcke affectie ende Intereſt voort-brengende, tot niemants verheuginghe dan van openbare vyanden: Welcke alle ende noch veel meer onheylen alleen vermijt konnen worden, met dierghelijcke ſaecken alle aen het ghewoon Examen ende de finale Determinatie des Wets op te draghen.

Ende dat V. E. *Mr. Lilburne* gecondemneert hebt inde verbeurte van 7000 pondt ſterlings, ende tot eeuwich Gevanckenis, ende hem als des doots ſchuldich te doen ſterven, ſoo hy weder-quame, dat heeft ons uytter-maten ſeer in onſen Geeſt bedroeft, niet alleen om dat aen hem niet ghepleeght is d'ordinary wijſe van Examē door *Juries* ofte *Geſwoorne*, 't welck nochtans by ons ſwaer weeght; noch om dat wy ghelooven, hy *Mr. Primats* ſaeckeuyt een ſtercke perſuaſie vande gerechtigheyt der ſelve [de ſaeke in hem ſelven, gelijk wy bericht zijn, ſijnde ſeer ingewickelt ende ſwaer te verſtaan] behertigt hebbe ende der halven niet moetwillighlijck ofte met opſet tegens ſijn conſcientie gedreven zy geworden, waer over eenighe van de Gecommitteerden wel wenſchten tot Godt de ſake noyt voor hun ghekomen ware; noch om dat wy hem onſchuldigh houden van eenigh moetwillige breucke des Parlements Priviſeg:, met ghedruckte Requeſten te leveren eer het Originael u gepreſenteert was (ſulcks noyt te vooren publijcklick verklaert zijnde een breucke te zijn) al-hoe-wel deſe dinghen alle ons droefheydt vermeerderen, lijckewel is 't voornaemſte dat ons bedruckt ontſtaende uyt de onbillickheyt vande Sententie, als ſijnde daer in contrary aen dat ander ons' fundamentele Geboort-recht, welck belaſt, in kas van Gelt-ſtraffen achting te hebben op de qualiteyt des

perplexity, breeding hatred and enmities betweene worthy families, affronts and diſguſte betweene perſons of the ſame publique affection and intereſt, and to the rejoycing of none but publique adverſaryes, all which and many more inconveniences can only be avoyded, by referring all ſuch caſes to the uſuall tryalls and finall determinations of Law.

And whereas you have cenſured M. Lilburne 7000 *l. fine and to perpetual Banishment, and to dye as a fellon if he return, we are exceedingly afflicted in our ſpirits thereby, not onely becauſe he hath not had the uſuall way of tryall by Jury, which yet weighs very much with us; nor for that we beleeve he hath followed* Mr. Primats *cauſe out of ſtrong perſwaſion of the juſtneſſe thereof, (the Cauſe in it ſelfe as we have been informed being very intricate and hard to be underſtood, and ſo did not willfully or intentionally carry it out againſt his Conſcience, ſome of the Commiſſioners wishing to God it had therefore never came before them,) nor for that we believe him innocent of any willfull breach of Parliament priviledge, in delivering printed Petitions, before the Original was preſented unto you, [that being never before published, to be a breach though all theſe adde to our grief, yet the main of our affliction ariſeth from the deſtructiveneſſe of the Sentence, as being therein contrary to that other our fundamentall native right, which injoyns that Finet ſhould have regard to the qualities of the perſons: a plowman ſaveing his wai-*

nage,

des perſoons : een Ackerman ſulmen ſijn Inoogſtinghe ende een Koop-man ſijn Koopmanſchap behoeden : daer hier ten opſicht van hjn ſtaet, het ſoo verre is van hem in ſijn qualiteyt te hand-haven, dat ſelfs men hem, ſijn Vrouw ende Kinderen ſonder levens-middelen laet; ende ten opſicht van ſijn perſoon, ſijn affectie tot de Parlementen, ende yver voor de pulbijcke Vryheyt, maeckt hem ſoo onſeecker aen allen uytheemſche Natien, dat inder daet hy als in een Wildernis is gebannen ende aen de fury van Leeuwen ende Beeren naeckt overghegheven is.

De premiſſen dan behoorlick over-woogen ſijnde, ende gheſien de beſchuldighde ende beſtrafte partyen [gelijck wy bericht ſijn] geen middelen ghehadt heeft, om te moghen ſien wat rapport by den Eerbare Committy zy ghedaen, noch vryigheyt, om daer teghens t'excipieeren, in diergelijcken val wel eer vergunt; ende gheſien vele wel-gheaffectioneerde Luyden, die de twiſt-ſaken ende de bewijs-redenen aen beyde zijde gehoort hebben, qualijck vernoeght ſijn ſoo in 't ſtuck van't beſit, als van't gepretendeerde recht op de Kool-mijne in queſtie; ten eynde de eere des Parlements onbevleckt onſe fundamentele Gheboorts-Rechten onverbreeckelijck, ende alle de Edellieden die deſe ſaecke is treffende, ſonder in't minſte eenich murmureringe ofte rechtvaerdi-klachten mochten blijven,

Soo hebben wy onſelven in Conſcientie verplicht bevonden, op aller-ootmoedighſte wijſe te bidden,

I. Dat u gelieve uw' boven-gemelde ſchriclijcke Sententie tegens *Lieut. Col. John Lilburne* ende de andere dien't aengaen te wederroepen.

II. Vollen vryigheyt te geven aen *M. Primate* ſijn ſaecke t'achtervolgen, ſoo den Tijtel als de Poſſeſſie aengaende, aen 't Burgerlijck Gericht, ende aldaer ſoodanige Advocaten te gebruycken als hem ſal goet-duncken.

III. Dat

nage, and a merchant his merchandiſe; whereas, this if relating to his Eſtate, we believe is ſo farre from preſerving him in his quality, as that it leaves him ſelf, his wife and children without ſuſtenance, if in relation to his perſon, his affection to Parliaments, and zeal to publick freedome; renders all forreigne Nations ſo unſafe to him, as that in effect he is banished into a Wilderneſſe, and expoſed naked to the fury of bears and lions.

The premiſes duly weighed, and for that (as we are informed) the parties accuſed and cenſured, have had no means to ſee what report hath been made by the Honorable Committee, not have had the Liberty of exceptions thereunto, in like Caſes granted, and in that many well affected people that heard the Debates, and Evidences on both ſides, are unſatisfied both in point of poſſeſſion, and title to the Collary in queſtion; that the honor of Parliament may ſtand immaculate, our native fundamentall rights inviolable, and all thoſe Gentleman concerned in this Cauſe left, without any the leaſt grudging, or juſt complaint.

We have deemed our ſelves bound in Conſcience in moſt humble manner to intreat,

I. *That you will be pleaſed to recall your forementioned grievous Sentence upon* Lieut. Col. John Lilburn, *and the reſt concerned therein.*

II. *To give free Liberty to* Mr. Primate *to proſecute his Cauſe, both for Title, and poſſeſſion at the Common Law, & therein to make uſe of what counſell he ſhall think fit.*

III. Dat *Sir Arthur Haſlerigh* gheweſen werde ſijn toevlucht tot de *Wet* te nemen weghens dat onghelijck dat hy bevroet hem aengedaen te ſijn door *Lieut. Col. John Lilburne* ofte yemant anders, ghelijck inde ſaecke van *Mr. Muſgrave* met de voorſz. *Sir Arthur* is gheſchiet; ende dat *Mr. Lilburne* of yemant anders oock ghelijcke Vryigheyt hebbe tegens *Sir Arthur*, ſoo ſy bevroeden eenich oorſaek daer toe te hebben.

IV. Dat u gelieve eenigh ſpoedighe middel te beramen tot het ontfanck ende antwoordinghe van Requeſten, op dat door te lange wachtens de luyden niet gedwongen worden tot onbehaechlijcke ende onghevoechlijcke weeghen.

V. Dat u gelieve uyt hertelijcke teer-gevoeligheyt onſe fundamentele Gheboort-rechten weder uyt te winnen ende te hand-haven, ghelijck ghy het weſen ende de gerechtige Conſtitutie der Parlementen begheert ghehandthaaft te hebben, ſulcks zijnde een voornaeme ſtuck van onſe Geboort-rechten.

Eyndelijck, dat u ghelieve recht te verſtaen deſen onſen ootmoedigen addres aen u by deſen tijdt by deſe gewichtige occaſie, ende geen harde conſtructie ofte verkeerde inghevinghen daer over aen te nemen: Maer te gelooven dat in d'oprechtigheydt onſer conſcientien wy alleen hier inne de glori Gods, de eere, vrede ende behoudeniſſe des Parlaments ende der Republijcke hebben beooght. Ende al aldus door uwe gunſtige aenneminge wy eenigſins Inſtrumenten tot deſe gerechtige beoogh̃inghen ſullen zijn, dat ſal ons tot ware danckbaerheyt doen verſtrecken, Ende als by ſchuldigen plicht verbonden ſullen

Altoos bidden &c.

Op den 20 *Iaunary* 1652.
Gereſolveert.

III. *That* Sir Arthur Haſlerig *be referred to take his courſe at Law, for whatſoever injuries conceived to be done unto him by* Lieut. Col. John Lilburn *or any others, as was granted in* M. Muſgraves *Caſe with the ſaid* Sir Arthur; *and that* Mr. Lilburn *or any others may have the ſame liberty againſt* Sir Arthur, *if they conceive any cauſe.*

IV. *That you will appoint ſome ſpeedy courſe for the receiving and anſwering of Petitions, that ſo men through long attendance, be not enforced unto wayes diſpleaſing or inconvenient.*

V. *That you will very tenderly regain, and maintain every one of our fundamentall Native rights, as you would the very being and juſt conſtitution of Parliaments, that being a principall part of our Native-rights.*

Laſtly, that you will be pleaſed to conceive rightly of this our humble application to you at this time, upon this weighty occaſion; and to admit no harſh conſtruction, or ſiniſter ſuggeſtion thereupon, but to believe that in the ſincerity of our conſciences, we have aimed onely herein at the glory of God, the honour, peace, and ſafety of Parliament and Commonwealth. And if by your favourable acceptance we ſhall be made any wayes inſtrumentall to thoſe juſt ends, it ſhall deſſolve us into true thank-fulneſſe, and as in duty bound,

We ſhall ever pray, &c.

Preſented January
the 20. 1651.

DAer na ſtelden de voorſz. mijne vrienden noch een ander Requeſte in 't Schrift, van meerder effect, als ſy hoopten, dan de voorighe, endg

After which the ſaid freinds of mine drew up another as they hoped much more effectuall, then that foregoing.

&

ende op Dingsdach daer aen, weſende den 27 January ginghen daer mede nae 't Parlements Huys; maer konden het dien dach niet gheleſen krijgen. Dien avond was ick op een maeltijdt met omtrent 200 der ſelve mannen in een Huys achter de Beurſe in *London*, ende 's anderen daegs ginck ick tot den *Spreecker* des *Parlements* ende ſeyde hem aen, dat op morghen, weſende Donderdach, ick voor hadde met Gods hulpe mijn reyſe over Zee aen te nemen, ende der-halven verſochte, hy my ſijn Paſs wilde gheven: Maer ſeyde, hy dorſt my gheen Paſs geven, uyt vreeſe van ghehangen te worden ſoo hy 't dede. Waer op ick tot Antwoort gaf: *Sir*, dat is een ſeer vremt doen, dat uw' huys my commandeeren wil op pene des doots eer ſulcken dach Engelandt te ruymen, ('t welck ick gewilligh ben te doen) ende lijckewel en wildy my door uw' Paſpoort geen verlof gheven om wech te mogen gaen: uyt gebreck van welcken het ſeer waerſchijnlick is dat als ick aen Zee ſal komen, uw' Officieren van 't Couſtuym huys my te rugghe ſullen houden, ende ondertuſſchen dan, om dat ick eer ſulcken dach niet wech en ben ghegaen, ſal ick hanghen moeten: wat is dat anders, dan een ſtrick te leggen voor mijn leven? want ghy ghebiet my op pene des Doots te vertrecken, ende lijckewel en wildy my gheen Paſpoort gheven om te moghen vers vertrecken, al-hoe-wel het my by-kans onmoogelijck, is ſonder dat te konnen gaen.

Wel ſeyde de *Spreecker*, ick durf het, om mijn leven, u niet geven. In voege dat ick ghenoot-ſaeckt was ſonder 't ſelve te vertrecken. Ende des anderen daeghs 's morghens weſende op Donderdach den 29 January nam ick een Peert in *Finsbury-ſtal* by *Moore-fields* ende reed alſoo door *Londen* ende *South-warck*, vergeſelſchapt met vele van mijne Vrienden te Peerdt, die my ettelijcke mijlen weegs op de reyſe vergheſelſchapten. Ende 's anderdaegs quam ick tot *Douver*, van waer ick een Brief naer *Londen* Schreef aen verſcheyde vroome ende aendachtighe Mannen van onderſcheyde opinien, dewelcke ſeer yverigh ende begheerich zijn een Nieu

& upon the Tueſday after being January the ſeven and twentieth went up with it to the Parliament Houſe, but could not that day get it reed. Vpon which I that night ſup't with about two hundred of them, at an Houſe behind the Exchange in London, and the next morning went to the Speaker of the Parliament and told him, that on the morrow being Thurſday, I intended by Gods aſſiſtance, to take my journey for beyond ſea, and therfore intreated him to give me his paſs, but he told me he durſt not for his hanging give me a paſs, unto which I replied; Sir, that is very ſtrange that your houſe will command me, upon paine of death to leave England by ſuch a day [which I am willing to doe] and yet you will not enable me by your paſs to be gone. For want of which it is very probable, when I come at the ſea-ſide, your officers of the Cuſtome-houſe, will ſtop me, and yet becauſe I am not gone out of England, before ſuch a day, I muſt be hanged. What is this elſe, but to lay a ſnare for my life? for you command me upon paine of death to be gone, and yet yow will not give me your paſs to enable me to goe, although it be almoſt impoſſible, without it for me to get away.

Wel ſaith the Speaker, *I dare not for my Life give it you. So I was forced to depart without it. And the next morning being Thurſday January 29, I tooke horſe at Finsbury-ſtables by Moore-feildes & rid through London & South-warke, being accompained with great ſtore of my freinds on horſe-back, who brought me divers miles on my yourney. And the next day I came to Dover, from whence I wrote a Letter to London, to divers honeſt and Religious men of ſeverall opinians, who are very zealous for the ſpeedie electing of a New Parliament in England,*

a:

Nieu Parlement in Engelandt op't ſpoedigſte te ſien verkieſen, als ſijnde ſulcken het voornaemſte ſtuck van die Vryigheyt daer ſy ſoo lang nae gheſtaen hebben, ende die hun dickmaels door den Generael ende zyn Arme is beloofd geworden. (Siet het Boeck haerder Declaratien nae *Pag.* 42. 34. 44. 112. 129. 142. 156. Siet oock nae hun wijtloopige Remonſtrantie Gedateert tot *St. Albans* den 16 November 1648. *pag.* 15. 45, 46, 52, 65, 65, 66 ende 67. Als oock hun Gedruckte Accoort aen 't Parlement ghepreſenteert op Saterdach den 20 Januar. 1649) ende waer over de voorſz. aendachtige perſoonen op naeſt-volghende Dingsdach voor hadden een openbaren Vaſten ende Bid-dach te houden; 't welck ick wetende, Schreef tot hnnlieden aldus.

at the maine & principal part, of that liberty they have bin ſo long conteſting for & which hath bin often promiſed by the Generall & his Army [*ſee the booke of their Declarations page* 42, 43, 44, 112, 129, 142, 156. *See alſo their large Remonſtrance from* Saint Albans, *dated November* 16. 1648. *page* 15, 45, 46, 52, 65, 66, 67. *See alſo their printed Agreement preſented to the Parliament on Saturday January the* 20. 1649] *& about which the ſaid religious perſons upon Tueſday after intended to keepe a public faſt, which I knowing of wrote thus unto them.*

Aen ſijn ſeer ge-eerde Vrienden

Mr. JOHN SIMSON

Mr. FEAKE, Mr. WILLIAM *Kiffin, ofte aen yemand der ſelve, om aende reſt van hun vrienden, die op Dingsdach naeſt tot Allhalowes-Kerck in Londen tot Vaſten ende Bidden by een komen ſullen, gecommuniceert te worden.*

EDELMANS,

GEſien het Godt in ſijne wijſe voorſienigheyt ghelieft heeft toe te laten, dat ſulcken ſtrenghe Sententie, als is, uyt mijn Vaderlandt *Gebannen* te worden, teghens my geexecuteert worde; al-hoe wel, God zy ghelooft, ick vrede ende geruſtheyt in mijn eygen gemoet bevinde, nochtanſijnde maer vleeſen, ſo wel als andere Adams kinderen, daer in dit leven geen volkomentheyt in en woont, ſo is mijn ernſtigh ende vlijtig verſoeck op u alle, dat in uwe ſmeeckingen ende gebeden tot God, in uw' naeſt ſamenkomſte tot *All-hallowes* ende in andere plaetſen daer dan Godt uwe herten beſtieren ſal, ghy doch mijner conditie wilt gedencken voor den Throon der Genade, ende den Heere (die daer is een Rotſteen ende het Erfdeel ſijner uytverkoorene

For his much honored Freinds

Mr. JOHN SIMSON

Mr. FEAKE, Mr. WILLIAM KIFFIN or any one of them, to be communicated to the reſt of their freindsthat are to meet on tueſday next at Alhallowes in London, to keepe the faſt there, theſe.

GENTLEMEN,

THe wiſe providence of God being ſo pleaſed, as to permit ſo harsh a Sentence to be Executed upon me as banniſhment out of my native Countrie: though I bleſs God I have peace and tranquillitie in my owne mynd: yet being but fleſh, as wellas other of the ſonns of Adam, in whom heere below dwells no perfection, I doe make it my ſerious & earneſt deſire to you all, in your ſupplications to God, at your next meeting at All-hallowes *& in other places, as God ſhall lead out your hearts, to mind my condition at the throne of Groce & to deſire of the Lord* [*the Rock and portion of his choſen one*] *to be an hideing place unto me*

koorene) te bidden, dat hy my een ſchuylplaets zy in mijn Banniſſement, ende mijn ziel oprecht ende ſinceer voor hem behoude, ende dat hy ſijn Caſtijdende ende tuchtende handt over my verſachte, ende daer uyt glory ende eere aen ſijn groote naem, ende veel goets aen ſijne uytverkoorene her voor brenghe: ende in mijn abſentie een Man ende Vader zy aen mijn naeſte: ende teerſte verwandten die ick achter my late. Dus met mijn trouwe liefde inde vriendelijckheyt Jeſu Chriſti u alle aengebooden, den Heere biddende hy u in alle uwe ghe-rechtige ende rechtvaerdighe onderwindingen gelieve te ſegenen, ende u kloeckmoedigh, courageux ende onverſchrocken te maken voor de waerheyts Gods, dat ghy niet door menſchen dreyghementen ſoo over-heerſcht wordt, dat ghy ſwijget op den dach, als de kracht Gods op eenige van uwe ghemoederen is, om t'overtuygen dat Godt nu beſigh is om die klare ſtraelen zijner heerlickheyt ende uytnementheyt onder der menſchen kinderen uyt te ſpreyen ende te ſpreyen ende tedoen uyt-luchten; Bevele u l. aen de ſeeckere ende Almachtige Protectie des Alderhoochſte, ende verblijve

me in my exilement & to keepe my ſoule upright & ſincere before him and to ſweeten his chaſtiseing & correcting hand unto me out of it, & to bring glorie & honour to his great name & good unto his choſen ones: and in my abſence, to be an husband and father, unto my ngheſt & tendereſt relations, that I leave behind me. So with my treueſt Love in the ſweetnes of Jeſus Chriſt preſented unto you all, deſireing the Lord to bleſs & proſper you in all your righteous & juſt undertakeings & to make you valiant, courageous and undanted for the truth of God, & not by or for the frownes of men, to be ſo overawed, as to hold your peace, in the day that the power of God is upon any of your ſpirits, to convince you that God is about the ſpreadeing and diſplaying the bright beames of his glory and excellency, amongſt the Sonns of men. I commit you to the ſafe and almighty protection, of the moſt high & reſt

Vyt Douver den 31 Ianuar. 1652 Ouden-ſtyl ten 10 uuren inder nachts.

Uwe getrouwe Vriends ende Lands-Man,
J. LILBURNE.

Dover the 31 of January 1651 old ſtyle at 10 aclock in the night.

your faithfull Freind and Conntryman J. LILBURNE.

ENde tot *Douver* genootſaeckt zijnde my te behelpen met des Parlements Ghedruckte Stemmingen nopende mijn Banniſſement, in ſtee van een Paſpoort, wird my vanu' Officieren toeghelaten wech te gaen, ende binnen de tijdt van weynige uuren arriveerde ick behouden tot *Ooſtende*, ende op den 8 Febr. Leſt-leden [door Gods genade] tot *Amſterdam*, de plaets mijner begeerde ruſte ende Reſidentie: alwaer ick weynighe daghen daer nae een Gedruckte Acte des Parlements te ſien kreegh: welck, ghelijck het in de voornaemſte Engelſche Nieuwe Tijdings-boecken genaemt *Mercurius Politicus*, uytgedruckt is, aldus was luydende:

AND being forced at Dover *to make uſe of the Parliaments printed votes about my bannishment, for my paſs, I was by the Officers let goe, and in a few houres time I arrived ſafe at* Oſtend; *& upon the* 8 *of February laſt, arrived (by Gods bleſſing) at* Amſterdam, *the place of my deſired reſt & abode, where within a few dayes after, I found a printed act of Parliament, which as it is expreſt, in the notableſt of English newes books, called* Mercurius Politicus *thus ſoloweth.*

Op den 30 January wird by't Parlement een Acte, tot Executie vande Sententie teghens Lieut. Col. John Lilburne *gepaſſeert, luydende als volght:*

ALſoo op den 15 dach Januar. in't Jaer onſes Heeren 1652. in't Parlement een Vonniſſe teghens den voorſz. *Lieut. Col. John Lilburn*, weghens hooghe *Crimina* ende miſcomportementen door hem begaen, ten opſicht van een valſche, malicieuſe ende ſchandaleuſe *Requeſte* ende t'oordeel daer over ghegeven, gelijck in't breede is blijckende, uytgheſproocken is; ſoo zy dieſ-halven by dit Parlement ende d'Authoriteyt der ſelve by Acte verklaert, Dat de Gelt-ſtraffe van drie duyſent ponden ſterlincks den voorſz. *John Lilburne*, ten behoeve vande Republijcke opgheleght, voorts door behoorlicke procedure van Rechten, ten behoeve der Republijcke, ghelicht werde; Item, Dat de ſomme van twee duyſent ponden ſterlinghs inſghelijcks door't voorſz. Oordeel, den voorſz. *John Lilburne* opgheleght, om tot reparatie van ſchanden aen *Sir Arthur Haſilridge* betaelt te worden; ende de ſomme van noch twee duyſent ponden, door 't ſelve Oordeel den boven gemelden *John Lilburn* opgeleght, om aen *James Ruſſel*, *Edward Winſlow*, *William Molins* ende *Arthur Squib*, in't voorſz. Oordeel genaemt, tot reparatie van ſchade betaelt te worden, Naemelijck aen yder van hun vijf hondert pondt, oock voorts betaelt werden. Ende dat de voorſz. *Sir Arthur Haſilrige*, *James Ruſſel*, *Edward Winſlow*, *William Molins* ende *Arthur Squib*, hun Executeuren ende Adminiſtrateurs, ſullen de ſelfde remedie Rechts procederinge hebben reſpective tegens den voorſz. *John Lilburne* ſijne Erfghenamen, Executeurs, Adminiſtrateurs, ende geaſſigneerde, tot recouvrement vande reſpective ſommen hun aldus door't voorſz. Oordeel of Gericht toegheleght, als of de voorſz. reſpective ſummen, door by ſondere Erkenteniſſe op den aert oener Statuyt-ſtapel, op den voorſz 15 dach

January the 30 the Parliament paſſed an Act for executeing of the judgement againſt Lieut. Col. J. Lilburne as foloweth,

WHereas *upon the* 15 *day of January in the yeare of our Lord* 1651, *a judgement was given in Parliament, againſt the ſaid* Lieut. Colonel John Lilburne, *for high* crimes *and miſdemeanours by him committed, relateing to a falſe, malicious & ſcandalous Petition, & the judgement thereupon given, as at large appeareth: Be it therefore enacted by this preſent Parliament, and the Authoritie of the ſame, That the fine of three thouſand pounds impoſed upon the ſaid* John Lilburne *to the uſe of the Commonwealth, by the judgement afore-ſaid, ſhall be forthwith levied by due proceſs of law, to the uſe of the commonwealth accordingly. And be it further enacted, That the ſum of two thouſand pounds, likewiſe impoſed by the ſaid judgement upon the ſaid* John Lilburne *to be paid to* Sir Arthur Haſilrige *for dammages, & the ſum of two thouſand pounds likewiſe impoſed by the ſaid judgement upon the ſaid* John Lilburne, *to be paid to* James Ruſſel, Edward Winſlow, William Molins & Arthur Squib, *in the ſaid judgement named; that is to ſay, to each of them five hundred pounds for their dammages, ſhall be forthwith paid accordingly: and that the ſaid* Sir Arthur Haſilrige, James Ruſſel, Edward Winſlow, William Molins *and* Arthur Squib, *their Executors and adminiſtrators, ſhall have the like remedy and proceedings at Law reſpectively, againſt the ſaid* John Lilburne, *his heirs, Executors, Adminiſtrators and Aſſignes, for the reſpective ſums ſo given to them by the ſaid judgement, as if the ſaid reſpective ſums had been due by ſeveral Recognizances in the nature of a ſtaple*

dach Januar. int Jaer onſes Heeren 1651 van den voorſz. *Iohn Lilburne* voor ſchult waere aen yder van hun erkent geweeſt. Item, door authoriteyt als voorſeght zy, inſgelijcks oock by Acte verklaert, Dat de voorſz. *Iohn Lilb.* binnen 20 dagen, te rekenen van den 15 dach Januar. 1652. uyt Engeland, Schotlandt ende Yrelandt, ende allen Eylanden, Landen ende Dominien van dien, vertrecke: ende in gheval de voorſz. *Iohn Lilburne* t'eenigher tijdt, nae d'expiratie vande voorſz. 20 dagen, te rekenen als vooren geſeght, binnen Enghelant, Schotlandt, Yrelandt ofte binnen eenighe van de Eylanden, Landen ofte Dominien van dien, gevonden ſal worden ofte verbleven ſal ſijn, dat dan de voorſz. *Iohn Lilburne* ſal ſijn, gelijk mitſdeſen hy gheoordeelt wort te weſen des doodts ſchuldich, ende ſal dien volghens daer voor ge-executeert worden, ſonder Beneficie van *Clereci*.

Oock is eyndelijcken by Acte door Authoriteyt voorſz. verklaert, dat alle ende yeder perſoon ende perſoonen, die na expiratie van de voorſz. 20 daghen wetentlijck den voorſz. *Iohn Lilburne* ſullen aſſiſteeren, Herbergen ofte verbergen, hy weſende in Engelandt, Schotlant ende Yerlandt, ofte in eenige der Landen, Eylanden ofte Dominien der ſelve, ſullen in cracht deſes veroordeelt worden hand-dadigh inder daet aen ghelijcke ſchult te weſen. Ende allen Richters, Gerichts-perſoonen, Majoren, Baellieuwen, Viſcalen ende alle andere, ſoo wel Militaris als Burgerlijcke Officieren, in hun reſpective Ampten, wort mitſdeſen belaſt allen hulp ende aſſiſtentie te verleenen, om den voorſz. *Iohn Lilburne* in apprehentie te nemen ende deſe Acte in behoorlicke Executie te ſtellen.

Welcke voorgedachte prœmiſſen alle ſamengelegt zynde, ick vertrouwe vaſtelijck dat yder verſtandigh ende vernuftigh menſch klaerlicken daer uyt ſal ſien, dat het Parlement my waerlick in goeder ernſt ghebannen heeft, ende daer mee het grootſte onheyl met my voor gehadt heeft, als ſy met eenigh ſchijn van ſchoone

ſtatute ſtaple, acknowledged unto them ſeverally by the ſaid John Lilburne *upon the ſaid 15 day of Ianuary in the yeare of our Lord 1651. And be it likewiſe enacted by the Authority aforeſaid, that the ſaid* John Liblurne *ſhall, within 20 dayes to be accounted from the ſaid 15 day of Ianuary 1651, depart out of England, Scotland, Yreland & the Yſlands territories & Dominons thereof. And in caſe the ſaid* John Lilburne *at any time after the exſpiration of the ſaid 20 dayes, to be accounted as aforeſaid, ſhall be found, or ſhall be remaineing within England, Scotland, Yreland or within any of the Yſlands, Territories or Dominions thereof: The ſaid* John Lilburne *ſhall bee & is thereby judged a felon and ſhall be executed as a felon, without benefit of* Clergie.

And it is laſtly enacted by the Authoritie aforeſaid that all & every perſon & perſons, who ſhall after the exſpiration of the ſaid 20 dayes, wittingly releive, harbour, or conceale the ſaid John Lilburne, *he being in England, Scotland or Yreland, or any the territoreis, Yſlands or Dominions thereof, ſhall be hereby judged acceſſorie of felonie after the fact. & all Iudges, Iuſtices, Majors, Bailifs, Sherifs & all other Officers, as well military as civil, within their reſpective places, are hereby required to be aiding & aſſiſting in apprehending the ſaid* John Lilburne *& in putting this act in due Execution.*

The laying of all which the forementioned præmiſes togeither, I am confident, to any underſtanding rationall man, will be a cleare convincement, that the Parliament hath bannished me in good earneſt & intended it as the greateſt miſchief to me, that with any colourable pretence

they

ne pretencie my konden oplegghen, ende dat noch ten gheheele noch ten deel, sy het als tot een deck-mantel ghedaen hebben, op dat ick des te beter hun alhier tot een Verspieder mocht verstrecken dan alles behoorlick ende ernstlijck overwooghen zijnde, hoopte in dese quartieren een stille ende vreetsame verblijven te moghen hebben, soo langhe ick my eerlijck Burgerlijck ende vreetsamelijck drage, sonder met eenige van uwe saken my in't minste te bemoeyen, noch directelijck noch indirectelijck: 't welck nae te komen sal door kracht ende hulp des Alderhoochste mijn ernstigh pooghen ende trachten zyn.

Maer ten eynde ick in dese mijn *Apologie* niet in mangel verblijve, van een uyt-druck te doen van alles wat nae allen menschlijcke reden, in u een goede opinie t'mywaerts mocht baren, ofte ten minste niet soo quaden opinie, als misschien sommige die my quaet willen, in u soecken over my te weegh te brengen; bidde my verlof te gheven ende niet te laten verdrieten, soo, eer ick besluyte, ick in't korten maer twee Tegen-worpen beantwoorde die teghens my souden moghen ingebracht worden.

't Eerste is dit: Dat het qualijck moghelijck t'inbeelden is, dat soo wijse ende verstandighe Mannen als 't Parlement van Engelandt gheneenlijck geestimeert ende gern daer voor gehouden willen worden; yemandt Bannen souden ende op 7000 pond straffe condemneeren, Insonderheyt eenen van heur party, ghelijck sy my ghedaen hebben ten ware op klare ende blijckelijcke gronden in Rechten hun daer toe macht gevende, ofte om eenigh Notoir *Schelmstuck* ofte misdaets wille.

Ten anderen, men mocht sich inbeelden [also de geruchten ende rapporten by velen in 't gemeen sulcks luyden] dat ick een *Leveller* ware, dat is te segghen, eener die daer wilde dat alles ghemeen ware ende datmen geen Overigheyt altoos en hadde, ende derhalven, dat billick het Parlement my onder hun Gouvernement niet en lijdet.

Op 't eerste geef ick tot Antwoort, dat het Par-

they could inflict upon me & never in the least by the whole, or any part of them intended is as a cloake or colour to enableme the better to be a spie for them. All which duly and seriously considered; I hope I shall in these parts find a quiet & peaceable aboad in your Land, while I walke honestly, civilly & peaceably; without medling or makeing with any of your affaires, in the least, either directly or indirectly; which thorough the strength and assistance of the most high., shall be my earnest study & endeavour.

But least I should fall short, in this my Apologie to you, in expressing all that rationally might procure from you a good opinion towards me, or at least not so evil an one as peradventure some that wisheth me evill may endeavour to beget in you towards me: give me leave, without being judged tedious, before I conclude, shortly at present to answer but two objections, that may be made against me, & the.

First *is, that it can scarse be imagined possible, that so wise & understanding a people as the Parliament of England are commonly reputed, & would be thought to be; would bannish & fine a man seven thousand pound, especially one of their owne partie, as they have done me, but upon cleare & evident grounds in Law, inableing them thereunto, and for some notorious wickednes.*

Secondly, *It may be imagined (because amongst many it is commonly bruited & reported) that I am a Leveller, that is to say, one that would have all things common and have no Magistrates at all, and therfore very fit for the Parliament, not to suffer me to abide under their government.*

Vnto the first of which I answer, that the

Parlement in alles wat sy tegens my beslooten hebben, geen Crimen altoos uytgedruckt hebben daer sy my schuldigh aen oordeelen ende waer over sy my ghebannen hebben. Wel is waer, dat in hun voor-ghedachte Acte vanden 30 January left-leden, sy segghen, dat een Vonnisse tegens my in 't Parlement uytgesprooken wegens hooge *Crimina* ende Miscomportementen door my begaen, ten opsicht van een valsche, malicieuse ende schandaleuse Requeste, voor desen aen 't Parlement door eenen *Iosiah Primate* van *London* &c. ghepresenteert. Maer, noch in dese hun voorsz. Acte, noch erghens elders, en noemen sy in 't particulier, wat dese hooge *Crimina* ende miscomportementen zyn die ick begaen heb, ten opsicht van die Requeste, ende dat Generale beschuldiginghen by de Wetten van Engelandt niets en gelden, ghelijck alle in 't Parlement die maer de eerste grondstucken van Engelands Wetten verstaen, seer wel weten, als diesulcken selfs dickmaels soo verklaert hebben, als particulierlijck in't stuck vanden *Heer Kimbolton* (nu Graef van *Manchester*) ende de vijf Leden met hem by den *Coninck* in January 1641 van verraet beschuldight: als blijckt in 't eerste Deel van 't Boeck haerder Declaratien, *pag.* 35. 38. 53. 67. 77. 101. 123. 201. 203. 210. 278. diergelijck deden sy oock in hun verdedigingе van *Sir Iohn Hotham*, den welcken de *Coninck* voor Verrader verklaert had, als blijckt in 't selfde Boeck *pag.* 162. 't welck oock blijcklijck is inde Verdedigingе van *Isaac Pennington*, *Heer Major* van *Londen*, *Alderman Foulke*, *Colonel Ven* ende *Col. Manwareing*; dewelcke in ghenerale woorden by den *Coninck* voor Verraders verklaert zijnde, soo wordt daer in't voorsz Boeck *pag.* 845 Positiflicken harent halven ghesustineert, dat het teghens allen regelen van Recht ende Gerechtigheyt is, alleen een mensch ghevanghen te nemen op een generale beschuldiginge, ick laet staen hem een gelt-straffe ofte bannissement op te leggen. 't Welck alle, verscheyde van die Parlements luyden, die nu in 't Huys tot *West-munster* sitten, ten vollen verklaert

the Parliament hath not in all that they have passed against me, expresse any crime as all that they judge me guiltie of for which they have banished me. Its true; in the fore mentioned act of the 30 of Ianuary last, they say a judgment was given against me in Parliament, for high Crimes & misdemeanours by me committed, relating to a false, malicious and scandalous Petition, heretofore presented to the Parliament, by one Iosiah Primate *of London, &c. But they doe neither in their said act nor any where else particularly name, what those high Crimes and misdemeanours are, which I have committed in reference to that Petition, and generall Charges by the Law of England, signifie nothing, as all in the Parliament, that understand the first rudiments of the Law of England, very well know, the which they themselves have often so declared, as particularly in the Case of the* Lord Kimbolton (*now Earle of* Manchester) *& the five Members impeached with him by the* King, *in Ianuary* 1641. *as appeares by the first part of the Booke of their Declarations*, page 35, 38, 53, 67, 77, 101, 123, 201, 203, 210, 278. *the same they did in their vindication of* Sir John Hotham, *who was declared* Traitor *by the* King, *as appeares in the same booke* page 162. *The which is also evident, in the vindication of* Isaac Pennington, Lord Major of London, Alderman Foulke, Colonel Ven and Colonel Manwareing; *who being declared* Traitors *by the* King *in generall termes; in the foresaid booke page* 345 *it is positively averred in their behalfe, that it is against all the rules of Law & Iustice, so much as to imprison a man upon a Generall Charge, much more to fine or bannish him. All which, divers of those Parliament men, who now sit in the house at* Westminster *have fully cleared &*

klaert ende buyten allen twijffel gheſtelt hebben in hun jongſte Stemmen in't ſtuck van *Mr. Hollis, Sir Philip Stapleton*, ende de reſt van hun elve beſchuldigde Leden des Parlements: dewelcke op den 15 Juny 1647 door de Armee in generale woorden van Verraet beſchuldight zijnde, ſoo ſtemde 't Huys der Gemeente dat doen was, deſe beſchuldiginghe nae Rechten niet te zijn: op welcke Stemmighe de teghenwoordige Generael ende de reſt van d'Officiers van d^e Armee, het doen-maels beruſten lieten, als een wettelijcke ende rechtmatige Stemmighe: ende dien volghens verlieten hun generale beſchuldiginghe, ende brachten in Julio een particulieren in; 't welck alles is blijckende by 't Boeck der Declaratien der Armee *pag.* 47. 48. 70. 79. 80. Oock is de bekende ende verklaerde Wet van Engeland in deſen deele klaer, als dat generale beſchuldiginghen in Rechten niets en gelden, ghelijck klaerlijck is blijckende, by dien Oraculum des Engelſchen wets, *men Heer Cooke* in't 4 Deel ſijner Inſtitutie Cap. *High-court of Parlement* Fol. 39. ende in't tweede Deel zijner Inſtitutien *Fol.* 591 ende 614. 615. 616. in welcke laetſte drie *pag.* men gheregiſtreert vindt de welbedachte reſolutie ende opinie van alle Richters in Engeland in't derde Jaer van Coninck *Iacobus*, op een ſeer hooge conteſtatie met ende tegens de gantſe Cleresy van Engelandt: welck oordeel abſoluytelijck ende overvloedelijck 't ſtuck is beveſtigende.

Ende om ſpeciael order van 't Huys der Gemeente, den Engelſche Natie voor goede ende ghelonde Wet-boecken in openbaren Druck uytgegeven. Beſiet oock tot deſen effect dat Notoir Ghedruckte *Arguments in law* (Rechts Bewijs) keſchreeven door *Sergeant Bramſton*, onlancks opperſte Richter in Engelandt, ende door *Mr. Selden*, ende *Mr. Calthrop*, als oock door *Mr. Noye*, alle ſeer vermaerde in de Wetten van Engelandt ſeer geleerde Mannen op 't Schrift van *Habeas corpus* in 't Hof van 's Conincks banck, in't derde Jaer der jongſt-geweſene Koninck *Carolus*, in die vermaerde

put out of all doubt, in their late votes paſſed in the Caſe of Mr. Hollis, Sir Philip Stapleton, *and the reſt of thoſe eleven impeached Members of Parliament: who being the ſifteenth of June* 1647 *impeached of treaſon by the Armie in a generall way; the then houſe of Commons, voted that Charge, to be no Charge in Law, which vote the preſent Generall & the reſt of the Officers of the Armie, did then reſt in, as a legal and juſt vote, & accordingly waved their Generall Charge, & brought in, in July after, a particular one, all which appeares by the booke of the Armies Declarations page* 47, 48, 70, 79, 80. *Alſo, the knowne and declared Law of England is cleare in this point, that Generall Charges in Law are nothing, as clearly appeares by that Oracle of the Law of England my* Lord Cooke, *in his fourth part of his Inſtitutes Chap.* High-court of Parliament *fol.* 39. *And the ſecond part of his inſtitutes* fol. 591, & 614, 615, 616. *in which laſt three pages is recorded, the deliberate & reſolved opinion of all the judges in England in the third yeare of* King James, *upon a verie high conteſt with & againſt all the Clergie of England which judgement doth abſolutely & abundantly confirme the point.*

And both the foreſaid bookes, by the houſe of commons ſpecial order, about ten yeares agoe were published to the Engliſh people, for good & ſound law. See alſo to this purpoſe, that notable printed argument in Law, made by Sergeant Bramſton, *late Lord cheif Juſtice of England and by* Mr. Selden, *and* Mr. Calthrop *and by* Mr. Noye, *all famous and learned men in the Lawes of England, upon the writ of* habeas corpus *in the Court of Kings Bench, in the third yeare of the late* King Charles; *in thoſe famous*

and

maerde ende aenmercklijcke voorvallen der doenmaels Heroïſche voor-rechters van Engelands Vryigheden, *Sir John Elliot*, *Sir Thomas Darnel*, *Sir John Corbet*, *Sir Walter Earle*, *Sir John Henningham* ende *Sir Edward Hampden*.

Invoege dat by de klare ende duydelicke mede-ſtemminge van Engelands Wetten, als oock by de ſtemme deſes Parlements ende de Declaratie der Armee, het Parlement van Engelandt gheen wettelijcke *Crimen* my te laſte heeft gheleght, waer over ſy my in een geltſtraffe van 7000 pondt gheëondemneert ende voor eeuwigh uyt mijn Vader-landt gebannen hebben, op Levens-ſtraffe ſo ik oyt weder quame. Ende ick ben dies ſeecker, ſy ſelfs in't eerſte Deel haerder Declaratie-boeck *pag.* 660. verklarẽ wel uytdrucklijck, dat het haer ſchuldighe plicht is hun uyterſte beſte te doen, dat oock de alderſlechſte onderdanen van Engelandt hun eygen Geboort-recht, vryigheyt ende vrydom der Lands-wetten ghenieten moghen, hebbende daer ghelijcke Recht toe met den alder-grootſten *Heer* ofte *Graef* deſer Natie. Ja ſelfs woorden de Wetten van Engelandt in des ſelfs Wet-boecken gheheeten *het groote Erf-recht van yder Engels-man*, jae oock het *Erf der Erf-ſchappen*, ſonder 't ghenot van welcke Erf-ſchap een Engels-man gheen Erfſchap altoos en heeft. Want door de Wetten van Engelandt komt aen yder Engels-man een grooter Erfſchaf als door ſijne Ouders, *Edward* 6. *Fol.* 36. Ende *Heer Cookes* aenmerckingen over het Engels *Magna Charta* noemt ſijn tweede Deel *Inſtitutie fol.* 51. 63. 97. Maer om ten vollen d'onwettelickheyt van 's Parlements Sententie, over my ghеſtreecken, t'ontleden, ſoude vele booge Papiers vereyſchen; 't welck door Gods hulpe mijn naeſte werck ſal weſen, als nu dit gedruckt ſal zijn: alwaer, ſoo 't moghelijck is een verhael ſal weſen van de gantſche procedure des Parlements ende hun Ghecommitteerde in meeſt alle deſe 20 dagen, die ſy onder hun over deſe ſaecke, mijn Banniſſement betreffende, hebben toegebracht.

Waer-

and remarkeable caſes, of thoſe then Heroique Champions for Englands liberties, Sir John Elliot, Sir Thomas Darnel, Sir John Corbet, Sir Walter Earle, Sir John Henningham & Sir Edward Hampden.

So that by the cleare and diſtinct voice of the Law of England, as alſo by the voyce of this Parliaments and Armies declarations; the Parliament of England have laid no Crime in Law unto my Charge, for which they have fined me 7000 pounds and Bannished me for ever ens of my native Countrie upon paine of death never to returne againe. And I am ſure of it they themſelves, in the firſt part of their booke of Declarations, page 660, doe declare, It is their duty to uſe their beſt endeavours that the meaneſt of the people of England may enjoy their owne birth-right, freedome and libertie of the Lawes of the Land, being equally intitled thereunto, with the greateſt Lord or Earle *in the Nation. yea the Lawes of England in the Law-bookes thereof, are called the* great Inheritance *of every English man, yea the inheritance of inheritances, without the enjoyment of which inheritance, an English man hath no inheritance at all. For by the Lawes of England comes to every English man a greater inheritance then by his parents*, Edward 6 fol. 36. *and* Lord Cookes *commentary upon the Englis* Magna Charta, *called his ſecond part Inſtitutes* fol. 51. 63. 97. *But fully to Anatomize the illegalitie of the Parliaments Sentence ſo paſt upon me, would require many sheetes of paper; which by Gods aſsiſtance shall be my next taske after the printing of this; where if it be poſsible shall be a narrative of the whole proceedings of the Parliament and their Committee in almoſt thoſe 20 dayes, that betwixt them, they ſpent upon that buſynes, about which I am banniſhed.* Where

Waer-inne ick niet en twijffele, of ick ſal met Gods hulpe, alle omſtandigheden inghelien zijnde, by de Wetten van Engeland klaerlicken bewijſen ende ten vollen blijcken doen, dat de Sententie des Parlements (wiens wercken betuyghen dat het ſoo by hun light, als dat ſy noyt geſint zijn op te ſtaen ofte te lijden datter een Nieu Parlement in Engelandt ſitte, al-hoewel by de Wetten noch aldaer in eſſe alle Jaeren eene hoorde te zijn, of noch dickwilder ſoo het de noot vereyſchen mocht) welcken ſy over my hebben uytgheſproocken in Godlooſheyt, onwettelickheyt ende ongherechtigheyt dien Sententie conform en ghelijck zy, welcken de Biſſchoppen ende de Heeren inde Sterr-Camer tegens my gevonniſt hebben, hier boven in deſe *Apology pag.* 23 gedacht: Welcken ſy ſelfs op den 4 May 1641 niet alleen voor onwettelijck ende ſtrijdende tegens de Vryigheyt des onderdaens by ſtemmen verklaert hebben, maer oock voor een *Bloedige, Godlooſe, Wreede, Barbariſche* ende *Tyranniſche Sententie.* Ende dus veel tegenwoordigh voor dat ſtuck

Nu wat aengaet mijn *Levelling* ofte wechneminge van alſen eygendom ende Magiſtrature, daer op geef ick tot Antwoordt. Ick ben nu omtrent 15 Jaeren lang op het openbaer Tonneel van onruſten ende droefheden geweeſt, ende hebbe met mijn eygen handen geſchreven, ende doen Drucken ongheveer 40 Boecken kleyn ende groot. In welcken ſoo daer een blat, een bewijs-rede, regel oft Syllabe in allen, ofte in eenich van dien, zy, zoo veel als daer henen ſtreckende, ſo ben ick te vrede daer over mijn leven te verbeuren. Jae dat meer is, indien in allen te ſamen daer niet de hoochſte ende reden-matighſte bewijs-redenen ter contrary en zyn, die oyt de Wet, de Rede ende d'Ervarentheyt ſouden konnen verlenen, ſoo laet my voor eeuwigh ende altoos onder deſen brand-merck der ſchande ende infamie liggen blijven.

Jae, om mijn ghevoelen ende oordeel van deſe ſake recht uyt te ſpreken, ſoo moet ick u ſegghen dat dit begrip van *Levelling* ofte ghe-

Where I doubt not but by the ſtrenght of God, all circumſtances conſidered, clearly by the Law of England to evince and fully to prove, that the Sentence of this Parliament (whoſe actings ſay it is in their hearts never to riſe or ſuffer a new Parliament to ſit in England, though by the Law yet in force, there ought to be one every year, or oftner if need require) which they have paſt upon me is equivalent, or equall in wickednes, illegality & injuſtice, with that Sentence of the Starr-Chamber which the Bishops & the Lords there paſſed againſt me, and which is mentioned before in this Apologie page 23. *which they themſelves the 4 of* May 1641 *voted not only to be illegall and againſt the libertie of the ſubject, but alſo* bloor die, wicked, cruell, barbarous *and* tyrannicall. *and ſo much at preſent to that point.*

Now, as for my levelling *of* proprietie & Magiſtracy, *I anſwer: I have now bin about* 15 *yeares upon the publicſtage of troubles and ſorrowes; and little and great I have writ with mine owne hands and cauſed to be printed about* 40 *bookes. in which if there be one* page, *argument, line or ſyllable in them all, or any one of them, ſo much as tending to ſuch a thing, I will be willing to looſe my life therfore: nay if in them all put together there be not the higheſt and moſt rationall arguments to the contrarie, that Law, reaſon, or experience can afford: let me lie under this grand brand of infamie, to perpetuity.*

Nay; in my opinion and judgement, this Conceit of Levelling of propriety and Magiſtracie is ſo ridiculous and fooliſh

an

gelijckheyt des eygendoms ende Magiſtrature my ſoo belacchelick ende dwaes voor komt, dat ick my qualick inbeelden kan, dat een Man van geſondene herſſenen, rede ofte verſtandelickheyt, ſoo Sot ſoude konnen werden, als ſulcke gronden te willen mainteneeren, overmits ſulcks (by aldien het gepractiſeert wirdt) niet alleen allen vlytigheyt inde Werelt ſoude te niete doen, maer ook de grondveſtingē ſelfs der Generatie ende der ſubſiſtentie, ofte bywooningh des eenen by den ander, ommewerpen: Want wat de vlijtigheydt ende de kloeckheyt betreſt, waer door de ſocieteyten des menſchelijcken gheſlachts onderhouden ende gehandthaeft worden, wie ſalder moeyte ende vlijt willē doen voor yets, dat wanneer het vercregen is, niet ſijn eygen en is, maer ſoude gelijkelijk moetē uytghedeelt worden aen yder luye ende ſlordighe ſot? ofte wie ſal vechten willen voor yets, daer hy geen ander intereſt aen en heeft, als ſoodanich dat ook eens anderen wille ende welbehagen moet onderworpen zijn, jae oock eens bloo-hals, ende ſnoode-de kleyn-hertige geſelle, die met ſijn ſtil-ſitten ghelijcke portie met den alderkloeckſte ende manhaftighſte in allen ſijne brave ende edele Exploiten ſoude genieten? De Oude Encouragement voor die, die wel eer hun Vaderlandt ſouden voorvechten, was deſe, dat ſy hun perſoonen waagen ſouden voor 't geen hun eygen was, namelijck, hun eyghen kinderen ende hun goet ende have. Ende dit houdt my ten goedat ick ſegge, ende dat metter waerheyt, dat die luyden die in Enghelandt meeſt met deſen naem van *Levellers* ghebrandtmerckt worden, van allen luyden deſer Natie wel d'aller vrijſte zijn van eenigh dierghelijck Deſſeyn van alles ghelijck te maken, indien ſin daer boven van gedacht is; alleen verſcheyde van die, die voor *Levellers* ghehouden worden, zijn luyden van kloecken ende gheſonden verſtandt, ende van een oprechte ende vroome Conſcientie, ende luyden die grootelijcks nae de waere ende reele vryigheyt der Enghelſche Natie zijn verlangende. Welcker voornaemſte ettelijcke, op ſteecker

an opinion, as no man of braines, reaſon or ingenuitie, can be imagined ſuch a ſo as to maintaine ſuch a principle, becauſe it would, if practiſed deſtroy not only ay induſtry in the world, but raze the verfoundation of generation, and of ſubſiſtence or being of one man by another For as for induſtry and valour by whi ch the ſocieties of mankind are maintained and preſerved, who will take paines for that which when he hath gotten is not his owne, but muſt equally be ſhared in, by every lazy, ſimple, dronish ſot? or who will fight for that, wherein he hath no other intereſt, but ſuch as muſt be ſubject to the will and pleaſure of another, yea of every coward and baſe low ſpirited fellow, that in his ſitting ſtill muſt share in common with a valiant man in all his brave and noble atcheivements? The ancient incouragement to men that were to defend their Countrie was this; that they were to hazard their perſons for that which was their owne, to wit, their owne wives, their owne children their owne Eſtates. And this give me leave to ſay, and that in truth, that thoſe men in England, that are moſt branded with the name of Levellers, are of all in that Nation, moſt free from any deſigne of Levelling, in the ſenſe we have ſpoken of. only, divers of thoſe reputed Levellers are men of a ſtrong and ſound reaſon and of an upright and juſt conſcience, and perſons that highly long for the true and reall freedome of the English Nation. Some of the cheifeſt of whom haveing often argued at a place called putney about foure miles from London, and and ſeverall other places, with the preſent Generall and the cheife Officers of the Armie, and maintained amongſt other things, THAT *their late warrs and late fightings with the* King *and their late extraordinary actions in oppoſeing the Par-*

seecker plaets, *Putney* genaemt, omtrent 4 mijlen van Londen, als oock op verscheyde andere plaetsen, dickmaels in arguatie geweest zijn met den tegenwoordighen Generael ende de Hooft-Commandanten syner Armee, ende hebben aldaer onder anderen dinghen ghesustineert, DAT hun jongsten Oorlogh ende laerst ghevecht met den Coninck, ende hun jongste Extraordinary daden, met het Parlement, hun Meesters, te opposeren ende te purgeeren, niet door gewelt van wapenē, die 't hun gheliefde uyt hun wech te nemen noyt in 't minste, noch voor Godt, noch voor den menschen konden gerechtveerdight worden, dan alleen met een spoedigh ende dadelijck oprechtinge der Engelsche Natie, in de hoochste ende louterste vryigheden de eerste Wetten der Natuer ende der Rede hun konden investighen: 't welck soo sy niet deden, souden sy de Natie met niets anders dan met ghedurighe hertsbrandende oorloghen vervallen: gelijck sulex d' ervarentheyt zedert wel bewesen heeft.

Maer de Generael seer wel wetende, dat sulcks nae te komen, daer sy soo sterck op aenhielden, daer door t'eenemael vervallen soude, die princelijcke grootsheyt ende absolute, jae meer dan Keiserlicke Dominie, om welcken volkomentlijck te ghenieten zijn onverspaedelijcke eensucht duysentmael meer naer haeckte ende verlanghde, dan dat hy de Natie van bloedt ende toekomende oorlogh verhoeden soude.

En derhalven om alle hun stercke redenen te verbluffen ende te niet te maken, ende alle hun stercke bewijs-redenen te beantwoorden, ginck hy te werck om hare persoonen in het oogh des volcks van Engelant hatelijck te maecken, ende tot dien eynde hy ende sijn schalcke ende listige schoon-soon *Ireton*, (onlancks overleden) doopten dese mannen in 't Iaer 1647, *Levellers*, tot *Putney*, de plaets daer doen het hooft-quartier van de Armee was liggēde ende daer dese voorsz Dispute in de kercke ofte andere vergaderingh-plaetsen, gemeenlijck ende alder meest gehouden wierden.

d' Ont-

liament (their Masters) and purgeing of them, by takeing out from amongst them with force of armes whom they pleased, could never be justified in the least measure, either before God or man, save by a speedie and actuall instateing the English people in the highest and purest of freedomes, that the prime Lawes of Nature or reason, could instate them in. The want of the doeing of which, would fill the Nation with nothing but continuall heart-burnings and warrs, the which experience hath since proved.

But in the doeing of that for which they so strongly argued, the Generall very well knew, it would Level that princely greatnes and absolute Dominion more then Imperiall, that his unsatiable ambition swell'd after the perfect injoyment of, a thousand times more then the preservation of the nation from blood and future warrs.

Therfore to blast and baffle all their strong reasons, and answer all their fortified arguments, he makes it his worke to render their persons odious in the eyes of the people of England; and he and his crafty subtil son Ireton (lately deceased) in the yeare 1647, baptized them Levellers at Putney, the place where at that time the Armies head-quarters lay and where these foresaid disputes were most frequently and commonly held, in the Church or meeteing place thereof.

The

d'Ontdeckinge des voorſz. Groot Officiers Apoſtaſyen ende Guychelerye aldaer, is in ſeecker Tractaet tot Londen in 't ſelfde Iaer gedruckt, in levendighe couleuren afghemaelt, beſchreven by eenen *Iohn Lawmind* ende ghehieten *Putney-projecten* (*Putneys* voorſlaghen) ofte 't oude Serpent in een nieuwe form: het welck eerlang lichtelijck in't Neerlands mocht overgeſet worden.

The diſcoverie of the ſaid great Officers Apoſtaſies *and* Juggleings *there, is lively ſet forth in a treatiſe printed at London in the ſame yeare, being writt by one* John Lawmind *and intitled* Putney-projects, *or the* old Serpent in a new forme. *Which ere long may probably be tranſlated into Dutch.*

Ende de voorſz. Generael ende ſijn ſchoonſoon *Ireton*, hebbende beyde de publijcke macht ende Beurſe van Engelandt in hun commando, deden wel haeſtelijck door de tonghen ende pennen haerder Agenten de voorſz laſteringhen wijt ende zijts uyt ſtroyen, als dat deſe myne voor-gemelde vrienden allen eygendom in de Natie wilden wech-nemen: 't welck een lange wijl by 'tvolck van Enghelandt gheloost wirdt, als dat wy inder daet mannen waren die in onſe Grond-leere waerlijck *Levellers*, (dat is Gemeyn-makers) waren van wyven, Magiſtraten, Goederen ende alle andere ſaken ons aengaende; tot dat in mijn ghevanckeniſſe nevens mijn drie voorghedachte Cameraden *Mr. Walwyn, Mr. Prince, ende Mr. Overton*, wy tot onſe verdediginge ghenootſaeckt wierden twee boogen Pampiers met onſer aller namen tot hun uyt te gheven ende inde 20000 ſtucks te drucken, ende om niet, over gantſch Engelandt, uyt te deelen.

And the ſaid Generall and his ſonn-in-law Ireton, haveing both the public power and the public purſe of England at their command, did by their agents toungs and penns quickly diſperſe the ſaid ſlanders, that they my foreſaid freinds would levell all propriety in the Nation, which was for a great while ſtrongly by the people of England beleived, and that wee were men in our Principles, really Levellers of Wives, Magiſtrates, Eſtates, and all relations whatſoever; till in the impriſonment of my three fore-mentioned Camerades, Mr. Walwyn, Mr. Prince, Mr. Overton, *whith my ſelfe, we were forced for our owne vindication to publiſh two sheetes of paper with all our names to them and print the greateſt part of* 20000 *of them and ſend them gratis all over England.*

d' Eene wort geheeten een *Manifeſte*, gedateert den 14 April. 1649. d' ander voert den tijtel van een Accoort des Vryen volcks van Engelandt, gedateert den 1 May 1649. in welcker laetſte de volle ende ghcheele begeerte van ons ende onſe voorgedachte vrienden, begrepen wort, ten opſicht van 't Civile ofte Burgerlijcke gouvernement: in welcker genietinge, wy volkomentlijck vernoeght ende bevredight ſouden zijn: Welcke Diſcourſen u gelieven ſal in 't Neerlandts te verwachten: want die op deſen tijdt te geven, ſoude deſe Apology te wijtloopigh maken. En daerom met mijn

The one is called a Manifeſtation *dated April* 14. 1649. *The other is intituled an* Agreement of the free people of England, *dated May* 1, 1649. *In the laſt of which are conteined the full and whole deſires of us and our foreſaid freinds, in reference to civil Government; in the enjoyment of which, we ſhould fully acquieſs. The which diſcourſes you may pleaſe to expect in Dutch, for to give you them at this time, would make this* Apologie *too large and therfore with my hearty ſalutes*

mijn hertelijcke groeteniſſe aen u alleen ghepreſenteert, neme ick verlof my te onderſchrijven

lutes preſented to you all, I take leave to ſubſcribe my ſelfe,

MYN HEEREN

V we vriends, om op alle gerechtige ende eerlicke manieren u te dienen, weſende een waer gebooren ende oprechthertigh Enghels-man, die daer alle menſchen eert, die hun vryheden ende Vrydommen lief hebben.

JOHN LILBURNE.

Wt mijn ſtudoir op de Heylige wech ſtraet tot Amſterdam, den 3 Aprill 1652.

GENTLEMEN,

Your freind in all juſt & honeſt wayes to ſerve you, being a true bred & a plaine hearted Engliſman, that honours all men in the world that love their liberties & freedomes,

JOHN LILBVRNE.

From my ſtudie in the Holy-way ſtreat in Amſterdam *this preſent 3 of Aprill 1652.*

FINIS.

UNION THEOLOGICAL SEMINARY
New York